

انجمن ریاضی ایران

خبرنامه

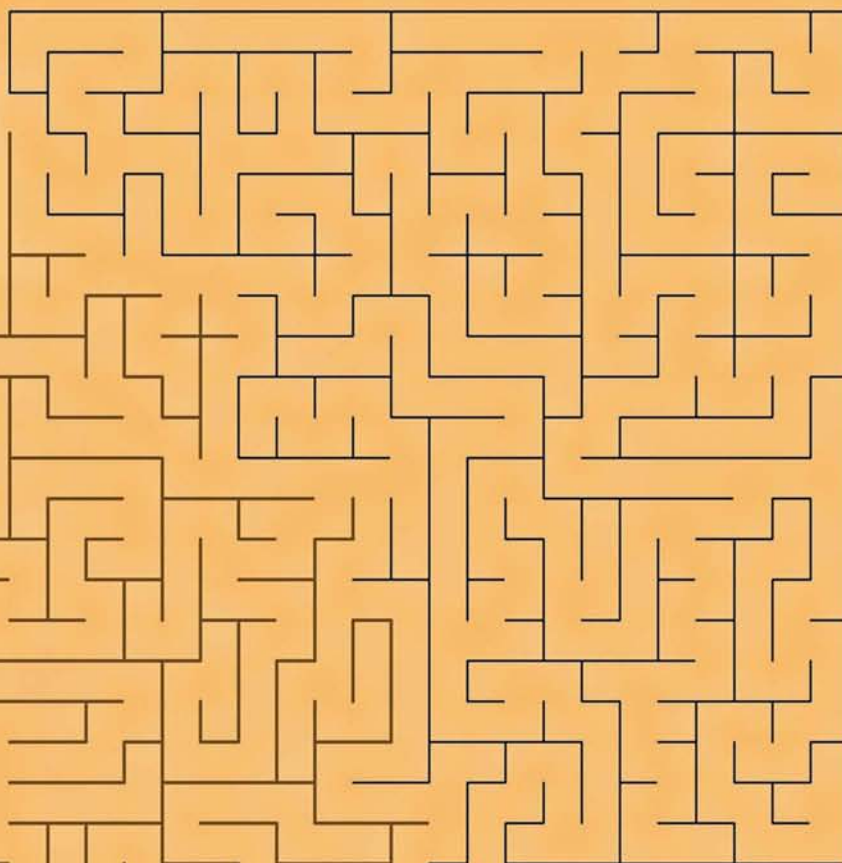
سال ۲۷

شماره ۴

زمستان ۱۳۸۴

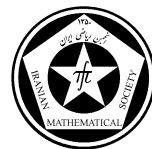
شماره مسلسل ۱۰۶

مقاله، اخبار انجمن، مسابقات ریاضی دانشجویی، گردهمایی‌های برگزار شده، گردهمایی‌های آینده، خبر، اخبار دانشگاه‌ها، فارغ‌التحصیلان دکتری، دیدگاه‌ها، نامه‌ها، دهه ریاضیات، آیین‌نامه‌ها، معرفی نشریه، معرفی کتاب، مصوبات شورای اجرایی انجمن

در انتخابات شورای اجرایی انجمن فعالانه شرکت نماییم

- ۱ □ سخن سردبیر
- ۱ □ سخن رئیس انجمن
- مقاله
- ۲ بزرگداشت دکتر مهدی بهزاد
- ۶ ملاحظاتی در باب جایگاه درس‌های تاریخ و فلسفه
- ۸ وب پنهان چیست؟
- اخبار انجمن
- ۹ مراسم افتتاح ساختمان انجمن در دهه ریاضیات
- گزارش گردهمایی‌های برگزار شده
- ۱۴ گزارشی از کنفرانس دوسالانه بین‌المللی سیستم‌های فازی
- ۱۵ گزارشی از هفتمین سمینار معادلات دیفرانسیل
- ۱۶ گزارش کارگاه C^* -مدول‌های هیلبرت
- گردهمایی‌های آینده
- ۱۶ اطلاعیه کمیته علمی سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران
- ۱۷ برنامه علمی سیمپا
- ۱۷ هفدهمین سمینار جبر
- ۱۸ ششمین کنفرانس سیستم‌های فازی ایران
- ۱۸ هشتمین کنفرانس آمار ایران
- ۱۹ هشتمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران
- ۲۰ □ اسامی نفرات ممتاز مسابقات ریاضی دانشجویی کشور
- اخبار
- ۲۴ اهدای جایزه پال اردیش به دکتر علی رجالی
- ۲۴ بورس تحصیلی کارشناسی ارشد ریاضی در اروپا
- ۲۵ معرفی مرکز تحقیقات ریاضی CRM
- ۲۵ چهل و سومین عدد اول مرسن کشف شد!
- ۲۶ □ اخبار دانشگاه‌ها
- ۲۷ □ فارغ‌التحصیلان دوره دکتری
- دیدگاه‌ها
- ۲۸ سی و پنج سال با گزارش کنفرانس‌های ریاضی
- ۲۹ یادی از زنده‌یاد دکتر مسعود فرزاد
- ۳۰ ضرورت تغییر ساختار انجمن ریاضی ایران
- ۳۳ □ نامه‌ها
- ۳۴ □ دهه ریاضیات
- آیین‌نامه‌ها
- ۳۷ آیین‌نامه جایزه محسن هشترودی
- ۳۸ □ معرفی نشریه
- ۳۸ □ معرفی کتاب
- ۴۱ □ مصوبات شورای اجرایی انجمن

خبرنامه

سال ۲۷، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۴، شماره مسلسل ۱۰۶

خبرنامه نشریه خبری انجمن ریاضی ایران است که زیر نظر شورای اجرایی انجمن در آغاز هر فصل منتشر می‌شود. نقل مطالب با ذکر مأخذ آزاد است.

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران

مدیر مسؤول: سیدعباداله محمودیان (رئیس انجمن ریاضی ایران)

emahmood@sharif.edu

<http://mathsci.sharif.edu/mahmoodian/>

سردبیر: محمد صالح مصلحیان

moslehian@ferdowsi.um.ac.ir

<http://www.um.ac.ir/~moslehian/>

هیأت تحریریه: حمید پزشکی pezeshk@khayam.ut.ac.ir

<http://www.fos.ut.ac.ir/~pezeshk/>

محمد جلوداری ممقانی

imamaghan@yahoo.com

مانی رضائی mani_rezaie@yahoo.com

رشید زارع‌نهندی rashidzn@iasbs.ac.ir

<http://www.iasbs.ac.ir/faculty/rashidzn/>

علیرضا مدقالچی

medghalchi@saba.tmu.ac.ir

سیدمنصور واعظپور vaez@cic.aut.ac.ir

ویراستار: محمدرضا صالحی‌راد

حروف چین (با فارسی‌تک): زهرا بختیاری

تیراژ: ۲۵۰۰ نسخه

تهران - خ استاد شهید نجات‌الهی، داخل پارک ورشو، دبیرخانه

انجمن ریاضی ایران

صندوق پستی ۴۱۸ - ۱۳۱۴۵

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۰۷۷۹۵، ۸۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۸۰۷۷۷۵

iranmath@ims.ir

پست الکترونیک:

<http://www.ims.ir>

منزلگاه:

mazdak@sharif.edu

طرح روی جلد: مزدک پاکزاد

انجمن ریاضی ایران یکی از قدیمی‌ترین و فعال‌ترین انجمن‌های علمی در ایران است که همواره در جهت بهبود وضعیت آموزش، پژوهش و عمومی کردن ریاضیات گام‌های مؤثری برداشته است. اعضای شورای اجرایی که همواره به صورت افتخاری و بدون چشم‌داشت مادی به فعالیت پرداخته‌اند، مدیریت این انجمن را برعهده داشته‌اند.

اعضای پیوسته انجمن، مانند همیشه، با دلسوزی خاصی که نسبت به آینده ریاضیات کشور دارند و با بررسی همه جانبه و نظر به منافع ملی به معرفی شایسته‌ترین افراد برای شورای اجرایی خواهند پرداخت.

نکته اساسی که از نظر اینجانب باید مورد توجه قرار بگیرد این است که شورای اجرایی انجمن نباید فکر کند که برای بحث و تصویب قوانین انتخاب می‌شود، بلکه باید ضمن شرکت در سیاست‌گذاری، خود را یک مجری بداند.

کارنامه اعضای شورای اجرایی فعلی انجمن (برای هر یک به طور مستقل) با دقت در تصمیمات جلسات شورای اجرایی و گزارش فعالیت‌ها در خبرنامه‌های شماره ۹۷ الی ۱۰۶ قابل دسترسی است.

به نظر اینجانب معیارهای زیر در انتخاب اعضای شورای اجرایی می‌تواند مورد توجه قرار گیرد:

- دارای سابقه آموزشی و پژوهشی قابل قبول باشد.
- دارای انرژی و وقت کافی بوده و حاضر به صرف آن برای انجام امور گوناگون انجمن باشد.
- قدرت خلاق و فکر بدیع داشته باشد و بتواند برای مسائل مختلف راه‌حل‌های چند جانبه تدبیر نماید.
- علاقه‌مند به اعتلای ریاضیات و همگانی کردن آن باشد.
- ضمن مسؤلیت‌پذیری، اعتقاد به کار گروهی داشته باشد.
- با کاربرد اینترنت و ابزارهای الکترونیکی آشنایی کافی داشته و یا علاقه‌مند به یادگیری آن باشد تا بتواند از این طریق به امور انجمن رسیدگی کند.
- به آراء دیگران و به خصوص اعضای انجمن در اقصی نقاط کشور احترام بگذارد و سعی نماید انتظارات جامعه ریاضی‌ورزان را برآورده نماید.

★ ★ ★

مطالب مندرج در نشریه منعکس‌کننده آراء و عقاید نویسندگان است و لزوماً مورد تأیید انجمن ریاضی ایران نیست.

هفته پژوهش مانند سابق سپری شد!

سهم کم تحقیقات در بودجه سالانه کشور ما نشان از آن دارد که اعتقاد به پژوهش و باور به ضرورت آن ضعیف است و بیشتر جنبه تشریفاتی دارد. بدیهی است که با دستور و بخشنامه علم تولید نمی‌شود، بلکه باید بستر تولید علم را در کشور هموار نمود تا در قالب عزمی ملی، پژوهش در ساختار علم و فناوری جایگاه شایسته خود را باز یابد.

همه ما می‌دانیم که پژوهش، فرآیندی پویاست که موفقیت آن از یک طرف در گروی تلاش خستگی‌ناپذیر محققان ژرف‌نگر و خلاقیت و قدرت فکری آن‌هاست و از طرف دیگر در گروی حمایت و نظارت قوی و کارآمد واحدهایی پژوهشی است که وظیفه پشتیبانی از محقق را برعهده دارند. این حمایت نیاز به مدیران لایق، علاقه‌مند و آشنا به مسایل پژوهشی و نیز ابزارهای جدید و پیشرفته و تسهیل‌ساز (و نه سنتی و صعب‌پرداز) دارد.

در برخی سازمان‌های متولی پژوهش، اعتبارات پژوهشی به طور بهینه هزینه نمی‌شود و به شدت تحت تاثیر سلیقه‌های شخصی است، کمیت‌گرایی جای کیفیت‌گرایی را می‌گیرد، رساله‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی زینت‌بخش بایگانی‌ها می‌گردد، نتایج تحقیقات در تصمیم‌گیری‌های علمی مورد توجه قرار نمی‌گیرد و آنان که باید راهبر یا قاضی باشند، خود پژوهشگرانی شاخص نیستند. در این سازمان‌ها، شأن پژوهشگر از آن‌چه در خور اوست پایین‌تر تلقی می‌گردد، بروکراسی عجیب و غریب دست و پا گیر، انرژی پژوهشگر را هدر می‌دهد و ارزیابی و داوری تحقیقات، نامنصفانه و طولانی است و لذا، به تبع آن، نمی‌توان انتظار پژوهش‌هایی اصیل، دقیق، ممتد و تأثیرگذار را داشت.

در حال حاضر، مراکز پژوهشی معتبر، محقق محور هستند و با درک حساسیت‌های محققین در جهت کاهش دغدغه‌های ذهنی آن‌ها و ایجاد شرایط مناسب با حداقل بروکراسی برای دستیابی به تحقیقات ژرف و کارا می‌کوشند. ایشان، به حمایت مادی مؤثر و قابل قبول از پژوهشگران، ایجاد امکانات رفاهی، توسعه مراکز اطلاع‌رسانی، تجهیز منابع کتابخانه‌ای، حمایت از حقوق صاحبان اثر، انتشار نشریات تخصصی، تأمین هزینه‌های شرکت در همایش‌های بین‌المللی یا برگزاری آن‌ها و از همه مهم‌تر، ترغیب پژوهشگران همت‌گماشته‌اند.

امید می‌رود در صورت تشکیل سازمان‌های حامی پژوهشگران، حمایت دولت از واحدهای پژوهشی و تخصیص اعتباری متناسب با اعتبارات جهانی از درآمد ناخالص ملی، در راستای تحقق یک سیستم محقق محور، بتوانیم وضعیت خود را که از نظر فرار مغزها در بین ۹۱ کشور توسعه یافته و یا در حال توسعه در مقام نخست قرار داریم بهبود بخشیم.

سردبیر

بزرگداشت دکتر مهدی بهزاد در سی و ششمین کنفرانس ریاضی ایران

امیدعلی شهینی کرمزاده*

متفاوت داشت. به شکلی احساس کردم در آن جلسه میزگرد تحویل مسیر ریاضی در ایران از هشتروندی به عنوان نماینده نسل پیشین به بهزاد به عنوان نماینده نسل حاضر در آن زمان انجام شده است.

برای این که موضوع را بازتر کنم بگذارید به یاد آوریم که دانشگاه تهران در سال گذشته هفتاد سالگی خود را جشن گرفت. یعنی ما در عصر حاضر فقط هفتاد سال ریاضی دانشگاهی داشته‌ایم که با مقایسه با دنیای خارج خیلی ناچیز است. (نزدیک به چهارصد سال ریاضی دانشگاهی به کار برده شده است تا مسأله فرما حل شود.) این هفتاد سال ریاضی را می‌توان به دو دسته سی ساله و چهل ساله تقسیم کرد. در سی سال اول اساتید ریاضی کشور نظیر هشتروندی، فاطمی، افضل‌پور، کامکار، وحدتی، ال‌بویه، وصال، بهفروز، جوانشیر، قینی و سایرین زحمات زیادی کشیدند تا مسیر دانشگاهی ریاضی را که اصلاً وجود نداشت در کشور به وجود آورند. این مسیر پس از گذشت سی سال نیاز به ترمیم داشت زیرا تا سال ۱۳۴۸ که من از دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شدم علائمی نظیر اجتماع یا اشتراک یا تابع یک به یک یا پوشا و یا دو سویی در برنامه‌های درسی دانشگاه جایی جدی نداشت. مثلاً در درس آنالیز این که هر همسایگی نقطه تجمع یک زیرمجموعه A از اعداد حقیقی، مجموعه A را در تعداد نامتناهی نقطه قطع می‌کند مشکل آفرین بود زیرا هیچ کس با نظریه مجموعه‌ها و مفاهیم کاردینال، اوردینال آشنا نبود. ولی عده‌ای جوان تازه فارغ‌التحصیل از آمریکا، نظیر بهزاد، رجوی، میرباقری و بهبودیان از سال ۱۳۴۵ در دانشگاه شیراز اقدام به ترمیم مسیر ریاضی کشور کرده و دوره فوق لیسانس ریاضی به سبک جدید را در آن دانشگاه ایجاد کرده بودند.

بهزاد در یک زمان خیلی حساس که برنامه ریاضی کشور نیاز به تغییر داشت به جامعه ریاضی ایران پیوست و نقش اساسی در آن تغییرات داشت.

بهزاد از مهندسی شاخص این ترمیم بود و به زودی دروس جبر، توپولوژی، گراف، جبرخطی و آنالیز توابع وارد برنامه‌های درسی دانشگاه‌ها شد، زیرا دانشجویانی نظیر محمودیان (رئیس فعلی انجمن ریاضی ایران)، رجبعلی‌پور، خرقانی، میامتی، جعفریان که از دانشجویان دوره اول فوق لیسانس و در دوره‌های بعد خانم وکیلی، رستمی، نجفی، معتمدی، گرجی‌زاده، رجالی، بهرام‌پور، اسلامی و سایرین که از این دانشگاه فارغ‌التحصیل شدند یا برای ادامه تحصیل به خارج رفتند و یا در سایر دانشگاه‌های کشور (در آن زمان هراستان حداکثر یک دانشگاه داشت) در گروه‌های ریاضی دروس فوق را وارد برنامه‌های درسی کردند (البته مؤسسه ریاضیات، دکتر مصاحب و فارغ‌التحصیلان آن نیز در این تغییر و ترمیم نقش داشتند). لازم به ذکر است که در خود دانشگاه تهران نیز در سال‌های ۱۳۵۰ به بعد با آمدن افرادی نظیر شادمان، الهی، امامی‌راد، خسروشاهی، زند، سلطان‌پور و سایرین نیز برنامه‌های درسی تغییر کرد. بهرحال منظورم این است که بهزاد در یک زمان

وقتی در مردادماه گذشته دکتر واعظ‌پور دبیر اجرایی کنفرانس تلفنی از من خواست که در مراسم افتتاحیه کنفرانس به مناسبت بزرگداشت بهزاد، در مورد او و کارهایش برای شرکت‌کنندگان کنفرانس سخنرانی کنم، کمی مکث کردم زیرا تا آن هنگام به طور جدی روی کارهای بهزاد فکر نکرده بودم. بهرحال با توجه به نقش بهزاد در سال‌های اخیر در انجمن ریاضی ایران و این که می‌دانستم در سه چهارده دهه اخیر در بیشتر موارد یکی از بازیگران اصلی فعالیت‌های ریاضی در ایران و در بعضی موارد هم شاید تنها بازیگر بوده یک نوع احساس وظیفه کردم که این پیشنهاد هر چند سخت را بپذیرم. اما در آن زمان آمادگی روحی لازم را نداشتم که به چگونگی این معرفی بپردازم. زیرا غم از دست دادن برادر همسر و فرزندش در یک تصادف اتومبیل در آن زمان وضعیت خانواده ما را برهم زده بود به طوری که سخنرانی تخصصی یک ساعته خود را که قرار بود در این کنفرانس ایراد نمایم نیز آماده نکرده بودم. بهرحال بعد از پذیرش این مسئولیت احساس کردم که این معرفی از سخنرانی تخصصی‌ام هم مهم‌تر است زیرا به شکلی معرفی بهزاد، تاریخ چهل سال گذشته ریاضی در ایران است. از این رو خیلی سریع اول سخنرانی تخصصی‌ام را آماده کردم و موضوع بهزاد را گذاشتم در یک هفته‌ای که قبل از کنفرانس در اصفهان مهمان حقانی هستم با آرامش بیشتری تهیه کنم. خانم دکتر وکیلی اطاق کار خود در دانشگاه صنعتی اصفهان را در اختیار من گذاشت که به این موضوع بپردازم. در این اطاق کتابی که به مناسبت بزرگداشت هشتروندی توسط آقای سودبخش تهیه شده بود و در آن تصویری دیدم از یک میزگرد در اولین کنفرانس ریاضی کشور در سال ۱۳۴۹، در دانشگاه شیراز، در این میزگرد عکس هشتروندی و وحدتی و بهزاد و دونفر دیگر که نشناختم وجود داشت و عکس حاضرین در جلسه نیز از پشت سر گرفته شده بود که فقط افضل‌پور و وصال را تشخیص دادم. به هر حال گرچه این عکس را قبلاً نیز دیده بودم ولی این بار با توجه به این که به موضوع بهزاد فکر می‌کردم، در من اثری

کردن ریاضی را از بچگی با مهارت و علاقه و موفقیت به طور جدی شروع کرده و حتی پس از چهار ماه و نیم تحصیل در رشته الکترومکانیک دانشکده فنی دانشگاه تهران با آگاهی تغییر رشته داده و به ریاضی روی آورده است.

- اولین رئیس انجمن ریاضی ایران که در برپایی این انجمن نیز نقش اساسی داشت (البته یادداشت هشتروندی در مجله یکان در سال‌های قبل از برپایی این انجمن در اهمیت داشتن چنین انجمنی را بیاد داریم) ولی نقش بهزاد و سایر همکاران در آن زمان در برآوردن آرزوی هشتروندی ستودنی است.

- در دورانی که هیچ رقابت علمی در کشور وجود نداشت، بهزاد برای اولین بار مسابقات ریاضی دانشجویی کشور را برپا کرد، تا بعدها سایر همکاران مسابقات جهانی المپیاد دانش آموزی و دیگر مسابقات را برپا کنند.

- نخستین دبیر کل و عضو فرهنگستان علوم ایران و نخستین رئیس شاخه علوم پایه و عضو شورای پژوهش‌های علمی کشور در قبل از انقلاب بود.

- نخستین کسی است که قبل از انقلاب بین انجمن ریاضی ایران و انجمن ریاضی آمریکا ارتباط برقرار کرد و اخیراً هم همکاری متقابل بین انجمن ریاضی ایران و فرانسه را بنیان نهاد و همه شاهد تأثیر این گونه روابط در پیشبرد ریاضیات کشور هستیم.

- در مدت کوتاهی که بهزاد مسؤول گروه ریاضی مرکز نشر دانشگاهی بود، مجله وزین نشر ریاضی را بنیان گذاشت و ترجمه و انتشار سری کتاب‌های پیش‌دانشگاهی را که از انتشارات جامعه ریاضی آمریکاست سرپرستی کرد. این کتاب‌ها از جمله کتاب‌های ماندگار و تأثیرگذاری هستند که تاکنون چند بار تجدید چاپ شده‌اند. بیاد دارم که قبل از این کتاب‌ها، در کلاس‌های آمادگی المپیاد مشکل منابع داشتیم و شخصاً می‌بایست چندین مجله را مطالعه می‌کردم تا مطالب مناسب برای این کلاس‌ها بیابم ولی این کتاب‌ها کار را نسبتاً ساده کرد.

- نخستین سال استخدام بهزاد در دانشگاه شیراز (۱۳۴۵) و نخستین سال استخدام در دانشگاه صنعتی شریف (۱۳۵۰) و اولین دوره‌های کارشناسی‌ارشد در این دو دانشگاه به ترتیب در همان سال‌ها دایر شد. همان‌طور که اشاره کردم نقش فارغ‌التحصیلان این دو دانشگاه در دوره‌های کارشناسی‌ارشد، در ریاضی کشور بر کسی پوشیده نیست.

- بهزاد در سال ۱۳۵۴ به عنوان قائم مقام، مسؤولیت راه‌اندازی دوره‌های مختلف دکتری در دانشگاه مازندران (رضا شاه سابق) را پذیرفت و با همکاری دانشگاه هاروارد و برای نخستین بار در کشور دوره‌های دکتری شیمی، فیزیک، ریاضی و مردم‌شناسی تأسیس شد.

- همان‌طور که می‌دانید بیش‌تر انجمن‌های ریاضی دنیا از ریاضی‌دانان برجسته دنیا دعوت به عضویت افتخاری

خیلی حساس که برنامه ریاضی کشور نیاز به تغییر داشت به جامعه ریاضی ایران پیوست و نقش اساسی در آن تغییرات داشت که به زودی به آن‌ها اشاره خواهیم کرد. همان‌طور که می‌دانید بعضی از اولین‌ها در جامعه علمی هر کشور، جایگاه مهمی در تاریخ علم آن کشور دارند. مثلاً رئیس فعلی انجمن ریاضی آمریکا، آقای جیمز آرتور اولین غیر آمریکایی است که در آمریکا ساکن نیست و به این مقام رسیده است. (توجه داشته باشید که سی درصد اعضا انجمن ریاضی آمریکا، آمریکایی نیستند). از این اولین‌ها در مورد بهزاد زیاد می‌توان گفت. بعضی از آن‌ها بدیهی است و بهزاد برای آن‌ها امتیازی نمی‌گیرد، نظیر اولین فرزند خانواده بودن ولی برای بعضی از آن‌ها که خواهیم دید شایسته تحسین و تشویق فراوان است و جامعه ریاضی مدیون او می‌باشد. راستی همان‌طور که تا حالا توجه کرده‌اید، من از بهزاد و سایرین بدون به کار بردن عناوینی نظیر دکتر و پروفیسور اسم برده‌ام. یک دلیل عمده آن خود اسم بهزاد یعنی مهدی بهزاد است که هر دو اسم او را می‌توان به عنوان اسم کوچک به کار برد و حیث است که با به کار بردن آن عناوین از سادگی و صمیمانه بودن این اسم کاست. بگذارید به بعضی از اولین‌های مربوطه به بهزاد اشاره‌ای داشته باشیم. قبل از این اشارات، بگذارید به تعریف یک ریاضی‌دان خوب که امروزه اکثراً آن را قبول دارند اشاره‌ای داشته باشیم. ریاضی‌دان خوب کسی است که غیر از تحقیقات اصیلی که انجام می‌دهد، در سازندگی و پیشبرد ریاضی کشورش به شکل‌های دیگر، نظیر فعالیت در انجمن ریاضی، طرح مسأله برای مسابقات، شرکت در کمیته‌ها، نوشتن کتاب و نوآوری، راهنمایی دانشجویان، سخنرانی‌های عمومی، عضویت در هیأت تحریریه مجلات ریاضی و بالاخره اختصاص قسمت مهمی از وقت خود به ریاضی کشور و تدریس خوب در کلاس‌ها فعالیت داشته باشد. به زودی خواهیم دید که بهزاد شامل همه این تعریف‌ها می‌باشد.

ارزش کار یک ریاضی‌دان به تعداد مقالات او نیست بلکه به کیفیت کار اوست و این کیفیت چیزی نیست به جز مفاهیم یا مطالب یا مسائلی که به نام فرد در منابع ذکر می‌شوند.

- در تمام دوران تحصیل در ابتدایی و متوسطه شاگرد اول بوده و هم‌چنین شاگرد اول دوره کارشناسی ریاضی در دانشسرای عالی بوده که برای امتیاز آن به آمریکا برای ادامه تحصیل اعزام شد.

قبل از این‌که به اولین دیگر بهر دازم، یادآوری کنم که شخصاً با سیاست شاگرد اولی در کشور مخالف هستم زیرا شاگرد دوم و سوم و افراد نزدیک به آن‌ها امتیازی نمی‌گیرند و بهتر است دسته اول تعیین شود. ولی از یاد نبرید که شاگرد اول شدن کاریست خیلی مشکل، به خصوص وقتی که چندین سال متوالی نظیر بهزاد کسی موفق به این کار شود زیرا حریفان خیلی قوی هستند. به عبارت دیگر بهزاد کار دنبال

متقاضی استخدام بود. از او خواستیم یک سمینار بدهد. چند روز بعد مراجعه کرد و یک سخنرانی در زمینه نظریهٔ گرافها ارائه کرد. از او دربارهٔ دروسی که گذرانده، سؤال شد. بیشتر درس‌هایش در زمینه‌هایی غیر از گراف ولی پایان‌نامه‌اش مربوط به نظریهٔ گرافها بود. سؤال شد که چرانظریهٔ گراف را انتخاب کردی، گفت شاگرد اول گروه ریاضی دانشگاه شهید بهشتی است و تحت تأثیر شدید روش تدریس بهزاد قرار گرفته است. وقتی جلسه تمام شد یکی از همکاران که استاد تمام است و در دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی بهزاد بود گفت کلاس‌های بهزاد پرترفدار بود. زیرا پنج دقیقه اول کلاس او با پنج دقیقه آخر کلاسش یکی بود، پر از نشاط، انگیزه، انتقال مفاهیم. برایم جالب بود که نسل سی سال پیش و حالا هر دو راجع به تدریس بهزاد هم‌نظر بودند.

و اما در مورد تحقیقات او، بهزاد در سال ۱۹۶۵ (۱۳۴۴) دکترای خود را از دانشگاه ایالتی میشیگان کسب کرد. پایان‌نامه او دربارهٔ "Graphs and their chromatic numbers" به راهنمایی Edward A. Nordhaus بود. تقریباً از همان سال شروع به نوشتن و چاپ مقاله کرد. مقالات متعددی به تنهایی و همکاری با دیگران نوشت و چاپ کرد و بیشتر مقالاتش در مجلات خیلی خوب دنیا به چاپ رسیده است. مقاله مشترکش با اردیش و یوسف علوی عدد اردیش یک را برای او به ارمان آورده است. ضمن این که بهزاد در بیش از بیست مجله بین‌المللی نظیر Math. Ann., Proc. AMS, Fund. Math., J. Lon. Math. Soc. و خیلی از مجلات خوب دیگر دنیا مقاله به چاپ رسانیده است. مجله AMM و مخصوصاً مجله یکان را فراموش نکرده بود. یادم است که مقاله‌اش در یکان در سال‌های ۱۳۴۴ و ۱۳۴۳ که تازه از دبیرستان فارغ‌التحصیل شده بودیم و او دانشجوی دکتری در آمریکا بود تأثیر زیادی در نسل ما داشت.

بهزاد نخستین ریاضی‌دان ایرانی است که با یک همکار آمریکایی کتاب ریاضی نوشته است و ناشران آمریکایی چاپ و انتشار دو کتاب مقدماتی و پیشرفته او را در زمینه نظریه گراف به عهده گرفته‌اند.

گرچه بهزاد مقالات متعددی دارد ولی همان‌طور که می‌دانید ارزش کار یک ریاضی‌دان به تعداد مقالات او نیست بلکه به کیفیت کار اوست و این کیفیت چیزی نیست به‌جز مفاهیم یا مطالب یا مسائلی که به‌نام فرد در منابع ذکر می‌شوند.

معرفی دو مفهوم عدد رنگی کلی و گراف کلی برای نخستین بار در جهان از کارهای ماندگار علمی اوست. همچنین ارائه حدس رنگی کلی $X''(G) \leq \Delta(G) + 2$ که در آن $X''(G)$ عدد رنگی کلی گراف G و $\Delta(G)$ درجه ماکزیمم آن است، اولین بار توسط بهزاد انجام گرفته است. ولی گاه به غلط در برخی منابع از آن بهزاد - ویزینگ نام می‌برند که اصلاً از اهمیت موضوع کم نمی‌کند. این حدس بیش از چهل سال است که توجه ریاضی‌دانان را به خود

می‌کنند. بهزاد برای اولین بار در سال‌های اخیر که مجدداً ریاست انجمن ریاضی را برعهده گرفت پنج تن از برجسته‌ترین ریاضی‌دانان ایرانی را به عضویت افتخاری انجمن در آورد.

- بهزاد اولین کسی است که در دانشگاه صنعتی شریف به مقام استاد تمامی ارتقا یافت (در بین تمام رشته‌ها) بدین ترتیب این دانشگاه پس از گذشت هشت سال از تاریخ تأسیس آن، صاحب استاد تمام می‌شود.

- حدود سی سال پیش، مؤسسه انتشاراتی جان ویلی انتشار مجله نظریه گرافها را به عهده گرفت. بهزاد از همان آغاز برای مدت چهار سال به عضویت هیأت تحریریه این مجله منصوب شد. وی تنها ایرانی است که تاکنون به این سمت منصوب شده است.

- بهزاد نخستین ریاضی‌دان ایرانی است که با یک همکار آمریکایی کتاب ریاضی نوشته است و ناشران آمریکایی چاپ و انتشار دو کتاب مقدماتی و پیشرفته او را در زمینه نظریه گراف به عهده گرفته‌اند.

- بهزاد تنها چهره ماندگاری است که جایزه دوازده میلیون تومانی خود را هدیه می‌کند تا در قالب مقرراتی در راه پیشبرد ریاضیات کشور مصرف شود و به خاطر نوآوری‌ها و تلاش‌های بی‌وقفه وی برای پیشبرد ریاضی، شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران جایزه‌ای به نام "جایزه بهزاد" تأسیس می‌کند.

- همان‌طور که می‌دانید رؤسای انجمن ریاضی کشورهای نظیر آمریکا و انگلیس، غیر از کارهای روزانه مربوط به کمیته‌ها، کنفرانس‌ها، مسابقات ریاضی، ملاقات با مقامات، یک وظیفه مشخص و حساس دارند که عبارت است از سخنرانی هنگام ترک ریاست انجمن که به (presidential address) معروف است. در کشور ما این رسم وجود ندارد ولی بهزاد اولین رئیس انجمن ریاضی کشور بود که این سخنرانی را به شکلی انجام داد. چند سال پیش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از دانشمندان کشورهای جهان سوم دعوتی به‌عمل آورد و همایشی به نام TWAS در تهران با شرکت این دانشمندان برپا شد. یکی از برنامه‌های این همایش دعوت از رؤسای انجمن‌های ریاضی، فیزیک، شیمی و زیست کشور بود تا انجمن‌های خود را معرفی کنند. وقتی نوبت به بهزاد رسید آن‌چنان با مهارت و حرفه‌ای از تمام فعالیت‌های انجمن در گذشته و حال آن زمان و آینده سخن راند (البته به انگلیسی خیلی خوب) که شخصاً لذت بردم.

خوب حالا نوبت کارهای علمی بهزاد است: قبل از این‌که از کارهای تحقیقاتی او نام ببریم اجازه دهید داستانی را که چند ماه پیش شاهد آن بودم برای شما بگویم. چند ماه پیش دختر خانمی ۲۴ یا ۲۵ ساله به گروه ریاضی دانشگاه اهواز مراجعه کرد با مدرک کارشناسی ارشد در ریاضی از دانشگاه صنعتی شریف و

نیست و ساخته خودم است، زیرا همان طور که شاید بدانید من به عکس نتایج علاقه مندم). علت این که ضرب المثل فوق را وسیله ای برای آگاهی شما از عمل بای پاس او کردم این است که اولین باری که او را دیدم یک جفت boots پوشیده بود. امیدوارم با قلب تازه تقویت شده سالها با سلامتی و شجاعت در کنار خانواده و خانواده بزرگتر خود که همان جامعه ریاضی کشور است زندگی پرثمری را ادامه دهد و با نوآوری های خود به پیشبرد ریاضی کشور کمک کند. در پایان صمیمانه از بهزاد می خواهم: به خاطرات علمی و فرهنگی خود کم بها ندهد، اهمیت تشکیل شورای عالی ریاضیات و دلایل به بن بست رسیدن آن را بنویسد، فکر ایجاد پردیس ریاضیات، پیشرفت ها و مشکلات بر سر راه تحقق آن را رقم بزند، افت و خیز ریاضیات کشور در ۵۰ سال اخیر را ثبت یا ضبط کند و از همه مهم تر بر اساس تجربه ها، راه کارهایی را جهت رسیدن ریاضیات ایران به جایگاه در خورشان، مخصوصاً برای نسل جوان، پیشنهاد نماید. البته بدیهی است که کار تحقیق ریاضی، تدریس، و مخصوصاً دنبال کردن کار تجدید چاپ کتاب هایش را فراموش نخواهد کرد.

*دانشگاه شهید چمران اهواز

جلب کرده چند صد مقاله و حتی یک کتاب درباره آن نوشته شده و هنوز حل نشده است و فکر نمی کنم تا چهل سال دیگر هم حل شود. از کارهای مهم دیگر علمی او، تز دکتری اوست که گرچه چهل سال پیش نوشته شده ولی هنوز هم، حتی در سال ۲۰۰۵ میلادی، در مقالات به این تزارجاع داده می شود که پدیده کم نظیری است.

و اما راجع به همسر و فرزندان بهزاد: بگذارید اول از یکی از دوستانم که خیلی هم مورد اعتماد است داستان زیر را نقل کنم. همان طور که می دانید بهزاد با رجوی خیلی دوست است و از همان سال های قدیم کار مشترک ریاضی انجام داده اند. در همان سال های جوانی، بهزاد با اشاراتی به رجوی نشان می دهد که قصد ازدواج دارد و می خواهد با دختر خواهر رجوی ازدواج کند. رجوی به او می گوید او را فراموش کن، چون مشکل است بتوانی خانواده او را راضی کنی و من نمی توانم در این مورد کمکی به تو کنم. ولی از آنجایی که یزدی ها به طور کلی و مخصوصاً بهزاد بی گذار به آب نمی زنند این بار بدون کمک رجوی اقدام می کند و همان طور که می دانیم موفق شد با خانم منیژه شیخ جواد ازدواج کند. (منیژه مترجم پرکاریست که در شش سال اخیر حدود ۴۰ کتاب ترجمه و روانه بازار کرده و اینک به تألیف روی آورده است.) حاصل این ازدواج دو پسر به نام های آریا و آرش است که هر دو فعلاً در آمریکا هستند. آریا کارشناسی ارشد خود را از دانشگاه برکلی و آرش مدرک دکتری خود را در زمینه مهندسی برق از دانشگاه کالیفرنیا، لئس آنجلس در سال گذشته کسب کرده اند. در اینترنت که به مقدمه تز پسرش نگاه می کردم، تشکر آرش از افراد زیادی غیر از استاد راهنما، پدر و مادر و دایی بزرگ و برادر و زن برادر و معلمینش در ایران و معلم موسیقی اش در ایران که به شکلی در موفقیتش نقش داشتند نظرم را جلب کرد و فکر کردم که این احساس قدردانی را حتماً از پدر و مادر به ارث برده است. بایست به بهزاد و منیژه برای تربیت چنین فرزندی تبریک گفت. و اما می خواهم دو نکته شخصی هم درباره بهزاد عنوان کنم. اول این که فیلم های گادفادر ۱، ۲ و ۳، به من این ایده را داد که با توجه به این که بهزاد اولین گراف تئورستی است که به ایران آمده و در ایران اقامت کرده است و بیشتر کسانی که در زمینه گراف دکتری گرفته اند مستقیم یا غیرمستقیم دانشجویان او بوده اند به بهزاد لقب GFP مخفف (Graph Father of Persia) را بدهم، تا بعدها که گراف تئورست های داخلی توانستند در سطح جهان مطرح شوند آنگاه شماره یک را به بهزاد و بقیه شماره ها را به ترتیب به دیگران بدهیم. و اما نکته دوم. همان طور که بیشتر شما می دانید در انگلیسی یک ضرب المثل است که می گوید. "have one's heart in one's boots" یعنی از دست دادن شجاعت. اما در مورد بهزاد این ضرب المثل برعکس است و به شکل زیر است "he has his boots in his heart" یعنی شجاعتش بیشتر شده است، زیرا همان طور که شاید شنیده باشید بهزاد اخیراً عمل بای پاس کرده و معمولاً از رگ های پا، محلی را که boots پوشیده می شود به رگ های قلب پیوند می زنند. بنابراین ضرب المثل دومی درباره او صادق است (البته توجه داشته باشید که دومی ضرب المثل

آگهی

ده سری پوستر رنگی: پنج سری به قطع ۵۸ × ۸۸ سانتی متر به نام های ابوریحان بیرونی، ابوالوفا بوزجانی، ابوعبداله محمد بن موسی خوارزمی، غیاث الدین ابوالفتح عمر خیام و غیاث الدین جمشید کاشانی و پنج سری پوستر به قطع ۴۸ × ۶۸ سانتی متر به نام های تمدن اسلامی، دوران طلایی یونان، دوران های اولیه، عصر نوین و نوزائی (رنسانس).

از انتشارات ستاد ملی سال جهانی ریاضیات در دبیرخانه انجمن موجود است. بهای این ده پوستر ۱۰۰/۰۰۰ ریال و هزینه ارسال آن ها ۲۰/۰۰۰ تعیین شده است. این مجموعه زیبا و پرمحتوا می تواند زینت بخش کتابخانه ها، سالن ها، کلاس ها، اتاق ها و راهروهای دانشگاه ها، دبیرستان ها و مجامعی نظیر فرهنگسراها و خانه های ریاضیات باشد. از علاقه مندان، به ویژه مسئولان و مدیران محترم تقاضا می شود جهت خرید این مجموعه نفیس با دبیرخانه انجمن تماس بگیرد.

روش‌ها و ویژگی‌های علمی و تحقیقی دوره‌های مختلف تاریخ علم می‌تواند ما را در اتخاذ روش‌ها و نهایتاً انجام برنامه‌های علمی و تحقیقاتی یاری دهد.

از طرفی تاریخ علم و فلسفه علم در دوره جدید بعد از ظهور فلسفه علوم طبیعی در قرن‌های هفدهم و هجدهم در غرب و به دنبال آن پیدایش مکتب تجربه‌گرایی در قرن نوزدهم و به‌ویژه شکل‌گیری حلقه وین در ابتدای قرن بیستم سخت مورد توجه محافل دانشگاهی در خارج قرار گرفت تا با استفاده از مباحث تاریخ و فلسفه علم، روش‌شناسی در تحقیقات علمی بیشتر مورد بررسی قرار گیرد. هر چند که علم به معنای عام آن دربرگیرنده تمام اطلاعات و معلومات بشری در همه شاخه‌ها، رشته‌ها و گرایش‌های آن‌ها می‌باشد لیکن عنوان تاریخ علم در واژگان و فرهنگ علوم بشری بیشتر تاریخ علم را مدنظر قرار می‌دهد. این برداشت یک مقدار به تقسیم‌بندی یونانیان در مورد علم و فلسفه (حکمت نظری) و مقداری هم به دوره جدید علم (بعد از رنسانس علمی در اروپا) برمی‌گردد که علم را به معنای خاص آن گرفتند که فقط به تبیین و بررسی پدیده‌های طبیعی و فیزیکی می‌پردازد و در کل مواردی را شامل می‌شود که هم بر اساس آرا و نظریات علمی دانشمندان و هم بر اساس تجربه و آزمون دوری و صحت و سقم آن‌ها تعیین شده باشد. این تعبیر به نحوی هم با تقسیم‌بندی علوم طبیعی در مقابل ماوراءالطبیعه که در دوره‌های یونان باستان و دوره ایران اسلامی نیز رایج بوده مطابقت دارد و هم با تقسیم‌بندی دوره جدید که فیزیک در مقابل متافیزیک قرار می‌گیرد مطابقت می‌کند. بنابراین علم به معنای جدید و خاص آن بیشتر بررسی پدیده‌های طبیعی و فیزیکی را مدنظر قرار می‌دهد.

در این میان ریاضیات همه جا و در همه حال وسیله‌ای برای تجزیه و تحلیل پدیده‌های طبیعی و فیزیکی آن‌ها بوده و به‌ویژه در دوره‌های جدید در قرن‌های هجدهم و نوزدهم در مدل‌سازی پدیده‌های طبیعی و مسائل فیزیکی نقش اساسی را بازی کرده است از این نقطه نظر بعضی وقت‌ها ریاضیات تمام علوم و مادر علوم می‌شود. چنانچه می‌دانیم ریاضیات دوره‌های تاریخی شرق باستان (مثل ریاضیات اولیه در تمدن‌های کهن سپس در هند و چین و دوره ایران اسلامی) نیز آن‌چنان با جنبه‌های تجربی و علمی و شهودی آمیخته است که تمام علوم را دربر می‌گرفته است و ریاضی‌دان به معنای امروزی هم فیزیک‌دان بوده و هم مهندس و منجم و ...

در دوره‌های اخیر مثل دوره انتقال و به‌ویژه دوره جدید نیز، نه تنها از این نقش چیزی کاسته نمی‌شود بلکه اهمیت ریاضیات در تجزیه و تحلیل پدیده‌های طبیعی و مسائل فیزیک و مهندسی بیشتر از پیش نمایان می‌شود تا آن‌جا که بر اساس گفته گالیله، طبیعت خطه ریاضیات می‌شود.

بالاخره در دوران معاصر و حاضر نیز توجه به ریاضیات و نقش آن بر جهانیان حتی بر دولت‌مردان و سیاست‌مداران جهان آن‌چنان اجتناب‌ناپذیر می‌شود که سال جهانی ۲۰۰۰ را سازمان ملل متحد به‌عنوان سال جهانی ریاضیات اعلام می‌کند این موضوع از دو جهت اهمیت تاریخی دارد. نخست این‌که ریاضیات با داشتن سابقه و تاریخ ده هزار ساله‌اش نه تنها کهنه نشده و به بن‌بست

ملاحظات در باب جایگاه درس‌های تاریخ و فلسفه محمد جهانشاهی*

نخستین کارگاه تاریخ علم سال گذشته در دانشگاه شهید بهشتی واقع در زیرآب مازندران برگزار شد این کارگاه فرصت خوبی بود که ریاضی‌دانان و علاقه‌مندان به تدریس و تحقیق و تحصیل در تاریخ علم گرد هم آیند و ضرورت‌های آرایه درس تاریخ علم (تاریخ ریاضیات) و علاقه‌مندی‌های افراد را به تحقیق و تفحص و آموزش در شاخه فوق به بحث بگذارند و در کنار آن معضلات و مشکلات مربوط به چگونگی آرایه درس فوق و منابع آن را از نزدیک بررسی کنند.

در این کارگاه مشکلاتی از قبیل نبود متخصص و علاقه‌مند به تحقیق و تدریس در تاریخ علم و گستردگی موضوعات تاریخی ریاضیات و اختیاری بودن درس‌های فوق و نبود انگیزه از طرف دانشجویان به‌عنوان دلایلی مطرح شد که دانشگاه‌ها به آرایه دروس فوق رغبت چندانی نشان نمی‌دهند.

در این نوشته سعی می‌شود ضمن تشریح جایگاه این شاخه از ریاضیات توجه دانشگاه‌ها، همکاران و دانشجویان را به ضرورت آرایه درس‌های فوق و به‌ویژه پذیرش دانشجویان در مقاطع ارشد در گرایش تاریخ و فلسفه علم جلب نمایم تا از این طریق هم به توسعه و تکمیل گرایش‌های علم و ریاضیات و تأسیس شاخه‌های جدید در دانشگاه‌ها به‌عنوان گرایش‌های میان رشته‌ای و پذیرش دانشجویان تربیت استاد و محقق در این زمینه کمک شود و هم همگی دین خود را هم به خود ریاضیات و شکوفا شدن و عمومی کردن آن و هم به ترسیم گذشته پرافتخار و درخشان علمی و ریاضی کشور کمک نماییم. چرا که این حق طبیعی ماست که با یادآوری و تشریح آثار ارزشمند کسانی چون ابن‌سینا، ابوریحان بیرونی، عمر خیام نیشابوری، ابوالوفای بوزجانی، غیاث‌الدین جمشید کاشانی، ... و سایر ادیبان و طبیبان و منجمان بر جوانان و دانشجویانمان، آن‌ها را به استعداد و هوش سرشار نسل ایرانی در گذشته و حال و آینده متوجه نماییم. این موضوع از دو جهت دارای اهمیت است نخست این‌که چنان‌که می‌دانیم سرزمین و تمدن ایرانی ما در گذشته، در علوم به‌ویژه در ریاضیات و نجوم و مثلثات، دانشمندان و ریاضی‌دانان زیاد و برجسته‌ای را تقدیم جامعه بشری نموده و این دانشمندان ضمن این‌که در این شاخه‌ها پیشرو بوده‌اند، آثار علمی مفید و ارزشمندی را از خود به یادگار گذاشته‌اند که در دوره‌های بعدی مرجع خیلی از محققان و متخصصان علم و ریاضیات بوده و همین آثار علمی به دوره‌های بعدی نیز انتقال یافته‌اند که می‌توان تأثیر مستقیم و غیر قابل انکار آن‌ها را در موضوعات و مباحث بعدی این دوره‌ها ردیابی کرد. از این نقطه نظر جا دارد که دانشجویان ضمن آشنایی با مفاخر علمی گذشته تمدن ایران اسلامی به نقش آن‌ها در تاریخ علم و توسعه و تکامل نظریه‌های علمی پی ببرند.

دوم این‌که روش‌شناسی در انجام تحقیقات علمی و شیوه‌های تولید علم از مباحث اساسی هر شاخه از علم است. بنابراین بررسی

و شفاهی در قالب سمینارهای دانشجویی به عنوان پروژه کلاسی به صورت گروهی (سه نفره) برای دانشجویان تعیین می‌نمایم که یک نفر از آنان در وقت نیم ساعته نتیجه تحقیق را ارائه می‌نماید. البته بعضی از دوره‌ها به دلیل کثرت مباحث ممکن است به چند گروه داده شود.

ممکن است بررسی موضوعی بعضی از موضوعات مهم و آشنای ریاضی دوره جدید را از قبیل تاریخچه حساب دیفرانسیل و انتگرال، تاریخچه پیدایش هندسه ناقلیدسی، تاریخچه پیدایش و ظهور ساختارهای جبری، تاریخچه پیدایش هندسه تحلیلی... را به عنوان پروژه‌های برجسته کلاسی برای دانشجویان علاقه‌مند در نظر بگیریم.

البته چنانچه اشاره شد با توجه به مذاکرات و توافقات به عمل آمده در نخستین کارگاه تاریخ ریاضیات اگر چنانچه برخی از دانشگاه‌ها بتوانند در گرایش تاریخ علم دانشجوی کارشناسی ارشد بگیرند در این صورت می‌توان بررسی موضوعی خیلی از موضوعات تاریخی ریاضی را در قالب پایان‌نامه‌های دانشجویی انجام داد. در پایان با بیان این مطلب که مطالب این نوشته هر چند که به طور مشترک جایگاه و ضرورت ارائه هر دو درس تاریخ و فلسفه علم را در دوره کارشناسی مدنظر دارد اما در رابطه با درس فلسفه علم نکاتی چند ضروری است:

نخست این‌که در ارائه دروس فوق بهتر است درس تاریخ علم یک ترم جلوتر از درس فلسفه علم ارائه شود. به عبارتی تاریخ علم به عنوان پیشنیاز فلسفه علم از طرف گروه‌های آموزشی رعایت شود. دوم این‌که با توجه به مباحث فلسفه علم که ویژگی‌ها، روش‌ها و کاوش‌های علمی را در حوزه طبیعی علوم مورد بحث قرار می‌دهد و هم‌چنین به نحوه شکل‌گیری نظریه‌های علمی در باب علوم طبیعی می‌پردازد می‌توان بیش از پیش به ضرورت‌های ارائه درس فوق (حتی بیشتر از تاریخ علم) پی برد؛ زیرا این درس در دوره کارشناسی و به خصوص با پذیرش دانشجو در مقطع ارشد این گرایش، از یک طرف دانشجویان ما را به مبانی تحقیقات علمی و روش‌های تحقیق آشنا کرده و همین‌طور مهارت‌ها و توانایی‌های محققان و متخصصان ما را بالا می‌برد؛ از طرف دیگر زمینه‌های مشترک علوم محض و علوم کاربردی را تعیین و تقویت می‌نماید و از این رهگذر می‌توانیم به کاربردی‌تر شدن تحقیقات علمی در علوم پایه و از آن مهم‌تر به بومی شدن این تحقیقات کمک نماییم.

در انتها ذکر می‌کنم گرایش‌های میان رشته‌ای در علوم، همکاری گروهی متخصصان و اساتید را می‌طلبد. لذا تأسیس گرایش‌های فوق از جمله فلسفه علم می‌تواند همکاری و همفکری گروهی متخصصان، اساتید و دانشجویان ما را بیش از پیش برای رسیدن به نتایج بهتر و یک نوع سازش بین رشته‌های محض و کاربردی فراهم سازد.

*دانشگاه تربیت معلم آذربایجان

نرسیده و مسائل علمی و تحقیقاتی آن تمام نشده بلکه این علم تازه می‌خواهد در جهان متولد شود و تازه دولت‌مردان می‌خواهند که ریاضیات را عمومی کنند و همه مردم بتوانند در کارهای روزمره از ریاضیات و نظم و تفکر منطقی و استدلال‌های آن بهره بگیرند. دوم این‌که این موضوع نشانگر این است که ریاضیات به طور اساسی با همه علوم به ویژه علوم طبیعی (علوم پایه) سخت درگیر است به گونه‌ای که بدون ریاضیات و روش‌های ریاضی تحصیل و تحقیق در این علوم غیرممکن است. بنابراین علم و تاریخ آن به طور تنگاتنگ با ریاضیات و تاریخ آن گره خورده است. اغراق آمیز نخواهد بود که همین جمله را در رابطه با فلسفه ریاضیات بگوییم که فلسفه علم همان پیوند را با فلسفه ریاضیات داشته است. بر این اساس می‌بینیم که اکثر فیلسوفان معاصر علوم طبیعی نظیر کارل پوپر، ایمره لاکاتوش، توماس کوهن و کارل همپل،... عمدتاً ریاضی‌دان و یا فیزیک‌دان بوده‌اند.

بر این اساس ارائه درس تاریخ علم در سال‌های اخیر بیشتر مورد توجه دانشگاه‌های خارج و داخل واقع شده و هم‌اکنون در دانشگاه‌های ایران نیز یکی از موضوعات تحقیقی ریاضیات می‌باشد و بر اساس مذاکرات و توافقات به عمل آمده در نخستین کارگاه تاریخ ریاضیات در دانشگاه شهید بهشتی قرار است دانشگاه‌ها پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ریاضی در گرایش تاریخ علم را در برنامه‌های آتی خود در نظر بگیرند.

در این راستا با توجه به این‌که دومین کارگاه تاریخ ریاضیات قرار است در سال ۸۵ در دانشگاه تربیت معلم تهران تشکیل شود این کارگاه فرصت خوبی خواهد بود تا اساتید و علاقه‌مندان این رشته تجربیات و نقطه‌نظرات خود را در چگونگی ارائه درس فوق به بحث گذاشته تا به یک رویه مفید و یکسانی برسند.

در عین حال اینجانب وظیفه خود می‌دانم که با توجه به تجربه ۱۰ سال تدریس درس‌های تاریخ و فلسفه علم موارد زیر را به استحضار همکاران و علاقه‌مندان برسانم و در کارگاه فوق از نزدیک از نقطه‌نظرات و راهنمایی‌های آنان بهره‌مند شوم تا بر غنا و محتوای این درس‌ها بیش از پیش بیافزایم.

با توجه به این‌که موضوعات تاریخی ریاضیات را می‌توانیم به دور روش موضوعی و دوره‌ای (محلّی) با توجه به دوره‌های تاریخی علم و ریاضیات) مورد بررسی قرار دهیم روش تدریس اینجانب به این صورت بوده است که ابتدا با توجه به منابع موجود (که عمدتاً بر اساس کتاب آشنایی با تاریخ ریاضیات نوشته هاورد. ایوز و ترجمه آقای دکتر وحیدی اصل بوده است)، هر کدام از دوره‌ها را در پنج - شش هفته اول ترم یک توصیف کلی از دوره‌ها با تأکید بر:

- خصوصیات و ویژگی‌های کلی ریاضی هر دوره
- عناوین مباحث و مطالب ریاضی مطرح شده در آن دوره
- مسائل مهم ریاضی آن دوره و روش‌های بررسی و حل آن‌ها
- ریاضی‌دان مهم و برجسته آن دوره به همراه آثار ریاضی آن‌ها
- ردیابی و مسیر تأثیرگذاری مباحث هر دوره در دوره‌های بعد

توسط خودم ارائه می‌نمایم. سپس با تعیین منابع علمی و ریاضی هر دوره، توصیف کامل و جزئیات دوره‌ها را به صورت ارائه مکتوب

• وب ملکی (The Proprietary Web): صفحاتی که استفاده از آن‌ها مستلزم پرداخت وجه است لذا پنهان ماندن این بخش از وب تعدی است.

• وب عمیق (The Deep Web): صفحاتی از وب که تنها در پاسخ یک پرسش از نظام بازیابی تولید می‌شوند (صفحاتی مبتنی بر پایگاه داده).

• وب واقعاً پنهان (The Truly Invisible Web): صفحات وب با قالب‌های صوتی و تصویری و اجرایی که خارج از محدوده نمایه‌سازی موتورهای جستجو قرار می‌گیرند.

پژوهش به کمک منابع اینترنتی نیازمند جستجوی هدفمند در شبکه است که جستجوی هدفمند نیز بر مبنای استراتژی‌های خاصی استوار است. شناختن و به کار بردن این تدابیر راه مؤثری برای جستجوی بهینه است. دو مقوله اصلی جستجوی بهینه تدبیر و تجربه است که کاربر از سویی با تدبیر مؤثر، تجربه‌های موفقیت آمیزتری در جستجو کسب می‌کند و با تجربه‌های بهتر، تدابیر مؤثرتری را برای جستجو می‌اندیشد.

از طرف دیگر بازیابی اطلاعات در وب زمانی موفقیت آمیزتر خواهد بود که دانش موجود درباره رفتارهای اطلاع‌یابی کاربران گسترش یافته و همچنین نظام‌های بازیابی کاربرپسندتری در اختیار افراد قرار گیرد.

علمی رغم تلاش‌های در حال انجام در زمینه بهینه‌سازی موتورهای جستجو (SEO) در سطح آزمایشگاهی بر اساس منطق فازی و هوش مصنوعی هنوز ابهامات بی‌شماری در نحوه به‌کارگیری بهینه از اینترنت وجود دارد. لذا کاربران و محققان موضوعی بهتر است در کنار استفاده از موتورهای جستجوی عمومی مانند گوگل، یاهو و... موارد دیگری را هم در نظر داشته باشند.

از آن‌جا که جامعیت و مانعیت از اصول سودمندی موتورهای کاوش است و بسیاری از موتورهای جستجو چه عمومی و چه تخصصی روش جستجوی پیشرفته را در اختیار کاربران قرار می‌دهند، کاربران می‌توانند با استفاده از این امکان، گزینه‌های انتخابی بیشتری را در اختیار داشته باشند تا بتوانند جامعیت و مانعیت موتورها را تحت کنترل خود در آورند. با افزایش روزافزون اطلاعات تحت وب و ناتوانی بسیاری از موتورهای کاوش عمومی در تحلیل محتوا، موتورهای جستجوی تخصصی برای ارایه اطلاعات مرتبط بسیار مفید است. موتورهای فراکاوش نیز اگرچه خود موتور جستجو نمی‌باشند اما چون این امکان را به کاربران می‌دهند تا همزمان در چندین موتور کاوش به جستجو بپردازند بسیار حایز اهمیت‌اند. بسیاری از موتورهای جستجوی تخصصی و عمومی و سایت‌های معتبر علمی جهت سهولت دسترسی کاربران به اطلاعات اقدام به دسته‌بندی موضوعی صفحات تحت پوشش خود می‌کنند که به اصطلاح به آن راهنماهای موضوعی می‌گویند. از آن‌جا که این دسته‌بندی‌ها توسط متخصصان یا کتابداران انجام می‌پذیرد بسیار قابل اعتماد می‌باشد. دروازه‌های اطلاعاتی هم شاهراهی به دنیای اطلاعات موضوعی اینترنت است که کاربر با یک پیوند فرامتنی ساده به سایت‌های بسیار معتبر دسترسی می‌یابد.

وب پنهان چیست؟

شهربانو صادقی گورچی*

می‌دانیم که موتورهای جستجو ابزار اصلی کاوش در وب محسوب می‌شوند و معمولاً کاربران با وارد کردن کلیدواژه‌ها در محل مربوط کار جستجو را آغاز می‌کنند. اما گاهی کاوش کلیدواژه‌ای حتی با استفاده از بهترین موتورهای کاوش، دلسردکننده است که این ناکامی در جستجوهای تخصصی و موضوعی مشهودتر می‌باشد. اما علت چیست؟

علت این امر علاوه بر یکدست نبودن کیفی و کمی اطلاعات ارایه شده در وب به امکانات سیستم، روش کار و توانمندی‌های نظام بازیابی (ابزارهای جستجو) نیز بستگی دارد. به طور کلی و بسیار خلاصه کار موتورهای جستجو به این شکل است که ابتدا نرم‌افزارهای خزنده مشهور به Spider و Crawler به طور خودکار بر اساس لینک‌های وب نشانی‌ها را دنبال می‌کنند و اطلاعات جمع‌آوری شده را به پایگاه داده (یک سرور مرکزی با قابلیت ذخیره اطلاعات به میزان زیاد) انتقال می‌دهند تا جهت نگهداری و نمایه‌سازی استفاده شوند. نرم‌افزارهای کاوش آن بخش از یک موتور جستجو هستند که در دسترس کاربران می‌باشد و عمل جستجوی پرسش مورد نظر در پایگاه را انجام می‌دهند. در استفاده از موتورهای جستجو به نکات زیر باید توجه شود:

۱. کار جمع‌آوری اطلاعات در زمان مشخص انجام می‌پذیرد.
 ۲. مبنای عملکرد موتورها پیوندهاست.
 ۳. میزان اطلاعات قابل بازیابی موتورها با توجه به منابع مالی یا سیاست کار موتورها متفاوت است.
 ۴. با تمام پژوهش‌های انجام شده در زمینه بهینه‌سازی موتورها هنوز سوالات بی‌شماری برای پاسخ وجود دارد.
- مطالعات فراوانی در مورد جنبه‌های مختلف این ابزارها انجام شده و هنوز افق‌های پژوهشی متعددی در این زمینه وجود دارد. اما آنچه که دانستن آن از دیدگاه محققان و پژوهشگران حایز اهمیت است، جنبه‌های مختلف پنهان بودن اطلاعات در وب می‌باشد که به‌عنوان وب پنهان به شکل زیر تعریف می‌شود:
- «وب پنهان آن بخش از فضای شبکه وب است که معمولاً شامل منابع اطلاعاتی غیرمتنی و پویاست که بنا به دلایل فنی یا محدودیت‌های مالی موتورهای جستجو در کار نمایه‌سازی و جمع‌آوری اطلاعات به طور دائم یا موقت از حوزه جستجو و بازیابی خارج می‌ماند.»
- وب پنهان سطوح مختلفی دارد:

- وب مات (The Opaque Web): لایه‌های زیرین وب، حداکثر صفحات قابل مرور در نتایج بازیابی، صفحات و آدرس‌های بدون پیوند.
- وب خصوصی (The Private Web): صفحات محافظت شده با اسم کاربر و گذرواژه، صفحات دارای فایل Robots.txt و صفحات HTML با کد noindex.

اخبار انجمن

زیرنظر منصور واعظپور

مراسم افتتاح ساختمان انجمن ریاضی ایران در دهه ریاضیات

مورخه: ۸۴/۸/۹

محل برگزاری: دفتر انجمن ریاضی ایران در پارک ورشو

به دنبال اعلام دهه ریاضیات از طرف انجمن ریاضی ایران در سال گذشته، کمیته عمومی کردن ریاضیات در انجمن، تصمیم به اجرای هر چه بهتر و پربارتر کردن این دهه در سال ۱۳۸۴ گرفت و با انتشار بیانیه و مقالات در نشریه و روزنامه‌های کثیرالانتشار نسبت به معرفی این دهه و اعلام برنامه‌های خاص این دهه اقدام نمود. هر استان و منطقه بنا به فراخور و توانایی و موقعیت خود برنامه‌های تدوین و در نظر گرفته شده خود را به دفتر انجمن ریاضی ایران اعلام نمود. در خبرهای دیگر نسبت به معرفی این فعالیت‌ها اقدام می‌شود.

اما برنامه خاصی که در محل انجمن ریاضی ایران برگزار گردید در نوع خود بی‌نظیر بود! چرا که شعار عمومی کردن ریاضیات با عمل همراه گردید و شهرداری تهران بخصوص شهرداری منطقه شش و مسؤولین فرهنگسرای علوم شهر تهران همکاری بی‌دریغی در اجرای این برنامه داشتند که در این موقعیت جا دارد از همه تلاش‌ها و ممارست‌هایی که برای انجمن علمی ریاضی ایران داشته‌اند تقدیر و تشکر گردد.

قبل از برگزاری این مراسم کمیته عمومی کردن ریاضیات جلسات متعددی را تشکیل داد و سعی نمود تا حد امکان این برنامه را در حد عالی برگزار نماید. تلاقی دهه ریاضیات با ماه مبارک رمضان و برخورد آن با شب‌های معظم قدر و هم‌چنین افتتاح ساختمان انجمن، باعث شد که تمهیدات خاصی در برنامه شب نهم از دهه ریاضیات صورت گیرد.

مدعوین برنامه

اکثر افرادی که به این برنامه دعوت شده بودند از اعضای فعال انجمن ریاضی ایران و یا افرادی که فعالیت یا علاقه خاصی به ریاضیات دارند بودند.

پرتال‌ها که پدیده بسیار جدید در اینترنت می‌باشند علاوه بر این که موتور جستجو و راهنمای موضوعی هستند مزایای دیگری هم دارند مثل یکپارچگی آرایه اطلاعات جمع‌آوری شده در قالب خاص و امکان سفارشی‌سازی و خدمات SDI (اشاعه‌گزینشی اطلاعات) و پست الکترونیکی. سایت دانشگاه‌ها و کتابخانه‌های دیجیتال و مجازی گزینه‌های دیگری برای دسترسی به اطلاعات معتبر علمی با هدف کاهش سطح وب نامرئی می‌باشند.

لازم به ذکر است که کلیه موارد ذکر شده قابل جستجو، بازیابی بوده و در بسیاری از سایت‌های معتبر هم تا حدودی معرفی شده‌اند. در مرحله نخست کاربران باید از طریق جستجو امکانات فوق را در شناسایی نموده و سایت‌های کاربردی در حیطه موضوعی خود را در Favorites مرورگر خود به صورت شاخه شاخه جهت استفاده‌های بعدی ذخیره کنند. در طول کار هم از جستجوی خطی (دنبال کردن بی‌هدف پیوندها) پرهیز نموده و به جستجوی غیرخطی روی آورند تا هم امکانات یک صفحه را به خوبی شناسایی کنند و هم از سرگشتگی در وب دور بمانند. هم‌چنین با عضویت در بسیاری از سایت‌های معتبر این امکان را در اختیار داشته باشند که اطلاعات افزوده شده جدید به سایت از طریق Email به آنها اطلاع‌رسانی شود.

*کارشناس اطلاع‌رسانی دانشگاه فردوسی مشهد

اطلاعیه

بدین وسیله به اطلاع اعضای محترم حقیقی دوره ۸۴ - ۸۳ انجمن ریاضی ایران می‌رساند از مهرماه سال ۱۳۸۳ تاکنون بسته به نوع عضویت، علاوه بر کارت، شماره ۱ و ۲ جلد ۳۰ بولتن، شماره پیمایی ۳۱ و ۳۲ فرهنگ و اندیشه ریاضی، شماره‌های مسلسل ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۰۴ و ۱۰۵ خبرنامه، گزارش‌های ۲۲، ۲۳، ۲۴ و ۲۵ خدمتان ارسال شده است.

ضمناً اگر تاکنون آدرس email خود را به انجمن نفرستاده‌اید لطفاً به نشانی members@ims.ir ارسال فرمایید.

دبیرخانه انجمن ریاضی ایران

بین دانشگاه‌های مختلف دنیا و دانشگاه‌های کشور ارتباط بیشتری داشته باشیم تا از این طریق افراد بیشتری در جریان کنفرانس‌ها قرار گیرند. خوشبختانه پرسنل وارد بر این کار را نیز داریم. من از مقامات محترمی که امشب به این‌جا تشریف آورده‌اند تقاضا دارم کمک نمایند تا با گسترش پهنای باند بهتر بتوانیم با ریاضی‌دانان ایرانی مقیم خارج و با ریاضی‌دانان بنام خارجی که علاقه دارند با ریاضی‌دانان ایرانی همکاری داشته باشند تماس داشته باشیم. ما می‌خواهیم به کمک هواداران انجمن فعالیت‌های انجمن را گسترش دهیم.

- تجهیزات: این‌جا کتابخانه‌ای با کتاب‌ها و مجلاتی هست که بعضی از آن‌ها نادر نیز هستند و می‌توان آن‌ها را به نمایش گذاشت. اما تجهیزات بیشتری لازم است. همین‌طور سایت کامپیوتری را باید تجهیز و مناسب کنیم، تا بتوانیم از این امکانات استفاده کنیم. در ارتباط با این موضوع می‌خواهیم تمام منابع با ارزش ریاضی ایران را به‌طور الکترونیکی تولید کرده و با اسکن کردن، آن‌ها را حفظ نماییم.

- پروژه دیگر بانک اطلاعاتی ریاضیات ایران است، ریاضیات ایران اعم از ریاضیات دوران قدیم و ریاضیات و ریاضی‌دانان عصر حاضر. یک بانک اطلاعاتی بسیار قوی که با امکانات جستجوی درختی بتوان از توانایی‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات دیگر اطلاع به‌دست آورد.

بهرحال اعلام می‌کنیم که برای انجام این پروژه‌ها احتیاج به کمک و حمایت داریم.

دکتر محمد مهدی زاهدی

سخنرانی وزیر علوم تحقیقات و فناوری

آقای دکتر زاهدی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در بیانات خود ضمن ابراز خوشحالی از ۲۰ سال عضویت در انجمن ریاضی ایران قول هرگونه مساعدت و همکاری با این انجمن را دادند و مسرت خود را از احراز رتبه اول انجمن ریاضی ایران در بین انجمن‌های علمی ابراز داشتند. در ادامه ایشان از خانم دکتر نسرین سلطانه‌خواه که عضو فعال انجمن ریاضی هستند مراتب تشکر خود را به شورای شهر تهران و شهردار ابلاغ نمایند.

حضور مغتنم وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری آقای دکتر محمد مهدی زاهدی و وزیر اسبق وزارت آموزش و پرورش آقای دکتر نجفی، خانم دکتر نسرین سلطان‌خواه مشاور محترم ریاست جمهور در امور خانواده و زنان و عضو شورای شهر تهران، خانم دکتر دانیالی قائم مقام و معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری در شهرداری منطقه ۶ تهران و بسیاری از رؤسای ادارات آموزش و پرورش مناطق نوزده‌گانه تهران و سرگروه‌های ریاضی آن مناطق، اساتید دانشگاه‌های شهر تهران، ... بعضی رؤسای سابق انجمن، اعضای محترم دبیرخانه راهبری ریاضی کشور، اعضای دفتر تألیف وزارت آموزش و پرورش که اکثراً از اعضای فعال انجمن ریاضی ایران هستند، باعث سرزندگی و پربراری مجلس شده بود.

مدعوین توسط فراخوان و کارت دعوت رسمی به مراسم دعوت شده بودند و شرکت در جلسه برای عموم آزاد بود. مراسم رأس ساعت ۵ بعدازظهر روز نهم آبان با تلاوت آیاتی چند از کلام ... مجید آغاز شد.

دکتر سیدعا داله محمودیان

سخنرانی رئیس انجمن

آقای دکتر محمودیان رئیس انجمن ریاضی ایران ضمن خوشامدگویی به حضار، اهم فعالیت‌های انجام شده در انجمن و برنامه‌های آتی انجمن را به‌طور مبسوطی اعلام نمودند و بر عمومی کردن ریاضیات و فرهنگ‌سازی در این مورد تأکید کردند. ایشان در ادامه صحبت خود ابراز داشتند: ولی با همه مطالبی که عرض کردم هنوز در اول خط هستیم. برای ادامه فعالیت‌هایمان سه پروژه اساسی مدنظر است.

- اولین چیزی که می‌خواهم عرض کنم ادامه استفاده از فن‌آوری روز برای پیشبرد ریاضیات مملکت است. اکنون مکان مناسب در دسترس مان قرار دارد. در طبقه مخصوص انجمن یک سالن مدوری هست که حدود هشتاد نفر گنجایش دارد و با امکانات ویدئویی و فیلمبرداری که وجود دارد می‌توان کنفرانس ویدئویی برگزار نمود. اما منظور ما فقط اکتفا به سالن کنفرانس برای گردهمایی نیست و نمی‌خواهیم ارتباطاتمان را محدود کنیم. قصد داریم از امکانات اینترنت استفاده کنیم و از مزایای ویدئو کنفرانس بهره ببریم و

می‌تواند به توصیه‌ها عمل کند؟ طرح، پنج سال پیش به منظور تأمین امکانات جهت اجرای همین رسالت‌ها تدوین شده بود.

قبل از ورود به این مقوله اجازه می‌خواهم به چند نکته اشاره کنم:

- ۱ - اهمیت و کاربرد ریاضیات به‌عنوان زبان و مادر همه دانش‌ها رو به فزونی است و به قولی ریاضیات در حال انفجار است.
- ۲ - منابع زیرزمینی تمام می‌شوند و بقاء بشر در گرو استفاده از قدرت خلاقیت و ذهن بویای اوست.
- ۳ - درصد بالای نسل جوان جمعیت کشور و توان سرشار، به‌ویژه استعداد ریاضی آنان موهبتی عظیم است که باید از آن بهره‌برداری شود.

۴ - مهم‌ترین دلیل ناهنجاری‌های اجتماعی برخورد غیرمنطقی و غیراصولی شهروندان در مواجهه با پدیده‌ها و رخدادها است.

۵ - فعالیت‌های چشمگیر جامعه ریاضی ایران در چند دهه گذشته ریاضیات کشور را در وضعی قرار داده است که با حمایت معنوی دست‌اندرکاران و تخصیص بودجه‌ای اندک می‌تواند جایگاه واقعی خود را کسب کند و مجد و عظمت گذشته را باز یابد.

۶ - ریاضیات زیر بنای همه پیشرفت‌های علمی، فنی، اقتصادی و حتی سیاسی و اجتماعی است و کوتاه‌ترین و ارزان‌ترین راه برای دستیابی به همه پیشرفت‌ها و نیز پرورش شهروندانی خلاق و منطقی پرداختن به ریاضیات است.

با همه این ملاحظات و ملاحظاتی دیگر، در پاسخ به پیام پرمحتوا و امیدبخش رئیس جمهور به سی و یکمین کنفرانس ریاضی ایران که در ۶/۶/۷۹ در دانشگاه تهران قرائت شد، شرکت‌کنندگان بی‌چون و چرا تشکیل شورای عالی ریاضیات زیر نظر شخص رئیس جمهور را درخواست کردند. مقرر شد کمیته‌ای با تدوین وضع ریاضیات ایران پیگیری تحقق این خواسته باشد. در ۱۰/۱۱/۷۹ "گزارش مقدماتی وضع ریاضیات ایران" متضمن پیشنهاد زیر تقدیم شد:

"جهت کمک به توسعه ریاضیات کشور، نظارت مستمر بر اجرای دقیق برنامه‌ها و ارایه توصیه‌های لازم برای رفع کاستی‌ها و هماهنگ کردن فعالیت‌ها، به هیأتی توانمند نیاز است که دست‌کم از حمایت جدی نهاد ریاست جمهوری، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و آموزش و پرورش برخوردار باشد"

رئیس جمهوری در ۱۶/۱۱/۷۹ پی‌نوشت فرمودند:

"به نام خدا، نظر به اهمیت جایگاه ریاضی در سرشت و سرنوشت جامعه رو به آینده عمل به پیشنهاد مزبور را مفید بلکه لازم می‌دانم و از همکاران عزیز، وزیران علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش و ریاست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی می‌خواهم به جد مسأله را مورد بررسی و اقدام قرار دهند و شخص آقای دکتر نجفی آن را پیگیری کنند."

جهت پیگیری این دستور، حضرات به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی دعوت شدند ولی وزیر وقت علوم که خود باید به این مهم می‌پرداختند در جلسه حضور نیافتند و توسط یکی از مشاوران خود پیغام دادند؛ ریاضیات هم‌چون رشته‌های دیگر در سند

- اول این که در بحث‌های دوره‌های دبیرستان عمیق‌تر وارد شویم و بحث سامان‌دهی کنکور را مطرح کنیم که حداکثر تا یک ماه آینده اعلام می‌شود که کنکور از وضعیت تست‌زنی درآمده و سوابق تحصیلی دانش‌آموز در کنار آزمون عمومی مطرح می‌گردد. این پروژه از سال ۸۵ شروع می‌شود. در جلسه‌ای که همراه وزیر و معاونین مربوطه گذاشته شد در بحث سامان‌دهی، متوجه شدیم که باید انجمن ریاضی ایران کمک کند تا در بحث محتوی بیشتر کار شود و همکاری خود را در آموزش معلمان ادامه بدهد؛ تا به دنبال آن معلم نیز آن مفاهیم درست را به دانش‌آموز انتقال دهد. اگر دانش‌آموز به زیر و بم‌های رشته ریاضی بیشتر آشنا شود، بهتر می‌تواند انتخاب رشته کند. من فکر می‌کنم بیشتر دانش‌آموزان حلاوت و لذت ریاضی را درک نکرده‌اند.

- مطلب دیگر بحث عمومی کردن ریاضیات است که بسیار مهم و ضروری است و نقش صدا و سیما در این میان اساسی است. ما نیز حاضریم با آن‌ها همکاری کنیم.

- موضوع بعدی این است، که اساتید دانشگاه‌ها باید مربی‌ها و استادیاران را کمک کنند تا بتوانند تلاش بیشتری نمایند که تحقیق کنند و به سمت بالا حرکت کنند و تمهیداتی فراهم کنند تا آن‌ها نیز وارد دوره دکتری شوند. اگر انجمن ریاضی سعی کند آن نوع هماهنگی که در دوره لیسانس و فوق لیسانس است در دکتری نیز ایجاد کنند، خیلی بهتر می‌شود لذا انجمن ریاضی می‌تواند پیشنهاد و شیوه عمل‌کردی را اعلام نماید تا همه دانشگاه‌ها یکسان عمل کنند. و اگر انجمن ریاضی در این کار پیشگام شود الگوی خوبی برای سایر گروه‌ها خواهد بود. مثلاً گروه برق دانشگاه تهران برنامه بسیاری خوبی در دوره کارشناسی ارشد ارایه داد. و امیدوارم انجمن ریاضی ایران نیز برای دوره دکتری پیشگام شود.

سخنرانی دکتر مهدی بهزاد

با این که چند دقیقه از وقت افطار گذشته، از بنده خواسته شده است تا ساعت پنج و چهل و پنج دقیقه در خدمت باشم. حضورتان را خوش آمد می‌گویم. ای کاش این همایش در فرصتی مناسب برگزار می‌شد تا آقای دکتر زاهدی پس از ارایه رهنمودهای ارزشمند، چند دقیقه دیگر هم می‌ماندند. جای آقای دکتر حداد عادل یار دیرینه ریاضیات کشور نیز در این همایش خالی است. مایل بودم در حضور نمایندگان قوای مجریه و مقننه، طرح پنج سال پیش انجمن ریاضی ایران را مطرح کنم، ولی مثل این که بخت یار نیست. آقای وزیر با آگاهی از اهمیت ریاضیات در دنیای پیشرفته و پیچیده امروز بسیاری از سیاست‌گذاری‌ها، از جمله برنامه‌ریزی درسی و پژوهشی در زمینه ریاضیات، از ابتدایی تا بالاترین سطح دکتری را از وظایف انجمن برشمردند. محتمل می‌دانند که طبق اساسنامه ارایه این گونه خدمات از جمله رسالت‌های انجمن است. ولی با چه امکاناتی؟ انجمنی که هزینه‌های جاری خود را به سختی تأمین می‌کند چگونه

تدریس آن ضروری و مهم است، اما فکر حذف درس اندیشه‌ای است زبان آور.

البته عقیده آزاد است، و کسی نمی‌تواند این استادان را به خاطر داشتن چنین اندیشه‌هایی سرزنش کند. اما یک مسأله اساسی برای جامعه ما مطرح است: آیا پیاده کردن این افکار در جامعه، سودمند است یا اجرای برنامه‌هایی در سوی مخالف و مقابل با آن؟ باین دو نظر، و نه با آن دو نفر، در یک سو نیستیم.

نخست در این مقاله، می‌گویم نشان دهم که، هم در جامعه ایران و جوامع در حال توسعه، هم در جوامع پیشرفته علمی و صنعتی، عمومی سازی ریاضی ضروری است. کارهای چشمگیری در این زمینه انجام شده است که نشان می‌دهد نه تنها اقشار عمومی جامعه به آگاهی از وضعیت عمومی این پرسش که «ریاضیات چیست و به چه درد می‌خورد» نیاز مندند، بلکه معلمان ریاضی در سطوح گوناگون از آموزش ابتدایی گرفته، تا پژوهش در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی، باید از ریزه‌کاری‌های فرایند عمومی سازی سر در آورند. سپس، به شکل فعال نقش تاریخی خود را به عهده بگیرند. مانمی بایست به خواب غفلت رفته باشیم و از انقلاب صنعتی و علمی حریف با چنان تأخیری باخبر شویم که به گرد راه هم نرسیم. امروز هم نباید در حال خواب خرگوشی به سر بریم، و گسترش ریاضیات قرن بیستم و در نتیجه انفجار ریاضیات را با جد و جهد به جامعه معرفی نکنیم! دیوار بین محض و کاربردی فروپاشید، سرمایه‌هایمان را صرف باروسازی بین دو باغ نکنیم. یک باغ زیبا و پرثمر فراهم ساخته‌ایم که کسی نمی‌تواند با وسوسه‌های تفرقه‌انگیز وسیله بیرون راندن ما را از آن فراهم سازد. عمومی سازی ریاضی به معنی آن است که از لذات و چالش‌های این باغ هم در داخل باغ برای انبوه اندیشمندان ساکن و دست‌اندرکار در باغ، و هم در خارج باغ برای انبوه گسترده‌تری از اندیشمندان، نمایش‌های دیداری، شنیداری، و جز آن اجرا شود.

آیا توجه به شاخ و برگ‌های زیبا و میوه‌های درختان این باغ باید چنان ما را مفتون کند که از بستر خاک و ریشه و آبیاری و رویش و زایش انواع جدید پوشش گیاهی موجود یا مورد نیاز چشم‌پوشی کنیم؟ اگر جواب این پرسش منفی است، باید مبتدی را با مبانی آشنا ساخت به گونه‌ای که تشنه یادگیری بیشتر و نفوذ به اعماق گردد. در این زمینه توضیح می‌دهیم که چرا گنجاندن درس مبانی ریاضی برای سایر رشته‌های تحصیل دانشگاهی نیز ضروری است. منظورم فقط رشته‌های علمی و مهندسی نیست: در رشته‌های دیگر (فلسفه، هنرهای زیبا، ادبیات، الهیات و معارف اسلامی، حقوق و علوم سیاسی، اقتصاد، پزشکی، ...)، لازم است با طرز فکر منطق ریاضی، هرچند به شکل مقدماتی، آشنا شوند. سمینارهایی در زمینه فلسفه ریاضی و سایر رشته‌های دانش بشر باید برای تحصیل‌کردگان کشور جاذبه داشته باشد. متقابلاً در رشته‌های ریاضی و علوم نیز باید به مبانی فکری و روش‌شناسی سایر رشته‌ها توجه شود. دانشگاه را واقعاً دانشگاه کنیم. باید در فرصت مناسب دیگری چاره‌جویی برای درد و درمان فرهنگ و اندیشه را به بحث بگذاریم. به عنوان نمونه‌ای از کم‌توجهی برنامه‌ریزان، آیا می‌دانید که درس مبانی ریاضی در رشته علوم کامپیوتر منظور نشده است؟ حال آن که

چشم‌انداز علوم ۱۴۰۰ مورد توجه قرار می‌گیرد. این برخورد، طرح تشکیل شورای عالی ریاضیات را در نطفه خفه و جامعه را از برکات آن محروم کرد! آیا پس از گذشت پنج سال می‌توان این طرح را زنده کرد؟

بگذریم - وقت گذشته است. از این موضوع افسرده می‌شوم. افطار نوش جان، التماس دعا.

سخنرانی دکتر ارسلان شادمان

سخنران بعد از افطار آقای دکتر ارسلان شادمان بود. سخنرانی ایشان با عنوان: «فروپاشی دیوار، انبساط و انفجار مبانی و کاربرد ریاضیات» بود که چکیده مبسوط آن در تالار پخش شد. ضمناً به کتاب «انفجار ریاضیات» نیز که با همکاری انجمن ریاضی ایران، انجمن‌های ریاضی و ریاضی کاربردی و صنعتی فرانسه تهیه شده است، چند بار ارجاع دادند.

چکیده مبسوط

در این مقاله، دو موضوع را که خطر شیوع در جامعه ما دارد بررسی می‌کنم. طرح این دو موضوع در دهه ریاضیات، به‌ویژه در این نشست باشکوه، نشان از آن دارد که برای هر دو موضوع اهمیت به‌سزایی قائل هستم. موضوع اول، «عمومی سازی ریاضی» و موضوع دوم، درس مبانی ریاضی است.

یکی از همکارانم اظهار می‌کنند که «عمومی سازی ریاضی بی‌معنی است». ایشان این‌گونه استدلال می‌کنند: «مگر نه این است که از سال یکم آموزش ابتدایی تا پایان دبیرستان، ریاضی تدریس می‌شود؟ پس ریاضیات در سطح جامعه به گونه‌ای فراگیر پخش می‌شود. عمومی‌تر از این چه می‌خواهیم!؟» در بخش نخست مقاله، نشان می‌دهم این بینش پیامدهای ناگواری دارد و باید با آن مقابله کرد.

یکی دیگر از همکارانم درس مبانی ریاضی را به روایت تاریخ مورد نقد قرار داده‌اند و آن را برای دوره کارشناسی ریاضی در وضعیت موجود سودمند نمی‌دانند. البته، جغرافیای مورد بررسی در این مطالعه تاریخی محدود بوده و تعمیم آن به سایر دانشگاه‌ها جای تردید دارد. متأسفانه، برخی از همکاران از مقاله تاریخی مورد بحث، چنین برداشت می‌کنند که درس مبانی ریاضی باید حذف شود. در قسمت دوم مقاله حاضر، شرح می‌دهم که چرا این برداشت نیز پیامدهای ناچوری دارد و در مخالفت با آن تا جایی پیش می‌روم که گنجاندن مبانی ریاضی در سایر رشته‌ها را نیز توصیه می‌کنم. در واقع، برداشت «حذف درس» برخلاف نظر و عقیده نویسنده مقاله تاریخی مورد استناد است. به اعتقاد نویسنده، شیوه تدریس و مواد این درس باید با دگرگونی‌هایی ریشه‌ای همدم شود. من هم بر این عقیده‌ام. اما نفس مسأله یعنی حفظ درس و بسط آن مهم است. هر چند صفحاتی از خبرنامه انجمن ریاضی ایران به آن اختصاص یافته و در مقالات برگزیده هم تجدید چاپ شده است، امروز طرح مجدد موضوع مهم است. به‌ویژه می‌خواهم تأکید کنم که چاره‌اندیشی در مواد این درس و روش‌های مناسب

پس از طرح و تکثیر سؤال شور و شوقی خاص در بین میهمانان پیش آمد و همگی با رغبت به حل مسأله پرداختند. سپس آقای دکتر کیهان محمدخانی رئیس فرهنگسرای علوم سخنرانی ایراد فرمودند.

دکتر کیهان محمدخانی

سخنرانی دکتر کیهان محمدخانی

من در این جا قصد دارم شما را هم با کارکردها، اهداف و وظایف فرهنگسرای علوم آشنا کنم و هم این که گزارش مختصری از سه سال همکاری فرهنگسرای علوم با انجمن ریاضی برای برگزاری این مراسم را خدمتان ارایه کنم.

فرهنگسرای علوم یکی از ۲۶ فرهنگسرای تخصصی و هویتی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران می باشد که از سال ۱۳۸۰ برای یک سری از اهداف که برای شما برمی شمردم تشکیل شده است.

از اهم اهداف فرهنگسرای علوم اشاعه فرهنگ علم و علم آموزی در جامعه، ارتقاء سطح علمی شهروندان، کاربردی کردن علم در زندگی روزمره با استفاده از روش های رایج و مفرح، پرکردن خلاء عدم تناسب میان آموزش های رسمی موجود با نیازهای علمی و تکنولوژی جامعه، شناخت استعداد های خلاق و کشف توانمندی های شهروندان در محلات مختلف، پرورش خلاقیت و تجربه روش های علمی، جلب پرورش و توسعه نوآوری های خلاق به خصوص در محلات شهر تهران، تسهیل تبادل اطلاعات علمی و تجارب موجود در سطح جامعه، تسهیل ارتباط مردم با مراکز فرهنگی و علمی، ترویج نگاه پژوهش گرانه به پدیده های علمی و طبیعی (پیوند میان علم و طبیعت)، علمی ساختن دیدگاه ها، رویکردها و علمی ساختن تجارب، استقبال از ایده ها و فراهم آوردن زمینه های پیشرفت آن ها، به کارگیری و بهادادن به انسان های خلاق و توانمند، ارتقاء روحیه مشارکت جویی و فعالیت های گروهی، علمی و تحقیقاتی، ایجاد فضای مناسب برای شناسایی و جهت دادن به استعدادهای دانش پژوهان.

این ها اهدافی است که در فرهنگسرای علوم به دنبال آن هستیم تا تحقق پیدا کند.

این فرهنگسرا علاوه بر فعالیت های علمی و پژوهشی، به فعالیت های فرهنگی و هنری هم می پردازد. یعنی علاوه بر وظایف

مبانی ریاضی و کامپیوتر بیشترین نیاز متقابل را به هم دارند.

مراجع:

- [۱]. شادمان ا. (به کوشش)، انفجار ریاضیات، انجمن ریاضی ایران، تهران، در دست چاپ (۱۳۸۴؟)، این متن ترجمه از متن اصلی فرانسوی مرجع [2] است و در لوح فشرده از سوی انجمن ریاضی ایران تهیه و منتشر شد. هم چنین در منزلگاه انجمن ریاضی ایران <http://www.ims.ir/publications/em> قابل دسترسی است.
- [۲]. SMF et SMAI, *Explosion des mathématiques*, Paris, (traduction persane par IMS, edited by A. 2002, Chademan, Tehran, 2005). این متن نیز از سوی انجمن ریاضی ایران در تیراژ دوم لوح فشرده کنجانه شد.
- [۳]. شادمان ا.، نقد کتاب گسترش ریاضیات ۱۹۰۰ تا ۱۹۵۰، قسمت اول، فرهنگ و اندیشه ریاضی، ج. ۲۲، ش. پیاپی ۲۶، بهار ۱۳۸۰، صص ۵۳ تا ۶۶.
- [۴]. شادمان ا.، نقد کتاب گسترش ریاضیات ۱۹۰۰ تا ۱۹۵۰، قسمت دوم، فرهنگ و اندیشه ریاضی، ج. ۲۲، ش. پیاپی ۲۷، پاییز ۱۳۸۰، صص ۷۱ تا ۸۳.
- [۵]. شادمان ا.، نقد کتاب گسترش ریاضیات ۱۹۵۰ تا ۲۰۰۰، قسمت اول، فرهنگ و اندیشه ریاضی، ج. ۲۴، ش. پیاپی ۳۱، پاییز ۱۳۸۲، صص ۴۱ تا ۷۵.
- [۶]. شادمان ا.، نقد کتاب گسترش ریاضیات ۱۹۵۰ تا ۲۰۰۰، قسمت دوم، فرهنگ و اندیشه ریاضی، ج. ۲۵، ش. پیاپی ۳۲، بهار ۱۳۸۳، صص ۴۵ تا ۷۸.
- [۷]. ظهوری زنگنه ب.، داستان مبانی ریاضی به روایت تاریخ، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، ش. ۲، سال ۱۹، تیر ۱۳۷۶.
- [۸]. مدقالچی ع. (گرد آوری)، گزیده ای از مقاله های ریاضی، مرکز نشر دانشگاهی با همکاری انجمن ریاضی ایران، ۱۳۸۳، صص ۹۰ تا ۹۲.
- [۹]. مصاحب غ.، مدخل منطق صورت، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۴.

سخنرانی دکتر آرش رستگار

سپس سخنرانی آقای دکتر آرش رستگار تحت عنوان " مبانی زیباشناسی ریاضیات" بود. در این مقاله بین مبانی هنری و علمی ریاضیات وحدت و هماهنگی برقرار شده است. از طرفی مصادیق هنر را چنان توسعه می دهیم تا حکمت ریاضی و فلسفه را در بر بگیرد و از طرف دیگر حوزه علم را چنان گسترش می دهیم تا ساختارهای انسانی دانشمندان را شامل شود. انبساط خواستگاه هنر به عالم مجردات و خواستگاه علم به عالم باطن زمینه را برای وحدت بخشی ابعاد زیباشناسانه و حقیقت شناسانه ریاضیات فراهم می کند.

بعد از سخنان آقای دکتر آرش رستگار با طرح یک مسأله، مسابقه ای بین حضار برگزار گردید و مقرر شد به ده نفر از پاسخ دهندگان صحیح به قید قرعه هدیه ای را که آقای دکتر محمدخانی رئیس فرهنگسرای علوم تهیه نموده بودند، به آنان تقدیم گردد.

گزارش گردهمایی‌های برگزار شده

زیر نظر رشید زارع‌نهدی

گزارشی از کنفرانس (دوسالانه) بین‌المللی سیستم‌های فازی

IFSA 2005

یازدهمین کنفرانس (دوسالانه) بین‌المللی سیستم‌های فازی (IFSA 2005) در تاریخ ۶ تا ۹ مرداد سال جاری (۲۸ تا ۳۱ جولای) در دانشگاه تسین هوا (Tsinghua University) در شهر پکن، و با همکاری دانشگاه شوان، انجمن ریاضیات و سیستم‌های فازی چین و مرکز تحقیقات وزارت آموزش چین، برگزار شد. شایان ذکر است که دانشگاه تسین هوا، که ۹۳ سال پیش تأسیس شده است، معتبرترین دانشگاه چین به شمار می‌رود. این دانشگاه، که در یک پردیس بزرگ در یکی از نواحی مدرن شهر پکن قرار دارد، دارای ۲۱۰۰ عضو هیأت علمی (شامل ۹۰۰ استاد و ۱۲۰۰ دانشیار و استادیار) و حدود ۲۱۰۰۰ دانشجوی (شامل ۱۲۰۰۰ دانشجوی کارشناسی، ۶۲۰۰ دانشجوی کارشناسی ارشد و ۲۸۰۰ دانشجوی دکترا) است. در بسیاری از رشته‌ها، دانشگاه تسین هوا اولین انتخاب متقاضیان ورود به دانشگاه در کشور چین است.

در این کنفرانس تعداد ۳۴۰ شرکت‌کننده از ۴۱ کشور، از جمله ۷ نفر از ایران (و چندین ایرانی مقیم کشورهای دیگر) شرکت داشتند.

برنامه‌های این کنفرانس شامل ۵ سخنرانی کلیدی، ۱۱ سخنرانی توسط مدعوین و ۳۶ بخش موازی برای سخنرانی‌های تخصصی، هر بخش شامل ۶ سخنرانی (از مجموع ۶۲۰ مقاله ارسالی برای رایانه)، نشست کمیته اجرایی IFSA، جشن چهلمین سال تأسیس انجمن بین‌المللی سیستم‌های فازی و برخی برنامه‌های دیگر بود.

جلسه افتتاحیه کنفرانس شامل مواردی از جمله رایانه گزارش توسط پروفسور بین (Z. Bien) ریاست وقت IFSA و سخنرانی ۷۵ دقیقه‌ای پروفسور زاده درباره «نظریه دقیق سازی معنا» بود. خاطرنشان می‌شود که پروفسور Bien سال گذشته سخنران افتتاحیه پنجمین کنفرانس سیستم‌های فازی ایران (دانشگاه امام حسین (ع)، ۱۹-۱۷ شهریور ۸۳) و دو روز نیز مهمان دانشگاه صنعتی اصفهان بود و یک سخنرانی نیز در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه صنعتی اصفهان ایراد نمود.

سخنرانی‌های تخصصی کنفرانس در بخش‌های زیر تنظیم شده بود:

Fuzzy Mathematics

Fuzzy Databases and Data Mining

Fuzzy Control, Robotics and Intelligent Techniques

Signal/Image Processing and Pattern Recognition

تخصصی، وظایف عمومی را هم برعهده دارد. در این فرهنگسرا کانون‌های مختلفی نظیر: نجوم، ریاضی، فیزیک، هوانوردی، زبان و ادب فارسی، کانون جهان‌دیدگان و سالمندان، کانون بانوان وجود دارد که فعالیت می‌کنند و خیل علاقه‌مندان به این زمینه‌ها در برنامه‌های ذکر شده حضور پیدا می‌کنند.

فرهنگسرا سه سال پیش همکاری خود را با انجمن‌های مختلف آغاز کرده است که انجمن ریاضی یکی از این مراکز است که ما افتخار داشتیم به مدت سه سال با آن همکاری داشته باشیم و امیدواریم که گام مفیدی هم گام با اهداف دهه ریاضی بر داشته باشیم. در دو سال گذشته به مدت ده شب در ۱۰ فرهنگسرای تهران (هر سال ده روز) برنامه دهه ریاضی را با همکاری انجمن ریاضی برگزار نمودیم.

علاوه بر ۳۵۰۰ نفری که در این دو سال در این برنامه‌ها حضور داشتند، از طریق رسانه‌های گروهی بین ۱۵ الی ۱۶ هزار نفر در جریان فعالیت‌های انجمن ریاضی ایران قرار گرفتند.

امسال بیش از سال گذشته و سال گذشته بیش از دو سال قبل پاسخگوی مراجعات مردم برای حضور در این برنامه‌ها بوده‌ایم. انشاءاله سال آینده شاهد شکوفایی بیشتر فعالیت‌های انجمن ریاضی باشیم و ما هم خوشحالیم که بتوانیم در خدمت این انجمن باشیم.

از راست: آقایان دکتر محمد کاظم نائینی، دکتر قاسم وحیدی اصل، دکتر اسماعیل بابلیان

میزگرد عمومی کردن ریاضیات

در این میزگرد که با همت آقایان دکتر: اسماعیل بابلیان، قاسم وحیدی اصل و سید محمد کاظم نائینی تشکیل شد، بحث و تبادل نظر در مورد این موضوع در بین حضار صورت گرفت. بعضی از شرکت‌کنندگان به سؤالات و موضوعات مطروحه در جلسه پاسخ‌های مناسبی ارائه نمودند. که در شماره بعدی خبرنامه انجمن گزارش کامل آن چاپ می‌شود. پس از میزگرد مراسم قرعه‌کشی از پاسخ‌های مسأله مسابقه طرح شده اجرا شد و از بین ۵۳ نفر پاسخ درست به ده نفر به قید قرعه هدیه داده شد.

نسترن اسدی

عضو کمیته دهه ریاضیات

گزارشی از برگزاری هفتمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی

هفتمین سمینار معادلات و سیستم‌های دینامیکی، هجدهم تا بیستم آبان ۱۳۸۴ در دانشگاه تبریز برگزار شد. مراسم افتتاحیه سمینار، رأس ساعت ۹ صبح در محل آمفی‌تئاتر مجتمع رفاهی پتروشیمی تبریز برگزار گردید و طی آن ابتدا دکتر ایواز، دبیر سمینار، گزارشی از عملکرد کمیته‌های علمی و اجرایی ارائه کردند و سپس معاونت پژوهشی دانشگاه تبریز آقای دکتر جمشید منظوری‌لشکر، ضمن عرض خیرمقدم به شرکت‌کنندگان در سمینار، گزارشی اجمالی از دانشگاه تبریز ارائه نمودند. پس از آن، آقای دکتر محمود محسنی مقدم نماینده انجمن ریاضی ایران، ضمن خوشامدگویی به حاضران، به برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های پربار علمی در کشور، حضور پررنگ متخصصین امر در همایش‌ها و ارائه گزارش جامع به انجمن ریاضی ایران، سفارش نمودند.

در خاتمه مراسم افتتاحیه نیز دکتر بهمن مهری آمادگی دانشگاه صنعتی شریف را برای برگزاری هشتمین سمینار در سال ۱۳۸۶ اعلام نمودند.

در این سمینار که بالغ بر یکصد و چهل شرکت‌کننده حضور داشتند، تعداد ۷۳ مقاله به صورت سخنرانی‌های تخصصی و عمومی ارائه شد که پس از مشخص شدن نتایج داوری، مقالات منتخب جهت چاپ در مجموعه مقالات سمینار در نظر گرفته خواهند شد.

سخنرانان مدعو این سمینار آقایان دکتر: محمد اسدزاده از دانشگاه چالمرز سوئد و بهزور امامی‌زاده از دانشگاه ابوظبی امارات متحده بودند که هر کدام به ایراد دو سخنرانی یک ساعته پرداختند. هم‌چنین دکتر Peter Lundeborg از دانشگاه استکهلم سوئد در سمینار شرکت کرده بودند که ارائه سخنرانی یک ساعته داشتند. سخنرانی‌های تخصصی نیز به صورت سی دقیقه‌ای ارائه شدند.

در نهایت، هفتمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی ظهر جمعه بیستم آبان با یک ضیافت نهار به کار خود خاتمه داد.

از ویژگی‌های این سمینار می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- گرایش متخصصین علوم ریاضی و فنی به همکاری مشترک با عنایت به مقالات ارائه شده
 - حضور فعال دانشجویان تحصیلات تکمیلی علوم پایه و فنی
 - همکاری خوب ارگان‌های حامی سمینار
 - سیستم اطلاع‌رسانی جامع الکترونیکی، قبل و بعد از سمینار
- در برگزاری این سمینار، دانشکده علوم ریاضی دانشگاه تبریز سپاس و قدردانی خود را از حامیان: هیأت رئیسه دانشگاه تبریز، انجمن ریاضی ایران، پتروشیمی تبریز و استانداری آذربایجان شرقی اعلام می‌دارد.

فریبا بهرامی

نماینده انجمن در دانشگاه تبریز

Fuzzy Systems

Neural Networks, Genetic Algorithms and Soft

Computing

Uncertainty in Decision Sciences and Optimization

مجموعه مقالات کنفرانس نیز در سه جلد، مجموعاً در ۱۸۲۰ صفحه، چاپ شده بود که در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت. مقاله‌های برگزیده این کنفرانس نیز در شماره‌های ویژه‌ای از مجلات *Fuzzy Sets and Systems* و *Information Sciences* چاپ خواهد شد.

جلسه پایانی کنفرانس نیز شامل سخنرانی پروفسور زاده باره‌ی رویکردهای آینده در نظریه مجموعه‌های فازی، و به‌طور کلی‌تر در زمینه محاسبات نرم (*Soft Computing*)، بود. در این جلسه ارائه‌دهندگان مقالات برتر دانشجویی نیز معرفی شدند. گفتنی است، طبق تصمیم شورای اجرایی *IFSA*، مقرر شده است که در هر کنفرانس *IFSA* حداکثر تا پنج مقاله برتر از بین مقالاتی که توسط دانشجویان ارائه می‌شود انتخاب و به صاحبان مقالات جوایزی داده شود. این جوایز شامل لوح تقدیر، جایزه نقدی و هزینه شرکت در کنفرانس بعدی است. جای بسی افتخار است که در کنفرانس چین، مقاله‌های آقایان رامین حلاوتی (دانشجوی دکتری دانشگاه صنعتی شریف) و ایمان کریمی (دانشجوی دکتری دانشگاه آخن آلمان) جزو مقاله‌های برتر دانشجویی انتخاب شدند، و از این افراد در جلسه پایانی کنفرانس، تقدیر به عمل آمد. در این جلسه، پروفسور *Yamakava* دانشمند برجسته ژاپنی، ضمن ارائه توضیحاتی درباره اصول ریاضی موسیقی ژاپنی، همراه با همسر خود، قطعاتی را از این موسیقی اجرا نمود.

به‌علاوه در این جلسه، از طرف شورای اجرایی *IFSA*، پروفسور پدريچ (*W. Pedrycz*)، فازی‌دان برجسته لهستانی الاصل مقیم کانادا، به‌عنوان ریاست *IFSA* در دوره ۲۰۰۷-۲۰۰۵ معرفی شد.

دوازدهمین و سیزدهمین کنفرانس *IFSA*، در سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۹، به ترتیب در کشورهای مکزیک و پرتغال، برگزار خواهد شد. با توجه به سنت چرخشی بودن فاره‌ای کشورهای میزبان، اگر مسئولین مربوطه تلاش و پیگیری جدی و آکادمیک انجام دهند، کشور ایران می‌تواند موافقت شورای اجرایی *IFSA* را برای برگزاری چهاردهمین کنفرانس *IFSA* (در سال ۲۰۱۱ میلادی، مطابق سال ۱۳۹۰ هجری شمسی) جلب کند.

علاقه‌مندان به اطلاعات بیشتر درباره کنفرانس سال جاری و هم‌چنین انجمن بین‌المللی سیستم‌های فازی، می‌توانند به سایت‌های زیر مراجعه کنند:

<http://www.cmplx.cse.nagoya-u.ac.jp/ ifsa>

<http://www.ifsa 2005.em.tsinghua.edu.cn>

محمود طاهری

دانشگاه صنعتی اصفهان

گردهمایی‌های آینده

اطلاعیه کمیته علمی
سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران

• آخرین مهلت ثبت‌نام در سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران ۱۰/۴/۸۵ تعیین شد و آخرین مهلت ارسال چکیده مبسوط به تاریخ ۲۰/۳/۸۵ تغییر یافت. هم‌چنین سخنرانی‌ها به صورت رایج مقاله ۲۵ دقیقه‌ای یا پوستر خواهند بود.

• از کلیه دانشکده‌ها، گروه‌ها، اساتید و به‌خصوص نمایندگان انجمن ریاضی ایران در دانشگاه‌ها استدعا داریم نسبت به طرح نامه ذیل در دانشکده یا گروه مربوطه و پاسخ به‌موقع، همکاری و اقدامات لازم را مبذول فرمایند.

ریاست محترم دانشکده (گروه) ریاضی دانشگاه ...

با سلام و احترام،

استحضار دارید که به یاری خداوند متعال قرار است سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران یازدهم الی چهاردهم شهریور ۱۳۸۵ (دوم الی پنجم سپتامبر ۲۰۰۶) در دانشگاه تربیت معلم آذربایجان برگزار گردد. بدین وسیله از اساتید بزرگوار آن دانشکده (گروه) تقاضا داریم جهت پربار کردن و اعتلای هر چه بیشتر کنفرانس در موارد زیر، کمیته علمی کنفرانس را یاری فرمایند:

۱- معرفی ریاضی‌دانان سرشناس خارجی، یا ایرانی مقیم خارج، جهت دعوت از آنان برای شرکت در کنفرانس، همراه با ایمیل فعال و در صورت امکان بیوگرافی آنان. خواهشمند است حتی‌المقدور افرادی معرفی شوند که بتوانند هزینه بلیط خارجی خود را بپردازند.

۲- معرفی اساتید ریاضی مقیم ایران جهت مدعو شدن در کنفرانس مذکور.

بدیهی است که انتخاب نهایی این افراد با کمیته علمی کنفرانس است و مدعوین میهمان کنفرانس خواهند بود. هم‌چنین در صورت تمایل و داشتن هرگونه امکانات جهت حضور شرکت‌کنندگان خارجی در دانشکده یا گروه تخصصی خود، لطفاً جزئیات آن را به اطلاع دبیرخانه کنفرانس برسانید.

نشانی دبیرخانه:

تبریز- کیلومتر ۳۵ جاده مراغه، دانشگاه تربیت معلم آذربایجان، گروه ریاضی.

تلفن دانشکده علوم: ۰۴۱۲-۴۵۲۴۹۹۱

تلفاکس: ۰۴۱۱-۴۴۲۸۸۰۴

نشانی الکترونیک: aimc37@azaruniv.edu & aimc37@math.com

شهرام رضاپور

دبیر سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران

گزارشی از هفتمین سمینار معادلات
دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی

هفتمین سمینار معادلات و سیستم‌های دینامیکی بر طبق برنامه قبلی و با نظم و ترتیب خاص در رأس ساعت ۹ روز چهارشنبه ۱۸ آبان سال ۱۳۸۴ در سالن کنفرانس مجتمع پتروشیمی تبریز برگزار گردید. دبیر کنفرانس گزارش مفصلی در خصوص سمینار رایج نمودند و اعلام کردند که حدود ۶۰ مقاله از میان تقریباً یکصد و بیست مقاله رسیده به دبیرخانه کنفرانس برای سخنرانی پذیرفته شده است. دفتر خلاصه مقالات حاوی برنامه‌های سمینار و اسامی شرکت‌کنندگان و سایر اطلاعات لازم در داخل کیف سمینار، هنگام ثبت‌نام در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت. سخنرانی‌های عمومی در صبح روزهای ۱۸/۸ و ۱۹/۸ و ۲۰/۸/۸۴ برگزار شد. سخنرانی‌های تخصصی نیز در بعدازظهر روزهای ۱۸/۸ و ۱۹/۸ با سخنرانی‌های نیم ساعته و به‌طور منظم برگزار گردید.

در جلسه افتتاحیه از طرف انجمن ریاضی آقای دکتر محمود محسنی مقدم به‌عنوان نماینده این انجمن گزارش مبسوطی در ارتباط با فعالیت‌های انجمن رایج نمود و از شرکت‌کنندگان برای شرکت بیشتر و فعال‌تر در امور انجمن ریاضی دعوت به‌عمل آورد. قرار شد که گزارش کامل مقاله‌های کنفرانس در اسرع وقت پس از ارسال مقاله‌های کامل توسط شرکت‌کنندگان و داوری مقالات چاپ و در اختیار همگان قرار گیرد.

میزبان هشتمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی دانشگاه صنعتی شریف است. این مطلب توسط آقای دکتر مهری در جلسه افتتاحیه اعلام شد. لذا هشتمین سمینار مذکور در سال ۱۳۸۶ در دانشگاه صنعتی شریف برگزار خواهد شد.

مگرتیج تومانیان و محمود محسنی مقدم

نمایندگان انجمن در سمینار

گزارش کارگاه C^* - مدول‌های هیلبرت

۱۷ و ۱۸ آذر ماه ۱۳۸۴

کارگاه C^* - مدول‌های هیلبرت در گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و با حمایت مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، گروه پژوهشی ریاضی باناخ (BMRG) و قطب ریاضی آنالیز روی ساختارهای جبری (CEAAS) در روزهای ۱۷ و ۱۸ آذر ماه سال جاری در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار گردید.

مدرسین کارگاه عبارت بودند از دکتر شیرین حجازیان، دکتر محمد صالح مصلحیان، دکتر مجید میرزاویزی از دانشگاه فردوسی مشهد و دکتر مریم امیری، دکتر محمود حسنی و دکتر مهناز خانه‌گیر از دانشگاه آزاد مشهد که طی چندین جلسه سخنرانی به بررسی نظریه C^* - جبرها و مدول‌های هیلبرت و طرح چند مساله باز پرداختند.

محمد صالح مصلحیان

دبیر کارگاه

- مدرسه بهینه‌سازی و کنترل، ۲۸ آگوست تا ۸ سپتامبر ۲۰۰۶، کانتابریا، اسپانیا. (همایش اقماری کنگره بین‌المللی ریاضیات ۲۰۰۶). مدرسین مدعو: جی. اف. بونان، پی. روکن، جی. بی. هیریار اوروتی، ای. کازاس، کی. کونیش، ای. زوازا.

- مدرسه منطقه‌ای در ریاضیات کاربردی، ۱۱ تا ۲۲ سپتامبر، هاوانا، کوبا. مدرسین مدعو: مشخص نشده است.

برای کسب اطلاعات بیشتر و ثبت‌نام در دوره‌های فوق به نشانی الکترونیکی <http://www.cimpa-icpam.org/> مراجعه کنید.

رشید زارع‌نهندی

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

یادداشت: بدین‌وسیله از آقای دکتر رحیم زارع‌نهندی به خاطر همکاری در تهیه این خبر تشکر می‌شود.

خبرنامه

برنامه‌های علمی سیما

در سال ۲۰۰۶

مرکز بین‌المللی ریاضیات محض و کاربردی (CIMPA - سیما) که هر سال مدرسه‌ها و کارگاه‌های گوناگونی در کشورهای جهان را هدایت می‌کند، در سال ۲۰۰۶ برنامه‌های زیر را خواهد داشت.

- مدرسه جبر جابه‌جایی، ۲۶ دسامبر ۲۰۰۵ تا ۶ ژانویه ۲۰۰۶، هانوی، ویتنام. مدرسین مدعو: ام. برادمن، دی. کاکس، جی. هرزوک، بی. اولریخ.

- مدرسه معرفی موج‌ها، ۱۶ تا ۲۷ ژانویه ۲۰۰۶، کورناواکا، مکزیک. مدرسین مدعو: ای. ناکبین، کی. پیدراهیتا، ای. زوازا، ان. بورک، جی. پونس، جی. اولمان.

- مدرسه خانواده‌های متعامد و نیم گروه‌ها در آنالیز و احتمالات، ۳۰ ژانویه تا ۱۱ فوریه ۲۰۰۶، مریدا، ونزوئلا. مدرسین مدعو: دی. بارسناس، پی. فینسیلور، جی. فاروت، پی. گراچیک، اس. تانگولو، دیبلو. اورینا.

- مدرسه روش‌های همولوژیکی و نمایش‌های جبرهای ناجابه‌جایی، ۶ تا ۱۷ مارچ ۲۰۰۶، ماردل‌پلاتا، آرژانتین. مدرسین مدعو: آی. عاصم، اف. دوماس، آر. باتیستا، جی. آلیو، آر. ویلا، جی. بنا، ام. ردوندو، اس. سمالو، جی. تودورف.

- مدرسه مباحث اخیر در آنالیز هندسی، ۲۰ می تا ۲ جون ۲۰۰۶، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی، تهران، ایران. مدرسین مدعو: جی. بسون، جی. کارون، بی. کولویز، تی. کولن، ای. الصوفی، آر. مونو، اف. پاکارد، ای. رنجبرمطلق، تی. ریور، ام. شهبانی.

- مدرسه سیستم‌های اطلاعاتی مالی، ۲۲ می تا ۲ جون ۲۰۰۶، کوالامپور، مالزی. مدرسین مدعو: ان. پریوال، ای. ام. هوگو، ال. اوگیه، تی. میشل.

- مدرسه هندسه دیفرانسیل: نظریه و کاربردها، ۷ تا ۱۸ آگوست ۲۰۰۶، شانگهای، چین. مدرسین مدعو: اف. سیارلت، سی. ماردار، دی. آرنولد، پی. فری، آر. گلونسکی، دی. شاپل.

- مدرسه چالش‌های جدید در نظریه تکینگی‌ها، ۱۴ تا ۲۱ آگوست ۲۰۰۶، مادرید، اسپانیا. مدرسین مدعو: ای. بارتولو، ای. نمتی، دیبلو. وی، ای. دیمکا، جی. فیستر.

هفدهمین سمینار جبر

۱۷ و ۱۸ اسفند ۱۳۸۴

بسیار خرسندیم که توفیق یافته‌ایم تا برگزارکننده هفدهمین سمینار جبر باشیم. اطمینان داریم با همفکری و همکاری شما شاهد همایشی شایسته و پربار خواهیم بود. لذا از همه علاقه‌مندان، پژوهشگران و ریاضی‌دانان دعوت می‌کنیم تا با شرکت خود در این سمینار و ارائه دستاوردهای پژوهشی خود، ما را در برگزاری هر چه باشکوه‌تر این همایش یاری نمایند.

کمیته علمی:

محمد مهدی ابراهیمی، رجبعلی برزوئی، حسین ذاکری، رشید زارع‌نهندی (نماینده انجمن)، محمدرضا رجب‌زاده مقدم، حبیب شریف، امیدعلی شهنی‌کرم‌زاده، داریوش کیانی (نماینده انجمن)، اکبر گلچین (دبیر کمیته علمی)، حمید موسوی (نماینده انجمن).

کمیته اجرایی:

محمد امینی، رجبعلی برزوئی (دبیر کمیته اجرایی)، فرهاد حمیدی، غلامرضا رضائی، پرویز سرگلزاری، مرتضی سنجرائی‌پور، علیرضا سهیلی، نادر کوهستانی، اکبر گلچین، رحمت‌اله لشکری‌پور، حسن میش‌مشت‌نهی، حبیب نادری.

نشانی دبیرخانه

زاهدان، دانشگاه سیستان و بلوچستان، دانشکده علوم، گروه ریاضی، صندوق پستی: ۶۷۶ - ۹۸۱۳۵

تلفن: ۰۵۴۱-۲۴۴۷۱۶۶

برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید به نشانی <http://www.usb.ac.ir/fa/seminars/17alg> مراجعه فرمایند.

هشتمین کنفرانس آمار ایران

دانشگاه شیراز با همکاری انجمن آمار ایران و مرکز آمار ایران، هشتمین کنفرانس آمار ایران را از ۳۱ مرداد تا پایان ۲ شهریور ۱۳۸۵ برگزار می‌کند. از کلیه دانشجویان، پژوهشگران، کارشناسان و علاقه‌مندان آمار دعوت می‌شود با شرکت در این کنفرانس و ارائه آخرین دستاوردهای علمی در مباحث مختلف علوم آماری، زمینه ارتقای دانش و فرهنگ آماری در کشور را فراهم آورند.

زمینه‌های کنفرانس:

آمار نظری، آمار کاربردی، احتمال، آمار رسمی، آمار زیستی، آمار در سایر علوم، آموزش آمار (حضور و از راه دور)، آمار بیمه، آمار و فناوری.

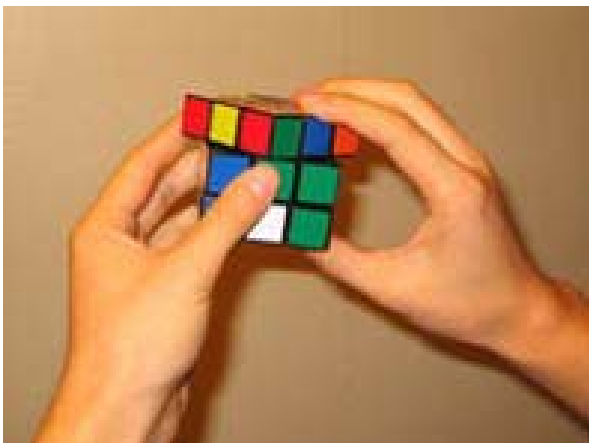
نشانی:

شیراز - چهارراه ادبیات، بخش آمار، دانشکده علوم، دانشگاه شیراز، کد پستی: ۷۱۴۵۴.

تلفن: ۲۲۸۸۱۹۷

نشانی الکترونیک: isc8@shirazu.ac.ir & isc8@susc.ac.ir
برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.shirazu.ac.ir/isc8 مراجعه فرمایید.

عبدالرسول برهانی حقیقی
دبیر کنفرانس

مسابقه بین المللی مکعب روبیک
۱۴ ژانویه ۲۰۰۶، امریکا
<http://www.exploratorium.edu>

ششمین کنفرانس سیستم‌های فازی ایران

به اطلاع محققین دانشگاهی و صنعتی می‌رساند که به یاری خداوند متعال در ادامه همایش‌های سیستم‌های فازی و کاربردهای آن در علوم، مدیریت و صنعت ششمین کنفرانس سیستم‌های فازی ایران و اولین کنفرانس سیستم‌های فازی در جهان اسلام با همکاری انجمن سیستم‌های فازی ایران و اتحادیه دانشگاه‌های جهان اسلام در دانشگاه آزاد اسلامی برگزار می‌گردد.

به منظور ایجاد ارتباط نزدیک علمی و تحقیقاتی بین محققین و متخصصان دانشگاه و صنعت و ارائه آخرین دستاوردهای علمی، پژوهشی و فنی، کنفرانس در تاریخ ۲۷ لغایت ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۸۵ در دانشگاه آزاد اسلامی شیراز با مشارکت دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، واحد علوم و تحقیقات مرکز فارس، واحد تهران مرکز و واحد قزوین برپا می‌گردد.

محورهای کنفرانس:

مبانی ریاضی منطق فازی، آمار فازی، مبانی برنامه‌ریزی فازی در اقتصاد و مدیریت، کاربرد سیستم‌های فازی در علوم انسانی، علوم اجتماعی و علوم پزشکی، کاربردهای سیستم‌های فازی در علوم مهندسی (صنایع، الکترونیک و ...)، بازار سرمایه و بورس در محیط فازی، فازی و برنامه‌ریزی محیطی، تحقیق در عملیات فازی.

نشانی دبیرخانه کنفرانس:

شیراز، بلوار دانشجو، ساختمان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی شیراز، صندوق پستی: ۳۶۴ - ۷۱۳۶۵ دبیرخانه ششمین کنفرانس سیستم‌های فازی ایران و اولین کنفرانس سیستم‌های فازی در جهان اسلام.

تلفن و دورنگار: ۰۷۱۱ - ۲۲۹۷۴۱۳

۰۷۱۱ - ۲۳۴۲۰۱۹

پست الکترونیک: Fuuzzy_info@iaushiraz.ac.ir

برای دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانید به نشانی <http://www.iaushiraz.ac.ir/farsi/news/index.html> مراجعه نمایید.

خدیدجه جاهدی
دانشگاه آزاد واحد شیراز

هزینه‌ها

حق ثبت نام:	۸۰/۰۰۰ ریال
برای اعضای انجمن‌های علمی: (با ارایه معرفی‌نامه)	۴۰/۰۰۰ ریال
غذای کامل:	۸۰/۰۰۰ ریال
ناهار تنها:	۴۰/۰۰۰ ریال
اقامت در خوابگاه:	۳۰/۰۰۰ ریال
هزینه شرکت در هر کارگاه:	۱۰/۰۰۰ ریال

نشانی‌ها

شهرکرد - بلوار کاشانی، مرکز تربیت معلم شهید باهنر
 تلفن: ۰۳۸۱-۳۳۴۰۴۸۰
 دورنگار: ۰۳۸۱-۳۳۳۹۸۴۷
 پست الکترونیکی: chbmts@chbmts.org
 منزلگاه: http://www.chbmts.org
 فراخوان مقاله: http://www.chbmts.org/farakhan.html
 ثبت نام فراخوان: http://www.chbmts.org/register.asp

* ارسال اصل مقالات با Word یا با فونت نازنین (حداکثر در ده صفحه با پست الکترونیکی) امکان پذیر است.

فرم ثبت نام هشتمین کنفرانس آموزش ریاضی

نام:

نام خانوادگی:

جنس: زن مرد

مدرک تحصیلی: رشته و گرایش:

معلم در مقطع:

دانشجو مقطع تحصیلی:

سایر موارد نام ببرید:

سابقه کار آموزشی سال:

عضویت در انجمن‌های علمی: (گواهی عضویت ضمیمه گردد.)

مایل به ارایه مقاله می‌باشم: بلی خیر

(چکیده مسووط مقاله در حداکثر دو صفحه ضمیمه شود.)

مایل به ارایه کارگاه می‌باشم: بلی خیر

(اهداف و شیوه اجرای کارگاه و فهرست امکانات موردنیاز حداکثر در دو صفحه ضمیمه گردد.)

مایل به ارایه دستاورد آموزشی در نمایشگاه هشتم:

بلی خیر

(شرح موارد قابل ارایه در نمایشگاه ترجیحاً به صورت لوح فشرده با تصویر ضمیمه گردد.)

نشانی پستی:

تلفن: دورنگار:

پست الکترونیکی:

هشتمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران

شهرکرد، استان چهارمحال بختیاری
 ۲۴ تا ۲۶ مرداد ۸۵

کمیته‌های علمی و اجرایی هشتمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران از تمام علاقه‌مندان به آموزش ریاضی به ویژه معلمان آموزش و پرورش و استادان دانشگاه‌ها دعوت می‌نماید با ارایه مقاله، شرکت در نمایشگاه و سایر برنامه‌ها در برگزاری هر چه بهتر این کنفرانس مشارکت فرمایید.

برگزارکنندگان

وزارت آموزش و پرورش، دفتر آموزش و ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای و تربیت معلم وزارت آموزش و پرورش، سازمان آموزش و پرورش استان چهارمحال بختیاری، و با همکاری انجمن ریاضی ایران، انجمن آمار ایران، اتحادیه انجمن‌های علمی آموزشی معلمان ریاضی ایران، دانشگاه شهرکرد، انجمن معلمان ریاضی استان چهارمحال بختیاری، شورای خانه‌های ریاضیات ایران.

اعضای کمیته علمی

رحیم آصفی املشی، اسماعیل بابلیان، شهرناز بخش علمی زاده، محمود تلگینی، خدابخش حسامی، سیدرضا حسینی، فروزان خردپژوه، علی رجالی، غلامرضا رضایی زاده، محمدرضا ریاحی، محمدرضا ریسمانچیان، بهمن سفایی، ارسلان شادمان، مسعود صالحیان، محمدحسین علامت‌ساز، علیرضا کیامنش، زهرا گویا، محمداقبر منزوی، علیرضا نقی‌پور، احمد هدایت‌پناه.

اهداف کنفرانس

گسترش فرهنگ ریاضی به طور عام و بررسی مسائل و تبادل تجربه‌های آموزش ریاضی کشور به طور خاص.

برنامه‌های کنفرانس

سخنرانی عمومی، مقاله، کارگاه، میزگرد، نمایشگاه و ارایه دستاوردهای آموزش ریاضی.

تاریخ‌های مهم

پایان ثبت نام اولیه، پایان دریافت خلاصه مقالات، دریافت پیشنهاد برگزاری نمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها و غیره تا تاریخ ۸۵/۱/۳۱ می باشد.

۸۵/۲/۳۱

اعلام پذیرش:

۸۵/۳/۳۱

ثبت نام نهایی و ارسال اصل مقالات

۸۵/۴/۳۱

پذیرش نهایی مقالات

اسامی نفرات ممتاز مسابقات ریاضی دانشجویی کشور

نفرات ممتاز مسابقات ریاضی دانشجویی کشور
از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۸۴

توضیح: اطلاعات مربوط به موقعیت کنونی افراد، از طریق اینترنت و شناختهای فردی گردآوری شده است و ممکن است به روز نباشد. در این ستون اگر تنها اسم یک دانشگاه به تنهایی نوشته شده باشد، منظور این است که فرد مورد نظر عضو هیات علمی آن دانشگاه است. لطفاً اطلاعات تکمیلی خود را برای آقای دکتر رشید زارع‌نهندی، مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان (rashidzn@iasbs.ac.ir) ارسال فرمایید.

شماره، سال و محل مسابقه	اسامی نفرات ممتاز	تیم دانشگاهی	موقعیت کنونی (پاییز ۱۳۸۴)
مسابقه اول ۱۳۵۲ دانشگاه تهران	الیزابت ابراهیم‌زاده محمد رضا درفشه هاشم مددی‌الموسوی میرابراهیم هاشمی‌ا قدم یوسف بهرامپور	صنعتی شریف تهران فردوسی مشهد صنعتی شریف شیراز	دانشگاه ایالتی کالیفرنیا در ساکرامنتو دانشگاه تهران فوت شده - دانشگاه شهید باهنر کرمان
مسابقه دوم ۱۳۵۳ دانشگاه شیراز	محمدعلی نجفی فیروز خسروپانی مهدی ذکاوت حمیدحامد اکبری طوسی شهرام ارشد ریاضی	صنعتی شریف تهران شیراز تهران شهید بهشتی	دانشگاه صنعتی شریف دانشگاه بین‌المللی A&M تگزاس دانشگاه شیراز - -
مسابقه سوم ۱۳۵۴ دانشگاه اهواز	پیروز وکیلی مسلم نیکفر علی اصغر بابادی مرغا سعید قهرمانی همایون معین	صنعتی شریف تهران تهران صنعتی شریف صنعتی شریف	دانشگاه بوستون دانشگاه صنعتی اصفهان دانشگاه ویرجینیای غربی کالج نیوانگلند غربی مرکز نشر دانشگاهی
مسابقه چهارم ۱۳۵۵ دانشگاه تبریز	پیروز وکیلی همایون معین ناصر حسینی شهلا مرویزی علی کریمی	صنعتی شریف صنعتی شریف شیراز صنعتی شریف تربیت معلم	دانشگاه بوستون مرکز نشر دانشگاهی دانشگاه شهید باهنر کرمان دانشگاه لانگ آیلند -
مسابقه پنجم ۱۳۵۶ دانشگاه صنعتی شریف	حمید کاظمی محسن معصومی فخار مسعود خلخالی ابراهیم ساعتچی صفا نوربخش	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف تبریز شهید بهشتی	فوت شده دانشگاه لامار تکزاس دانشگاه اونتاریو غربی - -
مسابقه ششم ۱۳۵۷ دانشگاه اصفهان	ناصر بروجردیان حمید کاظمی علی اصغر علیخانی کوهپایی مهدی صالحی نژاد علی رجالی	تهران صنعتی شریف اصفهان فردوسی مشهد اصفهان	دانشگاه صنعتی امیرکبیر فوت شده دانشگاه ایالتی پنسیلوانیا - دانشگاه اصفهان

شماره، سال و محل مسابقه	اسامی نفرات ممتاز	تیم دانشگاهی	موقعیت کنونی (پاییز ۱۳۸۴)
مسابقه هفتم ۱۳۵۹ دانشگاه فردوسی مشهد	فریدون رضاخانلو مهدی علوی شوشتری سیداسماعیل سیدآبادی رجبعلی کامیابی گل علی اصغر جدیری اکبرفام	تهران اهواز صنعتی شریف فردوسی مشهد تبریز	دانشگاه کالیفرنیا در برکلی فوت شده - دانشگاه فردوسی مشهد دانشگاه تبریز
مسابقه هشتم ۱۳۶۳ دانشگاه شیراز	محمدحسن جهانبخت مجتبی منیری محمدتقی جهاندیده صمد احمدی کمال عقیق	اصفهان تهران شیراز تربیت معلم تبریز	مرکز تحقیقات مخابرات ایران دانشگاه تربیت مدرس دانشگاه صنعتی اصفهان دانشگاه الزهرا دانشگاه خواجه نصیرطوسی
مسابقه نهم ۱۳۶۴ دانشگاه تربیت معلم تهران	ناصر بروجردیان مجتبی منیری مجید اشرفی جمال روئین علی پارسیان	تهران تهران شیراز تربیت معلم تهران	دانشگاه صنعتی امیرکبیر دانشگاه تربیت مدرس شغل آزاد (تهران) مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان دانشگاه تفرش
مسابقه دهم ۱۳۶۵ دانشگاه سیستان و بلوچستان	رضا جهانی نژاد امیراکبری مجدآبادنو شاهین آجودانی نمین حمیدرضا فرهادی مسعود امینی	مدرسه عالی کاشان تهران تهران تربیت معلم فردوسی مشهد	دانشگاه کاشان دانشگاه لثبریج مؤسسه تحقیقات تجاری (امریکا) دانشگاه صنعتی شریف دانشگاه تربیت مدرس
مسابقه یازدهم ۱۳۶۶ دانشگاه بیرجند	وحید تارخ مسعود امینی شاهین آجودانی نمین رضا کرمی	صنعتی شریف فردوسی مشهد تهران صنعتی اصفهان	دانشگاه ام آی تی دانشگاه تربیت مدرس مؤسسه تحقیقات تجاری (امریکا) -
مسابقه دوازدهم ۱۳۶۷ دانشگاه گیلان	شاهین آجودانی نمین شاهین امیری شریفی غلامحسین اسلامزاده محمدرضا یاحقی علی ایرانمنش	تهران صنعتی شریف شیراز صنعتی شریف شیراز	مؤسسه تحقیقات تجاری (امریکا) - دانشگاه صنعتی امیرکبیر پژوهشگاه دانشهای بنیادی دانشگاه تربیت مدرس
مسابقه سیزدهم ۱۳۶۸ دانشگاه تهران	کامبیز محمودیان سعید ذاکری محمدصال مصلحیان محمدرضا یاحقی بهروز مشایخی فرد	تهران تهران فردوسی مشهد صنعتی شریف فردوسی مشهد	دانشگاه صنعتی شریف دانشگاه ایالتی نیویورک در استونی بروک دانشگاه فردوسی مشهد پژوهشگاه دانشهای بنیادی دانشگاه فردوسی مشهد
مسابقه چهاردهم ۱۳۶۸ دانشگاه اصفهان	شاهین امیری شریفی حسام حمیدی تهرانی سعید ذاکری حمید موسوی شهاب شهبابی	صنعتی شریف صنعتی شریف تهران تربیت معلم تهران	- بانک چیس مورگان منهتن (امریکا) دانشگاه ایالتی نیویورک در استونی بروک مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان دانشجوی دکتری دانشگاه مونترال

شماره، سال و محل مسابقه	اسامی نفرات ممتاز	تیم دانشگاهی	موقعیت کنونی (پاییز ۱۳۸۴)
مسابقه پانزدهم ۱۳۶۹ دانشگاه فردوسی مشهد	حسام حمیدی تهرانی علی رجایی شهریار مختاری شرقی پدرام صفری عطاءاله تقاء	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف شهید باهنر کرمان	بانک چیس مورگان منهن (امریکا) شرکت توان‌زا (امریکا) دانشگاه لانگ آیلند مرکز بین‌المللی فیزیک نظری عبدالسلام دانشگاه جرج واشنگتن
مسابقه شانزدهم ۱۳۷۱ دانشگاه رازی	شهریار مختاری شرقی عطاءاله تقاء پدرام صفری علی ثابتیان علی رجایی	صنعتی شریف کرمان صنعتی شریف شیراز صنعتی شریف	دانشگاه لانگ آیلند دانشگاه جرج واشنگتن مرکز بین‌المللی فیزیک نظری عبدالسلام - شرکت توان‌زا (امریکا)
مسابقه هفدهم ۱۳۷۲ دانشگاه شهید بهشتی	حسین حاجی ابوالحسن پیمان لکسائی بهرنگ نوحی آرش رستگار علی دادبان	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف تهران	دانشگاه شهید بهشتی دانشگاه مک‌گیل مؤسسه ماکس پلانک آلمان دانشگاه صنعتی شریف پزشک
مسابقه هجدهم ۱۳۷۳ دانشگاه صنعتی شریف	رامین تکلویغش کسری رفیع بهرنگ نوحی پیمان لکسائی امین‌اله زرگریان	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف تهران	دانشگاه پرینستون دانشگاه سانتا‌باربارا مؤسسه ماکس پلانک آلمان دانشگاه مک‌گیل -
مسابقه نوزدهم ۱۳۷۴ دانشگاه شهید باهنر کرمان	امیر جعفری علی لشگری فغانی فاطمه آیت‌الله‌زاده شیرازی محمدرضا رئوفی رضا ناصرعصر	صنعتی شریف صنعتی اصفهان تهران صنعتی اصفهان صنعتی شریف	دانشگاه نورث‌وسترن فارغ‌التحصیل دکتری دانشگاه زوریخ دانشگاه تهران مؤسسه ماکس پلانک آلمان دانشگاه واترلو
مسابقه بیستم ۱۳۷۵ دانشگاه صنعتی شریف	کیوان ملاحی حسین مواساتی امید نقشینه‌ارجمند علی‌رضا امینی‌هرندی ابراهیم صامعی	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف اصفهان شهید بهشتی	دانشجوی دکتری دانشگاه ییل دانشگاه گوتینگن دانشجوی دکتری دانشگاه صنعتی شریف دانشگاه اصفهان دانشگاه رازی
مسابقه بیست و یکم ۱۳۷۶ دانشگاه تهران	کیا دلیلی مریم میرزاخانی ابراهیم صامعی هادی جرأتی حسین عابدی‌اندانی	صنعتی شریف صنعتی شریف شهید بهشتی صنعتی شریف صنعتی اصفهان	دانشگاه دالهوزی دانشگاه پرینستون دانشگاه رازی دانشجوی دکتری دانشگاه پرینستون دانشجوی دکتری دانشگاه تربیت مدرس
مسابقه بیست و دوم ۱۳۷۷ دانشگاه شهید چمران اهواز	مریم میرزاخانی ایمان افتخاری پیام ناصرطیوب محمد احمدوند ابوالقاسم کریمی	صنعتی شریف صنعتی شریف تهران بوعلی سینا شهید بهشتی	دانشگاه پرینستون دانشگاه هاروارد - - -

شماره، سال و محل مسابقه	اسامی نفرات ممتاز	تیم دانشگاهی	موقعیت کنونی (پاییز ۱۳۸۴)
مسابقه بیست و سوم ۱۳۷۸ دانشگاه صنعتی شریف	هادی سلماسیان محسن بهرامگیری محمد جواهری بیژن احمدی کمال عزیزی	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف شهید بهشتی تبریز	دانشجوی دکتری دانشگاه بیل دانشجوی دکتری دانشگاه ام آی تی دانشجوی دکتری دانشگاه ایالتی نیویورک در استونی بروک دانشجوی دکتری دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دکتری دانشگاه تبریز
مسابقه بیست و چهارم ۱۳۷۹ دانشگاه خواجه نصیرطوسی	امید امینی کسری علیشاهی مازیار میررحیمی سیدرضا مقدسی مسعود آریاپور	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف	دانشجوی دکتری اکول پلی تکنیک پاریس دانشجوی دکتری دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دکتری اکول پلی تکنیک پاریس دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دکتری دانشگاه بیل
مسابقه بیست و پنجم ۱۳۸۰ دانشگاه بین المللی امام خمینی	امیر محمدی سلمان ابوالفتح بیگی حمیدرضا دربییدی بابک امینی افشین امینی	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف شیراز شیراز	دانشجوی دکتری دانشگاه آیوا دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشگاه شیراز دانشگاه شیراز
مسابقه بیست و ششم ۱۳۸۱ مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان	سلمان ابوالفتح بیگی علی شوریده جواد ابراهیمی بروجنی امین امین زاده گوهری مجید هادیان	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف	دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف
مسابقه بیست و هفتم ۱۳۸۲ دانشگاه بوعلی سینا	محسن شریفی تبار علی شوریده محمد فرج زاده تهرانی پیام ولدخان حمید حسن زاده رهبان رسولی مریم خسروی امیر مرادی فام	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف تربیت معلم تهران تربیت معلم علم و صنعت	دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دکتری دانشگاه تربیت معلم دانشجوی دانشگاه تهران دانشجوی دکتری دانشگاه تربیت معلم دانشجوی دانشگاه علم و صنعت
مسابقه بیست و هشتم ۱۳۸۳ دانشگاه صنعتی شریف	ایمان ستایش امید حاجی میرصادقی آرمین مربی سجاد لکزیان محمد کاظم انوری	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی امیرکبیر فردوسی مشهد	دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی امیرکبیر دانشجوی دانشگاه فردوسی مشهد
مسابقه بیست و نهم ۱۳۸۴ دانشگاه مازندران	ایمان ستایش محمد فرج زاده تهرانی محمد عباس رضایی محمد حسین موسوی فاطمه درودیان محمود حسن زاده	صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی شریف صنعتی امیرکبیر تهران	دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف دانشجوی دانشگاه صنعتی امیرکبیر دانشجوی دانشگاه تهران

بورس تحصیلی کارشناسی ارشد ریاضی در اروپا

اتحادیه اروپا جهت تشویق دانشجویان مستعد به ادامه تحصیل در کشورهای اروپایی، هر سال به تعدادی دانشجویان فارغ‌التحصیل ممتاز دوره کارشناسی از کشورهای مختلف برای گذراندن دوره کارشناسی ارشد بورس تحصیلی اعطا می‌کند.

این طرح که از سال ۲۰۰۴ آغاز شده و به ALGANT موسوم است، قرار است در سال ۲۰۰۶ حداکثر ۲۷ نفر در رشته ریاضی محض برای دانشگاه‌های Bordeaux و Paris-Sud در فرانسه، Lieden در هلند، و Padova در ایتالیا مورد پذیرش قرار دهد.

در این دوره دو ساله جبر، هندسه و نظریه اعداد آموزش داده خواهد شد. هدف دوره، آماده کردن دانشجویان برای ادامه تحصیل در دوره دکتری و همچنین آشنا کردن آنان با کاربردهای موضوعات فوق در علوم دیگر مانند نظریه کدها و رمزنگاری خواهد بود.

پذیرفته‌شدگان در طول دوره مبلغی را دریافت خواهند کرد که کلیه مخارج آنان را پوشش می‌دهد. علاقه‌مندان می‌توانند به این نشانی <http://www.math.u-bordeaux.fr/ALGANT> مراجعه کنند.

رشید زارع‌نهندي

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

اهدای جایزه پال اردیش به دکتر علی رجالی

جایزه ۲۰۰۶ پال اردیش به طور مشترک به سه نفر از فیلیپین (سیمون چوآ)، آمریکا (الکساندر سویفر) و ایران (علی رجالی) به مناسبت فعالیت‌های درخشان ایشان در زمینه ترویج علم ریاضی در کشور خود یا دنیا در اوایل مرداد ماه سال ۸۵ از طرف فدراسیون جهانی مسابقات ملی ریاضی در دانشگاه کمبریج انگلستان اهدا خواهد شد.

موارد زیر اهم دلایل اهدای جایزه به آقای دکتر علی رجالی بوده است:

- مشارکت در بنیانگذاری مسابقات ریاضی در ایران
- ایجاد خانه‌های ریاضیات
- بنیانگذاری انجمن‌های علمی معلمان
- تأثیرگذاری در برنامه‌های درسی
- عضویت در مطالعه شانزدهم ICMI
- اداره و گردآوری انتشارات مربوط به بخش هندسه در دو کنفرانس بین‌المللی فدراسیون در چین و استرالیا
- همکاری در سه مطالعه بزرگ در ایران: الف) عدم علاقه دانش‌آموزان به ریاضیات ب) سال جهانی ریاضیات ج) طرح نظام ورود به دانشگاه‌ها.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به نشانی

<http://www.amt.edu.au/wfnmcann06.html>

مراجعه فرمایید.

محمد صال مصلحیان

دانشگاه فردوسی مشهد

مریم میرزاخانی برگزیده نشریه علم برای همه

نشریه معتبر علم برای همه^۱ که در آمریکا منتشر می‌شود، همه ساله ده محقق جوان را که در شاخه‌های مختلف دانش نقش مؤثری در پیشبرد علم داشته‌اند به‌عنوان برگزیده معرفی می‌کند. در بین برگزیدگان این نشریه در سال ۲۰۰۵، نام دکتر مریم میرزاخانی در شاخه ریاضیات به چشم می‌خورد.

خانم مریم میرزاخانی یکی از ریاضی‌دانان جوان ایرانی در سال‌های اخیر است و در سال‌های ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ که دانش‌آموز دبیرستانی بود به‌عنوان عضو تیم المپیاد ریاضی کشورمان موفق به اخذ مدال طلای المپیاد بین‌المللی ریاضی شد. پس از آن در رشته ریاضی در دانشگاه صنعتی شریف ادامه تحصیل داد و در مدت سه سال به‌عنوان یکی از فارغ‌التحصیلان این دانشگاه موفق به اخذ کارشناسی شد.

سپس با بورس تحصیلی دانشگاه هاروارد برای تحصیل در دوره دکتری ریاضی به این دانشگاه رفت. میرزاخانی در سال ۲۰۰۴ دکتری خود را با انجام کارهای پژوهشی از هاروارد دریافت کرد و هم‌اکنون با دریافت جایزه تحقیقاتی ارزشمندی از مؤسسه ریاضیات کیلی، فعالیت‌های پژوهشی خود را در دانشگاه پرینستون ادامه می‌دهد.

مجله اخبار ریاضیات، سال ششم، شماره دوم، آبان و آذر ۸۴

برخوردار است. CRM از یک مجموعه منشی‌های باتجربه و کارآمد بهره می‌برد که وظایف اجرایی، مالی و رسیدگی به امور مهمان‌ها را برعهده دارد. از لحاظ مالی CRM به وسیله دولت منطقه کاتالان، IEC، دولت کشور اسپانیا، اتحادیه اروپا و بنیادهای خصوصی حمایت می‌شود. برای سال ۲۰۰۵ سه برنامه تحقیقاتی در نظر گرفته شده است که عبارتند از: ۱- برنامه تحقیقاتی روی هندسه مسأله کلمه (Geometry of the word problem): این برنامه از سپتامبر ۲۰۰۴ شروع شد و در جولای ۲۰۰۵ به اتمام رسید. ۲- برنامه تحقیقاتی در مورد مسأله شانزدهم هیلبرت: که از سپتامبر کار خود را شروع کرد و تا جولای ۲۰۰۶ ادامه خواهد داشت. و ۳- برنامه تحقیقاتی بر روی هندسه آراکلف و وارپته‌های شیمورا: از سپتامبر امسال تا جولای ۲۰۰۶.

هم‌چنین دو فصل تحقیقاتی، اولی با موضوع کنترل، هندسه و مهندسی و دومی با عنوان رمزشناسی مدرن در اوایل سال جاری میلادی به اجرا گذاشته شدند. در زمینه ترکیبیات و نظریه گراف علاوه بر مدرسه‌ای که پیشتر شرح داده شد یک کارگاه با عنوان گراف‌ها، نگاشت‌ها و کاربردها برگزار گردید و نیز دومین کارگاه چندجمله‌ای‌های تات و مباحث مربوط در تاریخ چهار الی هفت اکتبر برگزار شد. برای کسب آگاهی کامل‌تر در همه موضوعات و فعالیت‌های CRM می‌توانید به صفحه اینترنتی www.crm.es مراجعه نمایید.

منوچهر ذاکر

مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

چهل و سومین عدد اول مرسن کشف شد!

در ۱۵ دسامبر ۲۰۰۵، بزرگترین عدد اول مرسنی که تاکنون شناخته شده است، کشف گردید. این عدد تقریباً نه میلیون و ۱۵۰ هزار رقمی به صورت $1 - 2^{30,402,457}$ می‌باشد و توسط تیمی به سرپرستی دکتر کورتیس کوپرز و دکتر استیون بون از دانشگاه ایالتی میسوری مرکزی، کشف گردید. به این ترتیب جایزه یک صد هزار دلاری شرکت الکترونیکی Frontier Foundations، که برای کشف عدد اول مرسنی که بیش از ۱۰ میلیون رقم داشته باشد، هنوز دور از دسترس مانده است.

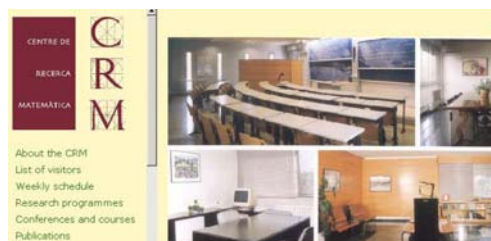
با اجرای برنامه‌های مربوط به آزمون اول بودن مرسن بر روی یک شبکه از کامپیوترهای موازی، متشکل از ۱۶ کامپیوتر ۱/۵ GHz، توسط یک تیم مستقل در مرکز تحقیقاتی Bull گرونوبل، اول بودن عدد فوق مورد بررسی و صحت ادعای دکتر کوپرز و همکارانش مورد تأیید قرار گرفت.

برای اطلاعات بیشتر به Great Internet Mersenne Prime Search (GIMPS) در <http://www.mersenne.org/prime.htm> مراجعه نمایید.

حسن حقیقی

دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی

معرفی مرکز تحقیقات ریاضی CRM

شرکت در یک مدرسه پیشرفته ترکیبیات در شهریور ماه امسال در شهر زیبای بارسلونای اسپانیا این امکان را فراهم آورد تا با مؤسسه تحقیقات ریاضی CRM از نزدیک آشنا شوم. مدرسه فوق‌الذکر از دو درس فشرده گراف‌های تصادفی و نگاشت‌ها در ترکیبیات تشکیل شده بود که مدرسان آن به ترتیب بلا بولویاش (کمبریج - ممفیس) و یاروسلاویشیریل (پراگ - چارلز - دیماثیا) که نیازی به معرفی ندارند، بودند.

در ضمن در طول دوره هر روز یک جلسه سه ساعته حل مسائل و تمرینات برگزار می‌شد. این مدرسه با حمایت مالی EMS (انجمن ریاضی اروپا) و سازمان‌دهی CRM در محل UAB (دانشگاه اوتومای بارسلونا) که گوشه‌ای از آن به مرکز CRM اختصاص دارد برگزار گردید. دانشگاه بزرگ UAB در منطقه Bellaterra در شمال بارسلونا که با قطار نیم ساعت از مرکز شهر فاصله دارد واقع شده است. CRM حدود ۹۴۰ مترمربع از دانشکده علوم دانشگاه را به خود اختصاص داده است. ولی CRM چیست و چگونه به وجود آمد؟ همان‌گونه که می‌دانیم شهر بارسلونا در منطقه کاتالونیای اسپانیا واقع شده است و این ناحیه دارای فرهنگ و تاریخ خاص خودش است و حتی زبان آن موسوم به کاتالونی شاخه‌ای در زبان اسپانیایی به‌شمار می‌رود. در ۱۹۰۷ به‌منظور گسترش فرهنگ و زبان کاتالونی، انیستیتوی علمی - فرهنگی IEC (Institut d'Estudis Catalans)

بنیان‌گذاری شد. IEC اکنون اهداف وسیع‌تر توسعه اجتماعی را برعهده دارد و به‌عنوان مشاوره برای دولت کاتالان، اسپانیا و سایر نهادها عمل می‌کند. مرکز تحقیقات ریاضی CRM (Center de Recerca Matemàtica)

در راستای فعالیت‌های IEC در ۱۹۸۴ به‌وجود آمد و هدف اصلی و اولیه آن گسترش کمی و کیفی تحقیقات ریاضی در کاتالونیا است. برای دسترسی به این هدف CRM، از ریاضی‌دانان برجسته دنیا جهت اقامت در CRM دعوت می‌شود. بورسیه‌های پُست دکتری در هر سال اعطاء می‌کند، برنامه‌های تحقیقاتی برگزار می‌کند، کنفرانس‌ها، مدرسه‌ها و سایر جلسات علمی را سازمان‌دهی می‌کند. CRM به‌وسیله هیأت رئیسه اداره می‌شود که متشکل از وزیر دانشگاه‌ها، تحقیقات و اطلاعات (به‌عنوان رئیس)، رئیس IEC، سه عضو که به‌وسیله IEC تعیین می‌گردد و سه عضو دیگر. مدیر CRM که به مدت ۴ سال توسط هیأت رئیسه انتخاب می‌شود در حال حاضر مانوئل کاستیله است که دارای تخصص در هندسه و توپولوژی است. مرکز هم‌چنین از یک هیأت علمی متشکل از متخصصین در رشته‌های فعال CRM جهت مشورت و برنامه‌ریزی

اخبار دانشگاه‌ها

زیرنظر حمید پزشکی

معرفی گروه ریاضی دانشگاه شهرکرد

گروه ریاضی دانشگاه شهرکرد در سال ۱۳۷۱ با پذیرش دانشجو در رشته دبیری ریاضی رسماً تأسیس شد (دانشجویان ریاضی محض و کاربردی و دبیری ریاضی به‌عنوان دانشجویان اصلی این گروه به حساب می‌آیند). رشته ریاضی محض در ۱۳۷۸ تأسیس شد و رشته ریاضی کاربردی در سال ۱۳۸۲ رسماً شروع به کار کرد. کارشناسی ارشد رشته ریاضی گرایش جبر در بهمن ۱۳۸۱ تأسیس شد و تاکنون یک دوره فارغ‌التحصیل داشته است. دوره دکتری ریاضی (گرایش جبر) نیز در سال ۱۳۸۴ با پذیرش سه دانشجو از ابتدای مهرماه دایر گردیده است.

دانشجویان رشته ریاضی در کنکور کارشناسی ارشد آمار قبولی بالایی از خود نشان داده‌اند. به‌عنوان مثال در کنکور امسال (۱۳۸۴) شاهد موفقیت ۲۳ نفر در کنکور کارشناسی ارشد بوده‌ایم. در مسابقات سال ۱۳۸۴ تیم ۵ نفره این دانشگاه موفق به کسب یک مدال برنز توسط آقای قدرت‌اله عالی‌پور شد. در ضمن ایشان در مرحله اول المپیاد ریاضی در قطب پنج مقام اول را احراز نمود. هم‌چنین دانشجویان رشته ریاضی در این مرکز افتخار دارند که به‌طور منظم نشریه ریاضی را به‌صورت فصلنامه به جامعه علمی ارایه نمایند که تاکنون ۳ شماره از این نشریه منتشر شده است. در این دانشگاه اساتید در چهار گرایش زیر فعالیت می‌کنند:

- ۱ - جبر جابه‌جایی (آقایان دکتر جواد اسداللهی، علیرضا نقی‌پور)
- ۲ - نظریه گروه‌ها (آقایان دکتر محمدرضا ریسمان‌چیان، غلامرضا رضایی‌زاده)
- ۳ - نظریه اعداد (آقای دکتر خدابخش حسامی، خانم دکتر تاتیانا حسامی)
- ۴ - ریاضی کاربردی (آقای دکتر علی دلاورخلفی)
- ۵ - آمار (آقای حسن شاهقلیان)

و به تازگی (از مهر ۱۳۸۴) آقای دکتر علیرضا امینی‌هرندی، بورسیه این دانشگاه و فارغ‌التحصیل رشته آنالیز از دانشگاه اصفهان، در این مرکز مشغول به کار شدند.

علی‌رضا نقی‌پور

نماینده انجمن در دانشگاه شهرکرد

دانشگاه تربیت معلم سبزوار

آقای دکتر سهراب عفتی از آبان‌ماه امسال به‌عنوان معاون دانشکده علوم پایه و آقای دکتر محمد جانفدا نیز به‌عنوان مدیر گروه ریاضی منصوب شدند.

مرضیه رشیدی

نماینده انجمن در دانشگاه تربیت معلم سبزوار

دانشگاه تربیت مدرس

۱ - با توجه به انتخابات انجام شده از سوی اعضای هیأت علمی، آقای دکتر علی ایرانمنش به‌عنوان رئیس دانشکده علوم پایه انتخاب شدند.

۲ - آقای دکتر مسعود امینی از دی ماه ۸۴ به‌عنوان رئیس جدید بخش ریاضی انتخاب شدند.

۳ - به مناسبت دهه ریاضیات مراسمی در دانشگاه تربیت مدرس با حضور کلیه اساتید و اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشگاه در تالار شهید مطهری برگزار گردید. در این مراسم آقای دکتر رحیم زارع‌نهندی استاد دانشگاه تهران سخنرانی ارایه نمودند.

نماینده انجمن در دانشگاه تربیت مدرس

دانشگاه الزهرا

۱ - آقای دکتر یداله اردوخانی از طرف شورای گروه ریاضی به‌عنوان مدیر گروه انتخاب شدند.

۲ - آقای دکتر کامران دیوانی‌آذر عضو هیأت علمی گروه ریاضی به مرتبه دانشیاری ارتقاء یافتند.

۳ - خانم دکتر نسرین سلطانیخواه از طرف ریاست جمهوری به‌عنوان «مشاور رئیس جمهور در امور زنان و رئیس مرکز امور بانوان و خانواده» برگزیده شدند.

ناهیدهدایان دهکردی

نماینده انجمن در دانشگاه الزهرا

دانشگاه تبریز

بر مبنای فعالیت‌های پژوهشی مرکز تحقیقات علوم پایه در دانشگاه تبریز و ارزیابی‌های متعدد وزارت علوم تحقیقات و فناوری با ارتقا این مرکز به پژوهشگاه شامل چند پژوهشکده از جمله پژوهشکده ریاضی موافقت نمود. پژوهشکده ریاضی شامل گروه‌های پژوهشی: ریاضی محض، ریاضی کاربردی، آمار و کامپیوتر می‌باشد. این پژوهشکده، طرح‌های تحقیقاتی، سمینارها، کارگاه‌ها، هسته‌های تحقیقاتی را از همکاران دانشگاه‌های منطقه و کشورهای همجوار، می‌پذیرد. مسؤلیت پژوهشکده ریاضی را آقای دکتر تومانیان به عهده دارند.

فریبا بهرامی

نماینده انجمن در دانشگاه تبریز

۳۶ نفر از اعضای هیأت علمی با مرتبه‌های استاد و دانشیار در دانشگاه تبریز، از جمله ۴ نفر از دانشکده علوم ریاضی به درجه پیشکسوتی (بازنشستگی) نائل شدند.

مگردیچ تومانیان

دانشگاه تبریز

Asian Bull of Mathematics, To appear.

2. Functorial properties of nilpotent multipliers, to appear.
3. On the order of nilpotent multipliers of finite p -groups, *Comm. Algebra*, 33 (2005), no. 7, 1079-2087.

محمد رضا رجب زاده
دانشگاه فردوسی مشهد

فارغ التحصیلان دوره دکتری

زیر نظر علیرضا مدقالچی

محبوبه علیزاده صنعتی

محبوبه علیزاده صنعتی متولد ۱۳۵۴ شهر مشهد دیپلم ریاضی فیزیک را در سال ۱۳۷۲ اخذ کرد. همان سال در دوره کارشناسی ریاضی محض دانشگاه فردوسی مشهد پذیرفته شد. دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد را به ترتیب در سال‌های ۱۳۷۶ و ۱۳۷۸ در این دانشگاه با کسب رتبه اول به پایان رساند.

از پایان نامه کارشناسی ارشد وی تحت راهنمایی دکتر سعید کیوانفر یک مقاله استخراج گردید که در بولتن انجمن ریاضی ایران در سال ۲۰۰۰ به چاپ رسیده است.

بلافاصله در دوره دکتری همین دانشگاه تحت راهنمایی اینجانب پذیرفته شد. در دوره دکتری در سی و یکمین و دومین و سومین کنفرانس ریاضی کشور سخنرانی ارائه کرده و در بهار ۱۳۸۲ در سمینار بین‌المللی ایتالیا (Gaeta) با ارائه مقاله شرکت نمود.

از فروردین ماه ۸۳ یک دوره تحقیقاتی ۶ ماهه زیر نظر پروفسور رحمت‌اله در دانشگاه آلبرتا کانادا گذراند. در دی ماه ۸۳ از رساله دکتری خود "تحت عنوان خواص چند گونایی گروه‌های متناهی" با درجه عالی دفاع نمود. وی هم‌اکنون به عنوان عضو هیأت علمی دانشگاه منابع طبیعی گرگان مشغول فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی می‌باشد. ایشان خلاصه رساله دکتری خود را به شرح زیر توصیف کرده است.

در نیم قرن اخیر ناوردا بتر به عنوان تعمیم گسترده‌ای از ضربگر شور مفهومی بوده که به نتایج مهمی از جمله طبقه‌بندی گروه‌ها منجر شده است. این رساله در پنج فصل گام‌هایی در این راستا برداشته است که به جز قسمتی از فصل اول بقیه حاوی نتایج اصیل و جدید است.

فصل اول مطالب مقدماتی و فصل دوم برخی خواص فاکتوری ناوردا بتر به ازای چند گونای گروه‌های پوچ توان اختصاص دارد. در فصل سوم تعمیم مفهومی ν -توانایی و ν -ایزولجیسم بین دو زیر گروه نرمال از دو گروه بررسی شده است. در فصل چهارم شرط لازم برای احراز حداکثر مرتبه c -امین ضربگر پوچ توان یک p -گروه متناهی به دست آمده است. فصل پنجم مشخص کننده شرایطی است که یک گروه چند پوچ توان فاقد گروه ν -پوششی است در حال که ν چند گونای گروه‌های چند پوچ توان است. مقالات زیر از رساله ایشان استخراج شده است:

1. Ultra isologism and capability of group, *Southeast*

منیره صدقی

منیره صدقی در سال ۱۳۵۰ شمسی در تبریز متولد شد و در سال ۱۳۷۰ موفق به اخذ دیپلم در رشته ریاضی فیزیک گردید. او تحصیلات دانشگاهی خود را در مهر سال ۱۳۷۰ در رشته ریاضی محض در دانشگاه صنعتی شریف آغاز کرد و در سال ۱۳۷۴ فارغ التحصیل شد. در همان سال در آزمون ورودی کارشناسی ارشد رشته ریاضی محض در دانشگاه تبریز پذیرفته شد و در شهریور سال ۱۳۷۶ فارغ التحصیل گردید.

خانم منیره صدقی در بهمن ماه ۱۳۷۹ دوره دکتری ریاضی محض گرایش جبر جابه‌جایی را در دانشگاه تبریز آغاز کرد و پس از گذراندن امتحان جامع از خرداد ۱۳۸۲ کار تحقیقاتی خود را با راهنمایی آقای دکتر مهرورز شروع کرد و پس از گذراندن یک دوره تحقیقاتی شش ماهه در دانشگاه Martin Lüther کشور آلمان با راهنمایی پروفسور Peter Schenzel، در تیرماه ۱۳۸۴ از رساله خود تحت عنوان:

Asymptotic behavior of monomial ideals on regular sequences, local cohomology and ideal topologies

در جلسه‌ای حضور استادان راهنما، مشاور و داوران آقایان دکتر: حسین ذاکری، رحیم زارع‌نهنندی و مسعود طوسی با درجه عالی دفاع کرد. ایشان رساله خود را به طور خلاصه چنین شرح داده است: فرض کنیم R یک حلقه جابه‌جایی، یک‌دار و نوتری بوده و I ایده‌الی از R باشد. فرض کنیم $x = x_1, \dots, x_d$ یک R -رشته منظم در R باشد. یک عضو مانند m از R را یک مونومیال نسبت به x می‌نامند.

هرگاه اعداد صحیح نامنفی " e_1, \dots, e_n " موجود باشند به قسمی که $m = x_1^{e_1}, \dots, x_d^{e_d}$. مجموعه همه اعضای مونومیال R نسبت به $x = x_1, \dots, x_d$ را با علامت \mathbb{M} نشان می‌دهیم. یک ایده‌ال مانند I را ایده‌ال مونومیال نسبت به x می‌نامند.

دیدگاه‌ها

سی و پنج سال
با گزارش کنفرانس‌های ریاضی

آقای دکتر محمودیان، رئیس انجمن ریاضی ایران، در مقاله جالبی تحت عنوان "قوانین بازی را به هم نزنید" ... در شماره ۱۰۴، خبرنگار به مسأله مهمی اشاره کرده و موضوعی را به حق یادآور شده بودند. بنده نیز از عنوان مناسب این مقاله استفاده کرده عرض می‌کنم بلی بهتر است "قوانین بازی را به هم نزنید!"

برخی از این قوانین مسجل و مکتوب است و برخی دیگر به عنوان یک سنت از گذشته‌ها به یادگار مانده و به صورت عرف و روش عملی درآمده‌اند. البته هیچ یک از این‌ها الی الابد غیر قابل تغییر نیستند، هر وقت زمان و موقعیت ایجاب کند می‌توان آن‌ها را تغییر داده، به جای قوانین مکتوب مقررات تکمیلی و به جای سنت‌های گذشته عادات جاری را جایگزین کرد. مسلماً این تغییرها باید متکی به بررسی‌های همه جانبه، مطالعه عمیق و نظرخواهی از همکاران صاحب نظر باشد تا حتی‌المکان از تبعات سوء به دور و در عین حال دارای پشتوانه منطقی و حمایتی باشند.

به نظر بنده چاپ و انتشار مجموعه سخنرانی‌های کنفرانس‌ها و سمینارهای ریاضی، تحت عنوان "گزارش کنفرانس" که حاوی مقالات منتخب و کامل و بررسی شده کنفرانس باشد، یکی از این قوانین و سنت‌های خوب است که در تمام کشورها و در همه کنفرانس‌های علمی مرسوم و متداول است. ممکن است که در آینده‌ای نه چندان دور، با وجود کامپیوتر و اینترنت، این روش جای خودش را به نوع دیگر اطلاع‌رسانی بدهد ولی در حال حاضر این رسم نه تنها کهنه و تاریخ گذشته نیست بلکه مفید و ضروری نیز می‌باشد. تصمیم اخیر شورای اجرایی انجمن ریاضی مبنی بر تهیه خلاصه مبسوط مقالات به جای گزارش کامل کنفرانس جای تأمل دارد. هر چند که این پیشنهاد برای برگزارکنندگان کنفرانس‌ها الزام آور نیست، ولی همین چراغ سبز باعث می‌شود تا مسیر راحت‌تر انتخاب شود، هر چند که مفیدتر نباشد.

به نظر می‌رسد این تصمیم در واکنش به عدم چاپ به موقع گزارش‌ها اتخاذ شده است. شاید هم خلاصه مقالات سی و ششمین کنفرانس ریاضی در یزد که شبیه خلاصه مبسوط بود یک عامل تشدیدکننده باشد. متأسفانه بعضی از همکاران ما بعد از برگزاری کنفرانس‌ها به قدری خسته می‌شوند که از وظیفه اصلی خود یعنی چاپ گزارش کنفرانس باز می‌مانند. شاید بی‌توجهی و یا خدای ناکرده سهل‌انگاری‌هایی باعث می‌شود که برخی گزارش‌ها خیلی دیر به مرحله چاپ می‌رسند و یا چاپ نمی‌شوند. اما این‌ها باعث نمی‌شوند که ما به کلی از خیر آن بگذریم. دانشگاه‌ها و همکاران ارجمندی که مسئولیت کنفرانس‌های سالانه را برعهده می‌گیرند واقف‌اند، و از نظر اخلاقی نیز متعهد و مسؤولند، تا در حد امکانات خود تمام مراحل کنفرانس را چاپ و منتشر کنند و به مراجع علمی بین‌المللی بفرستند. شورای اجرایی انجمن نیز می‌تواند بر حسن انجام کار نظارت و در صورت مشاهده کاستی‌هایی آن را رفع نماید. باید اضافه کنم که خلاصه مقالات سی و ششمین کنفرانس ریاضی،

هرگاه I توسط عناصری از \mathbb{M} تولید شود. اگر I یک ایده‌ال مونومیال نسبت به x باشد، در این صورت بستار مونومیال I را با علامت \tilde{I} نشان داده و آن را ایده‌ال تولید شده توسط مجموعه زیر تعریف می‌کنیم

$$\{m \in \mathbb{M} : m^r \in I^r \text{ که } r \in \mathbb{N}\}$$

یکی از اهداف اصلی این رساله مطالعه رفتار مجانبی ایده‌ال‌های اول وابسته به یک ایده‌ال مونومیال نسبت به x است. در واقع نشان می‌دهیم که اگر I یک ایده‌ال مونومیال نسبت به R رشته منظم x واقع در ادیکال جکسون R باشد، در این صورت دنباله‌های

$$\{AssR\tilde{I}^n/I^n\}_{n \geq 1} \text{ و } \{AssR\tilde{I}^n\}_{n \geq 1}$$

از ایده‌ال‌های اول وابسته، برای عددهای طبیعی به اندازه کافی بزرگ n صعودی و سرانجام ایستا هستند.

هدف بعدی رساله مطالعه مفهوم مهم ایده‌ال‌های اول کوئینت اسیمپتوتیک و مقایسه انواع توپولوژی‌های القا شده توسط یک دستگاه ایده‌الی مانند Φ از R است. ابتدا به بررسی خواص ایده‌ال‌های اول کوئینت مجانبی و مقایسه توپولوژی‌ها می‌پردازیم. در این قسمت به عنوان یک نتیجه اصلی، ارتباط بین ایده‌ال‌های اول کوئینت مجانبی و هم‌ارزی بین توپولوژی‌های القا شده توسط Φ_a ، $S(\Phi)$ و $s(\Phi_a)$ را مشخص می‌کنیم. بالاخره در این بخش رابطه بین مدول‌های کوهمولوژی موضوعی و توپولوژی‌های ایده‌الی را مشخص می‌کنیم.

منیره صدقی از سال ۱۳۸۴ به عنوان عضو هیأت علمی گروه ریاضی دانشگاه تربیت معلم آذربایجان که بورسیه آن دانشگاه بوده‌اند، شروع به کار نموده است.

مقالات زیر از رساله ایشان استخراج شده است:

1. M. Sedghi, Asymptotic behavior of monomial ideals on regular sequences, *Revista Mathematica Iberoamericana*, To appear.
2. R. Naghipour and M. Sedghi, Delta-Closures of ideals with respect to an Artinian module, *Comm. Algebra*, To appear.
3. R. Naghipour and M. Sedghi, Weakly associated primes and primary decomposition of modules over commutative rings, *Acta Math. Hungarica*, To appear.
4. R. Naghipour and M. Sedghi, Multiplicatively closed sets of ideals residual division on modules, *Southeast Asian Bull. Math.* 29, (2005), 141-155.
5. A.A. Mehrvarz, R. Naghipour and M. Sedghi, Quintasymptotic primes, local cohomology and ideal topologies, *Southeast Asian Bull. Math.*, To appear.

فریبا بهرامی
نماینده انجمن در دانشگاه تبریز

یادی از زنده‌یاد دکتر مسعود فرزاد^۲

همکار ارجمند آقای دکتر اسماعیل بابلیان از بنده خواسته‌اند به مناسبت برگزاری هشتمین کنفرانس آموزش ریاضی ایران در زادگاه آقای دکتر مسعود فرزاد از وی یاد کنم. هر چند ارتباط من با مسعود رسمی و محدود بود پذیرفتم ضمن بیان سه خاطره یاد درگذشتگان دیگری را هم که در شکوفایی انجمن ریاضی ایران نقش داشته‌اند گرامی بدارم و آرزو کنم این یادنامه هم چون یادنامه‌های دیگر پند آموز باشد.

تا آن‌جا که به یاد دارم، مسعود را برای نخستین بار در نیمه اول فروردین ماه سال ۱۳۵۰ در دومین کنفرانس ریاضی ایران ملاقات کردم که در دانشگاه صنعتی شریف فعلی (آریامهر سابق) برگزار شد. در بعدازظهر یکی از این روزها، هیأت مؤسس انجمن پس از تصویب اساسنامه به انتخاب اعضای شورای اجرایی نخستین دوره پرداخت. در این نشست تنی چند از فارغ‌التحصیلان "مؤسسه ریاضیات مصاحب" نیز حضور داشتند. حین بحث، مسعود ابراز کرد که فارغ‌التحصیلان این مؤسسه نیز قصد دارند انجمن تشکیل دهند. انشعاب را سُمی مهلک بر پیکر انجمن در حال تأسیس دانستم و مسعود را برای عضویت در شورای اجرایی نامزد کردم. با این پیشنهاد به تنها هدفم که جلوگیری از انشعاب بود رسیدم و در ضمن آراء تمام فارغ‌التحصیلان مؤسسه را کسب کردم. (دکتر منوچهر زیرک زاده که به عنوان نماینده وزارت علوم و آموزش عالی در جلسه حضور داشت به من گفت با زیرکی بیشترین آراء را به خود اختصاص دادی!) مسعود در دوره‌های دوم (۵۱/۷/۱ تا ۵۲/۷/۱)، سوم (۵۲/۷/۱ تا ۵۳/۷/۱) و نهم (۵۸/۷/۱ تا ۵۹/۷/۱) عضو علی‌البدل شورای اجرایی بود و همواره با حسن نیت، جهت پیشبرد اهداف انجمن تلاش کرد.

صحبت از انشعاب به میان آمد. انجمن آمار ایران پس از گذشت چندین سال از پیکره انجمن ریاضی ایران جدا شد. به دلایل گوناگون این انشعاب را موجه می‌دانم ولی حضور بسیار کم‌رنگ اعضای این دو انجمن در فعالیت‌های یکدیگر را نمی‌پسندم. جهت رفع این کاستی پیشنهاد می‌کنم این دو انجمن برخی از گردهمایی‌ها

با آن حجم زاید و زحمت تهیه آن، با ایراداتی که دارد نمی‌تواند جایگزین گزارش کنفرانس یا حتی خلاصه مبسوط باشد.

در صورت ادامه چاپ گزارش‌های کنفرانس‌ها و سمینارهای ریاضی که در آن‌ها مقالات منتخب به شیوه درست و به‌طور کامل چاپ شوند ضروری به نظر می‌رسد و امید است این گزارش‌ها هم‌چنان مسیر رشد کیفی و کمی خود را ادامه دهد. اهم دلایل خود را بر ادامه این کار به شرح زیر خلاصه می‌کنم:

۱- هر چند که در بعضی از کشورها و برای برخی از کنفرانس‌ها خلاصه‌های مبسوط چاپ می‌شود اما این‌ها در اقلیت هستند و اکثر گردهمایی‌های علمی با چاپ مجموعه مقالات کامل همراه است.

۲- معمولاً چاپ مقاله کامل پژوهشی در گزارش سمینارها مانع از چاپ همان مقاله در مجلات علمی، بعد یا قبل از کنفرانس، نمی‌شوند. لذا حقی از مؤلف، اگر هم به دنبال امتیاز مقاله باشد، ضایع نمی‌شود.

۳- مجموعه مقالات کامل در گزارش کنفرانس‌ها نمونه‌ای از مقالات ریاضی کشور و لذا وسیله خوبی برای مطالعه روند پیشرفت علمی در کشور است. به‌خصوص این که در کشور ما هنوز مجلات علمی به‌صورت منظم و به حد کافی چاپ نمی‌شود.

۴- زحمات شبانه‌روزی تعداد زیادی از همکاران ما در کمیته‌های علمی و اجرایی کنفرانس‌ها و نیز کارهای علمی نویسندگان مقالات در گزارش کنفرانس جمع‌بندی و متجلی می‌شود. پس بهتر است آن را با کیفیت خوب و کمیت هر چه بیشتر تهیه کنیم و برای استفاده عموم و قضاوت آیندگان در دسترس همه قرار دهیم.

۵- در کتابچه‌های راهنما معمولاً گزارش مختصری شامل عنوان مقاله و شاخه تخصصی آن و نام محقق نوشته می‌شود که شامل همه سخنرانی‌ها و پوسترها، اعم از آرایه شده و آرایه نشده است. اما گزارش کامل که بعد از کنفرانس چاپ می‌شود یک گزارش مطالعه شده و حاوی مقالات انتخابی است، لذا تصویر روشن‌تری از سطح علمی کنفرانس نشان می‌دهد.

۶- مقالات خوب توصیفی و تحلیلی که چاپ آن‌ها در مجلات پژوهشی ممکن نیست، اما برای پژوهشگران بسیار مفیدند، در این گزارش به‌طور کامل چاپ می‌شود و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۷- کنفرانس سالانه ریاضی در واقع نماد ریاضیات کشور است. اسکان و مدیریت شرکت‌کنندگان، هر چند مشکل و وقت‌گیر است، به زودی فراموش می‌شود و خاطره‌ای از آن‌ها باقی می‌ماند. تنها اثر ماندگار از یک کنفرانس و این همه تلاش و هزینه و وقت، مجموعه مقالات کنفرانس است که شایسته است به نحو مطلوب چاپ و نگهداری شود. تهیه مطلوب و استادانه این مجموعه، علاوه بر این که مهارت و قابلیت برگزارکنندگان کنفرانس را نشان می‌دهد، تجربه ارزشمندی بر تجربیات آنان می‌افزاید.

حسین سیفلو

دانشگاه تبریز

^۲ جهت زنده نگه داشتن یاد پارانی که در شکوفایی انجمن ریاضی ایران نقش داشته و به رحمت ایزدی پیوسته‌اند مجوز چاپ این متن در خبرنامه اخذ شده است. (م. ب)

ضرورت تغییر ساختار انجمن ریاضی ایران

نگاه به تاریخ ایران دل هر ایرانی دلسوز را به درد می آورد. فلات ایران اگر چه دارای تمدن‌های بسیار قدیمی است و در عهد باستان در حد بالایی از پیشرفت علوم، از جمله ریاضی بوده است اما از اواخر سلسله ساسانیان تاکنون هیچگاه روی آرامش واقعی به خود ندید. طبیعی بود که در چنین شرایطی ریاضیات که ذاتاً آرامش طلب است نمی‌توانست رشد کند. با این همه تا اواخر دوران خلفای عباسی تا حد زیادی علوم ریاضی در ممالک اسلامی پیشرفت شایان توجهی کرد که سهم ایرانیان در این میان بیش از بقیه بوده است. از اواخر دوران خلفای عباسی این منحنی رشد رو به افول نهاد. این در حالی بود که غرب هر زمان با سرعت بیش از گذشته در زمینه ریاضی و سایر علوم پیش می‌تاخت. به آنجا رسید که تا نیم قرن پیش، ریاضیات ایران در مقابل غرب چیزی نزدیک به صفر بود. متأسفانه هنوز شرایطی فراهم نشده است که علل و عوامل این عقب‌ماندگی به شکل دقیق، علمی و واقع‌بینانه جستجو شود و این نیز خود دلیل دیگری است که رفع این مشکل را به تأخیر می‌اندازد.

در حال حاضر دانش ریاضی در ایران به یمن وجود انجمن و همت همه ریاضی‌ورزان کشور رو به رشد است و پتانسیل موجود ریاضی در ایران به حدی است که آمادگی یک خیزش بزرگ را دارد. در چنین شرایطی و با توجه به آن‌چه از وضعیت کلی ریاضی در جهان مطرح شد می‌توان نتیجه گرفت که انجمن بایستی خود را برای ایجاد زمینه برای یک تحول بزرگ در ریاضیات ایران آماده کند، به قسمی که در تحولات آتی ریاضیات سرفرازانه قدم برداریم. لذا شک نباید کرد که انجمن ریاضی ایران بایستی اقدام به تهیه یک برنامه هدفمند چند ساله کند و از این رو دیگر ساختار تشکیلاتی موجود که عمدتاً اجرایی است پاسخگوی چنین هدفی نیست.

پیشنهاد مشخص این است که شورای عالی انجمن ریاضی تشکیل شود و سیاست گذاری کلان ریاضیات کشور را به عهده گیرد و این سیاست‌ها را از طریق کمیته‌های مختلفی که تشکیل خواهد داد، به اجرا در آورد.

قبل از معرفی این کمیته‌ها، ابتدا سیاست‌ها و اهداف شورای عالی را به صورت پیشنهادی به صورت زیر مطرح می‌کنیم. تذکر این نکته لازم است که برخی از پیشنهادات در شرایط کنونی بسیار دور از دسترس به نظر می‌رسد ولی مانع از این نیست که به سمت آن‌ها جهت‌گیری نکنیم. تغییر وضعیت از ساختار تشکیلاتی موجود به ساختار جدید می‌بایست به تدریج و با دقت انجام شود. برخی از پیشنهادات طرح شده با ساختار فعلی انجمن هم قابل اجرا است. و بالاخره، انتظار نیست که این پیشنهادات مورد قبول واقع شود ولی توقع این است که روی آن فکر شود و با وجود ایراداتی در آن، کلیت موضوع منتفی نشود.

و سمینارهای تخصصی خود را به صورت مشترک برگزار کنند و با استفاده از امکانات یکدیگر از وقت و هزینه بکاهند. روزی یکی از خانم‌ها تشکیل انجمن ریاضی پیشگان زن را در سر می‌پروراند و زمانی یکی از آقایان تشکیل انجمن ریاضی فلان استان را! دست یاری به هم دهیم و فراموش نکنیم نهنگ در اقیانوس پرورش می‌یابد. آری، مسعود با یک اشاره نکته را گرفت و هیچ‌گاه فکر تشکیل انجمن مورد نظرش را دنبال نکرد.

مسعود قبل از این که برای ادامه تحصیل به خارج برود در نشستی کوتاه به سخنرانی‌های من اشاره و علاقه خود را به نظریه گراف‌ها ابراز کرد. افق روشن این شاخه را برایش به تصویر کشیدم. راه خود را یافت و پس از فراغ از تحصیل به قصد خدمت به میهن بازگشت.

در سال‌های اول انقلاب به خاطر ابتلاء به بیماری آرتروز گردن لاغر شده بودم. در همین دوران بر آن شدم در سن ۴۵ سالگی بازنشست شوم! جهت این کار مجبور بودم بین منزل و دانشگاه تربیت معلم رفت و آمد کنم. روزی در یکی از ساختمان‌های دانشگاه دیدم در اتاقی باز است و مسعود پشت میز کارش نشسته. جلورفتم و سلام کردم. چنان سرد برخورد کرد که عقب عقب از در خارج شدم. بعد از گذشت این همه سال هنوز هم مایلم باور کنم که مرا نشناخته است! حال و هوای آن زمان چنین بود و همه در تب و تاب انقلاب آرمان‌های خود را پی می‌گرفتند.

بی‌مناسبت نیست از درگذشتگان دیگری هم یاد کنم که یار انجمن بودند و برای تعالی ریاضیات کشور تلاش می‌کردند. از بیست و هفت عضو مؤسس آقایان: محمود آق‌اولی، علی افضل‌پور، محمدقلی جوانشیرخویی، مسعود فرزنان، احمد میرباقری، داریوش ناصر، علینقی وحدتی و عبدالله هادیان که با مسعود هم دیار بود به رحمت ایزدی پیوسته‌اند.

از اعضای اصلی یا علی‌البدل شورای اجرایی آقایان: محمود آق‌اولی، علی افضل‌پور، محمدحسین افقهی، محمدقلی جوانشیرخویی، اکبر حسنی، محمدعلی شهابی، کریم صدیقی، مسعود فرزنان، محمدعلی قینبی (رئیس انجمن در دوره ۵۳/۷/۱ تا ۵۴/۷/۱) و احمد میرباقری دارفانی را وداع کرده‌اند. از خیل عظیم یاران انجمن در کسوت‌های دیگر که بگذریم، «کتابچه راهنمای اعضای نایبستان ۱۳۸۲» حاکی است جمعاً در این دو کسوت سیزده تن برای همیشه انجمن ریاضی ایران را از فیض خود محروم ساخته‌اند.

آمزش همه آن‌ها، به‌ویژه دکتر مسعود فرزنان را مسئله دارم و سلامتی و توفیق خدمت خوانندگان ارجمند را آرزو می‌کنم.

مهدی بهزاد
دانشگاه شهید بهشتی

پیشنهادهای

۱ - مشارکت در تصمیم گیری کلان کشور درباره ریاضیات

الف) قبل از هر چیز مسوولین کشوری را بایستی متوجه این عزم ملی کرد و آنان را متقاعد ساخت که این کار، تصمیم سازی حکومتی را در مورد ریاضیات بسیار تسهیل می کند. خوشبختانه از آنجا که علم ریاضی ماهیتاً آلودگی سیاسی ندارد، این کار پیچیده نخواهد بود و منطقاً پذیرفته خواهد شد؛

ب) هماهنگی با وزارت آموزش و پرورش در بازنگری و تألیف کتب ریاضی حداقل در مقطع دبیرستان؛

پ) هماهنگی با وزارت علوم جهت بازنگری در دروس مقاطع مختلف تحصیل رشته ریاضی و بازنگری و تألیف کتب ریاضی از طریق انجمن؛

ت) هماهنگی با وزارت علوم جهت ایجاد فرصت های ویژه و ترغیب فارغ التحصیلان زبده ریاضی در مقاطع مختلف تحصیلی برای ادامه تحصیل در رشته های غیر ریاضی و هم چنین بورس تحصیلی خارج کشور به دانشجویان مستعد جهت ادامه تحصیل در رشته هایی که تخصصشان در ایران نیست و یا کم است، به خصوص رشته های «میان رشته ای».

این امر یکی از مؤثرترین راه های رشد و گسترش ریاضی در کشور است. در این میان تربیت متخصصینی در زمینه های فلسفه ریاضی، تاریخ ریاضی و آموزش ریاضی را هم نباید از یاد برد؛

ث) هماهنگی با وزارت علوم در جهت ترغیب دانشگاه ها به گرفتن دانشجویان بورسیه ای از خارج، به ویژه از کشورهای همسایه؛

ج) هماهنگی با وزارت علوم جهت تجدید نظر در یکسان نگری به رشته های مختلف در ارتباط با ارتقاء اساتید اصولاً منطقی تر این است که آیین نامه ارتقاء اساتید هر رشته توسط منتخبین خودشان تنظیم و جهت تصویب به وزارت علوم پیشنهاد شود؛

چ) هماهنگی با وزارت علوم جهت ایجاد ارتباط علمی و تبادل استاد با دانشگاه های معتبر کشورهای همسایه.

۲ - بهبود وضعیت نشریات

الف) ایجاد ساز و کارهایی جهت ارتقاء اعتبار بین المللی بولتن ریاضی انجمن. اگر چند سال این مسأله به صورت جدی پیگیری شود، بدون شک بولتن به جایگاه رفیعی ارتقاء خواهد یافت؛

ب) جای مجله ای که صرفاً حاوی مطالبی درباره ریاضی (نه تخصصی) باشد در فضای ریاضی کشور خالی است. به نظر می رسد که مقالات چاپ شده در مجله «فرهنگ و اندیشه ریاضی» در چند سال اخیر متناسب با نام آن نیست. در واقع این مجله است که باید فضای خالی از مقالات توصیفی را پر کند؛

پ) انتشار یک مجله خاص دانشجویان ریاضی و هم چنین مجله ای ویژه دوره تحصیلی متوسطه نیز ضروری به نظر می رسد؛

ت) ایجاد یک نشریه آزاد الکترونیکی نیز خالی از فایده نیست.

۳ - تأمین منابع مالی

الف) تأسیس یک مؤسسه انتشاراتی به منظور چاپ نشریات و کتب مربوط به انجمن و نیز کسب درآمد از این طریق؛

ب) کسب درآمد از محل فروش کتب و نشریات مربوط به انجمن، البته به شرط ارتقاء کیفی در این بخش؛

پ) جستجو برای پشتیبانان مالی در داخل دولت و خارج از آن، در صورت قوی تر شدن انجمن این کار به راحتی صورت می گیرد؛

ت) کسب درآمد از محل پایگاه های اینترنتی که انجمن به راه خواهد انداخت، در این پایگاه های اینترنتی، پشتیبانان مالی می توانند تبلیغاتی در شان انجمن، داشته باشند؛

ث) کسر مبلغ مناسبی به طور سرانه از حقوق اعضای انجمن و یا اختصاص بخشی از بودجه گروه های ریاضی به انجمن ریاضی ایران. اگر سرویس دهی انجمن گسترده باشد، این امر منطقی است و فقط می بایست راه های قانونی آن را پیدا کرد؛

ج) کسب درآمد از محل همکاری های مختلف با مؤسسات، ادارات و وزارتخانه ها، به ویژه وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش.

۴ - بهبود وضعیت آموزش ریاضی

الف) در چند ساله اخیر که دوره های تحصیلات تکمیلی راه اندازی شده و به دنبال آن کارهای تحقیقاتی افزایش یافته است، متأسفانه عرصه آموزش، به ویژه آموزش دوره کارشناسی با کم توجهی مواجه بوده است. البته عوامل دیگری هم در این بین دخیل بوده اند. به هر حال لازم است که انجمن در این باره هم تدبیری بیاندیشد؛

ب) به نظر می رسد که در چند ساله اخیر به تدریج شکافی غیرطبیعی بین ریاضی (محض) و ریاضی کاربردی ایجاد شده است، به طوری که دانشجوی ریاضی محض درس های کاربردی را به هیچ و دانشجوی ریاضی کاربردی درس های محض را بی فایده می پندارد. عدم توجه به این موضوع زیانبار است؛

پ) با توجه به نتایجی که از این تحلیل بر می آید، توجه خاص به آموزش ریاضیات کاربردی و بهبود کیفیت آموزش در این حوزه، در جهت تربیت نسلی از ریاضی دانانی که پشتوانه تئوریک قوی وارد عرصه کاربردی شده باشند، بسیار ضروری است؛

ت) تشویق اساتید به استفاده از وسایل کمک آموزشی مدرن در آموزش ریاضی و تهیه سی دی های آموزشی در دروسی که این قابلیت را دارند. بدین وسیله استاد مربوطه وقت بیشتری را می تواند صرف تعمیق مطلب و کار کلاسی بکند؛

ج) در برخی از دانشگاه ها، رشته و دوره هایی را بدون این که حداقل های لازم فراهم آمده باشند، راه اندازی می کنند. هم چنین برخی از همکاران بدون این که آمادگی لازم و یا وقت کافی برای تربیت دانشجوی دکتری داشته باشند، اقدام به این کار می کنند که طبیعتاً نتایج منفی به بار می آورد. بنابراین لازم است که انجمن استانداردهایی را در این زمینه ها مشخص کند؛

۷ - سمینارها و کنفرانس‌ها

الف) در حال حاضر در هر دانشگاهی که کنفرانس ریاضی برگزار می‌شود، زندگی عادی اغلب افراد گروه ریاضی آن دانشگاه برای یک مدت نسبتاً طولانی مختل می‌شود و این نه انسانی و نه منطقی است. بنابراین بایستی فکری برای این مشکل کرد. مثلاً می‌توان آن بخش از سازماندهی را که در همه موارد ثابت است، مدل‌سازی کرده و در اختیار مجری گذاشت. همچنین می‌توان به تدریج اجرائیات کنفرانس‌ها و سمینارها را به عهده افراد خاص و مجرب در این کار گذاشت. اگر این کار به تدریج و با احتیاط انجام شود، این افراد به وجود خواهند آمد؛

ب) امتیازات خاصی که برای برخی افراد شرکت‌کننده در کنفرانس در نظر گرفته می‌شود، می‌بایست از قبل تعریف شده باشند و از آنها عدول نشود؛

پ) به نظر می‌رسد که حجم سخنرانی‌های ارائه شده در کنفرانس سالانه بالا است و می‌بایست سخنرانی‌های عمومی و مروری در کنفرانس بیشتر شود. سخنرانی‌های تخصصی عمدتاً بایستی در سمینارهای تخصصی ارائه شوند تا هم مورد استفاده بیشتری قرار گیرند و هم کنترل بهتری در کیفیت آن‌ها به عمل آید. به هر حال اگر مایلیم که ریاضیات را با واقعیت آشتی دهیم باید قبول کنیم که در کنفرانس‌های غیرتخصصی حجم مقالات کاربردی (البته اصیل)، عمومی و مروری به مراتب بیشتر باشند؛

ت) شاید بهتر باشد که کمی حجم کار در کنفرانس سالانه را کم کنیم و در عوض هر چهار سال یک بار کنفرانس وسیع‌تر بین‌المللی داشته باشیم

۸ - توجه به مسأله زبان

الف) هیچ شکی نیست که توجه به مسأله زبان انگلیسی در کار علمی از ضروریات است اما چنین می‌نماید که سیاست هماهنگی در این ارتباط وجود ندارد و به همین خاطر، به‌ویژه در مورد پذیرش دانشجوی دکتری، دچار افراط و تفریط شده‌ایم. به هر صورت انجمن باید با دیدی کارشناسانه و مطابق با مصالح ملی سیاست خود را مشخص کند و بر اساس نتیجه خود، تمهیداتی را به کار برد که عملاً دانشجوی مستعد ریاضی بتواند به موقع ادامه تحصیل دهد؛

ب) زبان فارسی طی سده‌های متمادی، بجز در مقاطعی کوتاه، همواره مورد بی‌مهری بوده است. بارها می‌شنویم از افرادی که با افتخار می‌گویند «من این مطلب را به انگلیسی بهتر می‌توانم ارائه کنم» گویی که عدم تسلط بر زبان فارسی عیب نیست اما ضعف در انگلیسی عیب است. غرض این که، انگیزه پاسداشت زبان فارسی (به شکل متعارف آن، نه آنچه بعضی اصرار دارند) به عنوان یکی از عوامل وحدت ملی ما، بسیار رنگ باخته است. به جا است که انجمن حداقل در حوزه ادبیات ریاضی به این مهم توجه بیشتری بنماید؛

پ) در سال‌های اخیر تعداد فارغ‌التحصیلان داخل کشور به عدد قابل توجهی رسیده است که از قضا بخش قابل ملاحظه‌ای از

چ) راه اندازی کارگاه‌های آموزشی متناسب با نیاز دانشگاه‌های سراسری به شکلی که افراد علاقه‌مند فرصت کافی برای شرکت در این کارگاه‌ها را داشته باشند.

۵ - بهبود وضعیت تحقیقات ریاضی

الف) بسترسازی فرهنگی در جهت تقویت تحقیقات اصیل ریاضی، سودمند و اعتبارساز برای ریاضیات کشورمان؛

ب) تشویق تیم‌های تحقیقاتی با تخصص‌های مختلف و ایجاد زمینه برای این کار؛

پ) متأسفانه آشنایی ما درباره تاریخ ریاضی ایران، در مجموع، بسیار اندک است و بیشتر آنچه را هم می‌دانیم یا از مورخین غربی و یا از مورخین کم‌آشنا با ریاضی است که در هر حال به طور طبیعی نمی‌توان به دقت آن‌ها در این زمینه اطمینان داشت. البته کارهای پراکنده‌ای در این زمینه انجام شده است که لازم به قدردانی است ولی تعداد این‌ها بسیار کم است. بنابراین یک سری تحقیقات سازمان یافته در این مورد یک نیاز فوری و ملی است؛

ت) گسترش پایگاه اینترنتی انجمن به یک پایگاه اینترنتی همه جانبه، به قسمی که کاربران ریاضی بتوانند نیازهای تحقیقاتی خود را به وسیله آن بر طرف کنند. ضمن این که این پایگاه اینترنتی می‌تواند منبع درآمدی برای انجمن باشد؛

ث) انجام اقداماتی در جهت تسهیل در شناسایی مقالات و کتاب‌های مفید ریاضی (قدیمی و جدید) و دستیابی به آن‌ها با صرف وقت و هزینه کمتری یکی از روش‌های موثر در این زمینه گسترش سایت انجمن است؛

ج) انجمن بایستی با تعریف موضوعات سودمند و نیازهای جامعه ریاضی و ایجاد ابزارهای تشویقی به تحقیقات ریاضی جهت بدهد؛

چ) تسهیل در امر استفاده از فرصت مطالعاتی به خصوص برای اساتید جوان و فارغ‌التحصیلان دکتری داخل کشور و هم‌چنین فرصت تحقیقاتی دانشجویان دکتری.

۶ - روابط عمومی

الف) ارتباط فعال و سازمان یافته با انجمن‌های علمی داخلی به منظور تبادل افکار و تجارب، استفاده بهینه از امکانات یکدیگر، هماهنگی سیاست‌های انجمن‌ها در راستای تقویت پایه‌های علمی کشور، انجام برنامه‌های مشترک نظیر گرامی‌داشت بزرگان علمی کشور، اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک؛

ب) هماهنگی با انجمن‌های علمی جهت اقدام به پیگیری ایجاد تعدادی مؤسسه تحقیقاتی در نقاط مناسبی از کشور؛

پ) ارتباط با انجمن ریاضی کشورهای پیشرفته و رسمیت دادن به آن در قالب همکاری‌های دو جانبه بر اساس یک برنامه حساب شده؛

ت) همکاری با انجمن‌های ریاضی کشورهای همسایه در صورت وجود و کمک به ایجاد آن‌ها در صورت عدم وجود.

نامه‌ها

نقدی بر بخش معرفی کتاب

آقای عادل کاظمی پبله‌ورق از معرفی و نقد کوتاه کتاب گروه‌ها، حلقه‌ها و میدان‌ها که ایشان و آقای دکتر دوستعلی مژده ترجمه کرده‌اند، انتقاد نموده‌اند. در زیر، این نامه را همراه با پاسخ کوتاهی برای آن از دکتر محمد جلوداری ممقانی مطالعه می‌فرمایید:

با احترام و خسته نباشید به دست‌اندرکاران خبرنامه انجمن ریاضی ایران، می‌خواستم بر مطالبی که تحت نظر آقای دکتر ممقانی در بخش معرفی کتاب از شماره ۳ آبان ۱۳۸۴ خبرنامه انجمن ریاضی ایران آمده است نقدی داشته باشم:

معرف کتاب سه انتقاد بر ترجمه کتاب «گروه‌ها، حلقه‌ها و میدان‌ها» داشته‌اند.

۱. اول این که ایشان فرموده‌اند: «این کتاب سرفصل‌های درس جبر ۱ را نمی‌پوشاند» قابل توجه نویسنده مطلب است که اگر ایشان به سرفصل این درس جبر در برنامه‌ریزی درسی شورای عالی برنامه‌ریزی دقیق‌تر نگاه کرده و دقت بیشتری برای مطالعه کتاب ترجمه شده می‌گذاشتند. درمی‌یافتند که این کتاب با سرفصل‌های جبر ۱ تطابق کامل دارد.

۲. ایشان در بخش دوم از انتقاداتشان ابراز داشته‌اند: که این کتاب «ویراستاری نشده است» و به عنوان نمونه نیز ویرایشی را ارایه کرده‌اند. گفتنی است که این انتقاد از ویرایش و ارایه ویرایشی دیگر بیشتر بیانگر سلیقه ایشان است تا بیانگر یک اصل علمی در ویراستاری.

۳. در بخش آخر هم ایشان فرموده‌اند که «با وجود کتاب‌های واژه‌نامه در بازار و برای ارزانتر تمام شدن قیمت نهایی کتاب نیازی به آوردن واژه‌نامه در آخر کتاب نیست.» این در حالی است که ایشان دچار تناقض گویی شده‌اند. چرا که گفته‌اند: «فرد خواننده می‌تواند از واژه‌نامه‌های موجود در کتب ترجمه شده مثل کتاب هاترگرفورد استفاده کند» اگر آوردن واژه‌نامه در آخر کتاب کاری است که بهتر است انجام نشود، که بر رغم بنده چنین هم نیست، چرا در خیلی از کتاب‌های ترجمه شده مثل کتاب هاترگرفورد پیشکسوتان بزرگی مثل دکتر ذاکری و دکتر عالم زاده دست به این اقدام زده‌اند؟ و اگر هم بحث هزینه است، باز همین اشکال به دیگر کتب واژه‌نامه دار وارد است.

اما نکته آخر و بلکه مهم‌ترین است که ایشان در این بخش بیشتر به نام افراد مترجم یا مؤلف و نام دانشگاه توجه داشته‌اند. چرا که در معرفی کتاب‌های افراد شناخته شده کمترین انتقادی نکرده‌اند. امیدواریم که فرد نویسنده دید بهتری داشته و وقت بیشتری را برای مطالعه دقیق‌تر کتاب‌ها مصرف کنند.

عادل کاظمی پبله‌ورق
دانشگاه مازندران

ضمن ابراز خوشحالی از این که پس از حداقل دو سال عکس‌العملی به معرفی و نقد‌های کوتاه کتاب‌های ریاضی نشان داده شد و عرض پوزش اگر این مطالب موجب تشویش خاطر می‌شده‌اند به اطلاع می‌رساند که:

۱. قبلاً نیز در «خبرنامه» کتاب‌هایی با همین روال از دانشگاه‌ها و مراکز مختلف از جمله دانشگاه صنعتی اصفهان، فردوسی مشهد، شهید چمران اهواز، تربیت معلم تهران، شهید باهنر کرمان و انتشارات علمی و فرهنگی معرفی و نقد شده‌اند.
۲. از نویسنده نامه تقاضا می‌شود در خصوص فن ویرایش به کتاب درباره ویرایش، زیرنظر نصراله پورجوادی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳.
- مراجعه فرمایند.

۳. در مورد واژه‌نامه به اطلاع نویسنده نامه می‌رساند که چاپ اول کتاب

آن‌ها در رشته تخصصی خود صاحب نظرند. ضعف عمده‌ای که در این بخش مشهود است عدم تسلط بر زبان انگلیسی است. برطرف کردن این ضعف می‌تواند کارکرد این بخش را چندین برابر افزایش دهد. از جمله راه‌های مؤثر برای از بین بردن این ضعف، دوره‌های کوتاه‌مدت اعزام به خارج است.

۹ - کشف و هدایت استعداد‌های درخشان

خوشبختانه طی سال‌های اخیر با برگزاری مسابقات مختلف ریاضی مسأله استعدادیابی تا حدودی شکل پیدا کرده و از دل آن «المپادی‌ها» بیرون آمده است. به نظر می‌رسد این موضوع سزاوار یک تحلیل جداگانه است. اما به هر حال علیرغم آثار منفی آن در مجموع پدیده مبارکی است. برنامه‌ریزی دقیق‌تر برای این استعدادیابی و به‌ویژه هدایت آن‌ها در مسیرهای درست، علاوه بر این که از وظایف حکومت است، تا حدی در حیطه مسؤولیت انجمن نیز می‌باشد.

۱۰ - نمایندگان انجمن در دانشگاه‌ها

در حال حاضر عنوان «نماینده انجمن در دانشگاه» تنها یک اسم است و متأسفانه آن‌چه که عملاً انجمن از نماینده انتظار دارد خبرنگاری و جمع‌آوری حق عضویت‌ها است، در حالی که نماینده انجمن می‌تواند کارهای مفیدتری هم انجام دهد. براساس اهداف و سیاست‌های مطرح شده تشکیلات انجمن می‌تواند به صورت زیر باشد:

۱. شورای عالی انجمن ریاضی ایران متشکل از حدود سی نفر؛ قاعدتاً آیین‌نامه انتخابات باید به گونه‌ای باشد که ترکیب شورای عالی متمرکز روی چند نقطه کشور نشود تا شورا بتواند سیاست عدم تمرکز و استفاده از همه ظرفیت‌های موجود در دانشگاه‌های سراسر کشور را که با ساختار فعلی مقذور نیست، دنبال کند.
۲. وظیفه این شورا سیاست‌گذاری است و بنابراین فاصله جلساتش می‌تواند طولانی باشد.
۳. هر کدام از اعضای شورا مسؤولیت کمیته یا تشکیلاتی را، زیر نظر شورا به عهده خواهد گرفت.
۴. کمیته‌ها و واحدهای زیرپوشش شورا به شرح زیر هستند: دبیرخانه، کمیته انتشارات، کمیته آموزش، کمیته تحقیقات، کمیته برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارها، کمیته برگزاری مسابقات، کمیته استعداد‌های درخشان، واحد رایانه، کمیته ارتباطات داخلی، کمیته ارتباطات خارجی، کمیته مالی و واحد بازرسی.

یادداشت: متن کامل این پیشنهادات در نشانی

<http://www.cua.ac.ir/CM/mathematic/riazi/aliabadi.html>

قابل ملاحظه است.

علی رضایی‌علی‌آباد
دانشگاه شهید چمران اهواز

دهه ریاضیات

زیر نظر حمید پزشک

دهه ریاضیات در
خانه ریاضیات آذربایجان شرقی

خانه ریاضیات استان آذربایجان شرقی به مناسبت دهه ریاضیات از اول تا دهم آبان برنامه‌های ذیل را به مرحله اجرا گذاشته است.

بازدید از امکانات خانه ریاضیات استان

برای این منظور با برنامه‌ریزی قبلی هر روز برای بازدید سه آموزشگاه امکانات لازم فراهم شده است در این بازدیدها امکانات کارگاه کامپیوتر، کتابخانه خانه ریاضی، آزمایشگاه خانه ریاضی، دیوار تاریخ ریاضیات و نیز خلاصه‌ای از فعالیت علمی، آموزشی، پژوهشی و تحقیقات خانه به بازدیدکنندگان گزارش می‌گردد.

ایجاد کارگاه‌های آموزشی ویژه دبیران

در فاصله زمانی دهه ریاضیات کارگاه‌های ویژه جبر و آنالیز، آمار و احتمال، کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دروس ریاضی ویژه دوره راهنمایی و بحث‌های آزاد در شاخه‌های دیگر ریاضیات دایر بوده و در کارگاه‌ها اساتید از دانشکده ریاضی، از مدرسان مراکز تربیت معلم و دبیران دبیرستان‌ها حضور دارند.

سخنرانی علمی

در دهه مزبور یک سخنرانی علمی تحت عنوان مربع‌های لاتین توسط آقای دکتر علی‌اکبر مهرورز استاد ریاضی دانشگاه تبریز ایراد گردید.

دعوت از دانش‌آموزان برای شرکت در مسابقه مقاله نویسی

مقالاتی تحت عنوان‌های: ریاضیات هنر، ریاضیات علوم انسانی، ریاضیات فناوری اطلاعات، ریاضیات ورزش و ... در هیأت داورى بررسی و به بهترین مقالات جوایزی توسط خانه ریاضی اهدا گردید.

برپایی نمایشگاه

از دانش‌آموزان به صورت گروهی، دبیرستان‌ها و مدارس راهنمایی جهت برپایی نمایشگاهی از کارهای دستی در زمینه آموزش ریاضی دعوت به عمل آمد و جوایزی به بهترین غرفه با نظر داوران خانه ریاضی اهدا گردید.

امید آن‌که خانه ریاضیات استان آذربایجان شرقی در رسالت خود در راستای عمومی کردن ریاضیات و نهادینه کردن ریاضیات موفق باشد در این راستا رهنمودهای آن مقام محترم مشکل‌گشا خواهد بود.

سیروس فرهنگی

مدیر خانه ریاضیات آذربایجان شرقی

جبر، هنگر فورد، ترجمه علی‌اکبر عالم‌زاده و حسین ذاکری همراه با واژه‌نامه‌ای مفصل در سال ۱۳۷۵ منتشر شده است و حاوی تمام واژه‌های مورد استفاده در کتاب "گروه‌ها، حلقه‌ها و میدان‌ها" می‌باشد.

۴. در پایان لازم به تذکر است که مبنای بررسی محتوای کتاب "گروه‌ها، حلقه‌ها و میدان‌ها" ریز مواد مصوب:

تعداد واحد : ۴
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : مبانی ریاضیات

جبر ۱

سرفصل دروس : (۶۸ ساعت)

۱- گروهها : تعریف و مثالهای مهم چون گروه جایگشتها و گروههای دوری، زیر گروه و همدسته، قضیه لگرانژ، زیر گروه نرمال، گروه خارج قسمت، انواع همربختی‌ها، فضای همربختی، حاصلضرب مستقیم گروهها.

۲- حلقه و هیات : تعریف و مثالهای مهم، حوزه صحیح، هیات، زیر حلقه، ایدال، حلقه خارج قسمت، انواع همربختی‌ها، فضای همربختی، ایدالهای اول و ماکزیمال، مشخصه یک هیات و هیات اول، هیات کرها، حلقه چند جمله‌ایها، الگوریتم تقسیم برای چند جمله‌ایها روی یک هیات، حوزه‌های تجزیه یکتا، حوزه‌های ایدال اصلی و حوزه اقلیدسی.

تیمبره - گروه مجری می‌تواند ترتیب مواد دروس جبر ۱، جبر ۲، جبر ۳ را به نحو مورد نظر تغییر دهد مشروط بر این که دانشجویان شاخه کاربردی کلیه مواد جبر ۱، دانشجویان شاخه دبیری کلیه مواد جبر ۲ را بگذرانند.

مورخ ۱۳۷۲ بوده است.

پذیرش یک مقاله غلط
در مجله WSEAS

برای بررسی کیفیت مجله WSEAS Transation on Computers، من (با اسم G. Moshdi) و دانشجوی دکتری تصمیم گرفتیم که یک مقاله کاملاً غلط به این مجله ارسال کنیم. فقط با خواندن خلاصه این مقاله می‌شد به راحتی به غلط بودن ادعا پی برد ما در مقاله ادعا کرده‌ایم که مسأله مورد نظر را با متوسط $n/3$ نگاهبان حل می‌کنیم، در حالی که در خود خلاصه گفته شده است که $n/2$ کمترین تعداد ممکن است.

هفته پیش از طریق ایمیل متوجه شدیم که مقاله به صورت AS IT IS پذیرفته شده است. ظاهراً تنها نگرانی مجله ارسال ۶۰۰ یورو حق چاپ مقاله است که در چند جای نامه ارسالی آمده است. حتی گفته شده است که پیش از ارسال این پول نظرات داوران ارسال می‌شود، هر چند بعید است نظری وجود داشته باشد. این یادداشت فقط به منظور تذکر به وجود چنین مجلاتی است. ممکن است کسانی باشند که بدون آگاهی کافی کار ارزشمند خود را برای این گونه مجلات ارسال کرده باشند.

محمد قدسی

دانشکده مهندسی کامپیوتر، دانشگاه صنعتی شریف

دهه ریاضیات در دانشگاه تبریز

در آبان ۱۳۸۴ دانشجویان انجمن علمی ریاضی کاربردی با همکاری دانشکده علوم ریاضی دهه ریاضیات را گرمی داشتند. اعضای انجمن علمی با نصب نوشته‌هایی از جملات زیبایی ریاضی دانان بزرگ جهان و هم‌چنین نصب تصویر چهره‌های ماندگار آن‌ها در فضای دانشکده همه دانشجویان را برای گرمی داشت این دهه فراخواندند. در طول این دهه سؤالاتی به صورت مسابقه ریاضی مطرح شد تا دانشجویان پاسخ‌گو باشند. هم‌چنین زندگی‌نامه ریاضی‌دانان مطرح جهان به همراه تصویر آن‌ها که توسط خود اعضای انجمن کشیده شده بود به طور متوالی جهت اطلاع دانشجویان روی ویتترین قرار گرفت.

در نهمین روز این دهه مراسمی در راستای معرفی اهداف دقیق این دهه برگزار شد که در این مراسم اساتید دانشکده آقایان دکتر: سیفلو و تومانیان و عیوضلو در ارتباط با ترتیب ریاضیات و فلسفه، عمومی کردن ریاضیات و تعریف دقیق ریاضیات سخنرانی نمودند و نماینده انجمن در دانشگاه به بیان هدف‌های این دهه و کارهای انجام شده در دهه‌های قبل پرداختند و همکاری دانشجویان را جهت گرمی داشت دهه ساله آینده دعوت نمودند. هم‌چنین مقالاتی از طرف دانشجویان در ارتباط با ریاضی و زندگی، ناگفته‌هایی در زندگی ریاضی‌دانان ایران گردید. در نهایت در راستای ارتباط ریاضی و هنر مراسم با هنرنمایی یکی از دانشجویان ریاضی در شاخه تکنوازی تار آذری خاتمه یافت.

فریبا بهرامی

نماینده انجمن در دانشگاه تبریز

گزارش برگزاری دهه ریاضیات در دانشگاه شهید باهنر کرمان

مراسم بزرگداشت دهه ریاضیات در تاریخ دهم آبان ۱۳۸۴ با حضور جمعی از اساتید دانشکده ریاضی و کامپیوتر، دبیران ریاضی شهر کرمان و دانشجویان در محل آئنی‌تئاتر مرکز پژوهشی ماهانی برگزار گردید. در این مراسم آقای دکتر رجبعلی‌پور ضمن سخنانی با ارایه نمونه‌های تاریخی، ریاضیات کارآمد را یکی از عوامل اصلی در پیشرفت تمام تمدن‌های بزرگ بشری برشمردند و با ارایه مثالی از نظریه توزیع‌ها، به ارتباط نزدیک ریاضیات محض و کاربردی و تأثیر آن‌ها بر یکدیگر اشاره کردند. هم‌چنین آقای دکتر مولائی، در سخنرانی‌ای تحت عنوان «نقد عقل سلیم»، با ارایه مثال‌هایی از سیستم‌های دینامیکی به نقد دیدگاه‌های معینی‌گری و نامعینی‌گری در فلسفه پرداختند. در این مراسم، آقای سیف‌الدینی دبیر «انجمن دبیران ریاضی استان کرمان (اراک)»، با بیان فعالیت‌های این انجمن از چاپ یک نشریه دیواری ریاضی به صورت ادواری به تیراژ حدود ۱۲۰۰ نسخه و توزیع آن بین دبیرستان‌های شهر کرمان خبر دادند. لازم به ذکر است که به مناسبت دهه ریاضیات چند جلسه سخنرانی تخصصی نیز در دانشگاه برگزار گردید.

حسین مؤمنایی

دبیر کمیته دهه ریاضیات در کرمان

دهه ریاضیات در دانشگاه صنعتی اصفهان

انجمن علمی دانشکده ریاضی دانشگاه صنعتی اصفهان به مناسبت دهه ریاضیات اقدام به برگزاری برنامه‌های متنوعی در قالب سمینار دو روزه با موضوعات متنوع و جذاب، نمایش فیلم و مسابقه نمود. از ویژگی این مراسم حضور آقای دکتر محمودیان استاد دانشگاه صنعتی شریف و رئیس انجمن ریاضی ایران بود. سخنرانی‌های ارایه شده در این سمینار که در روزهای دوشنبه و سه‌شنبه ۹ و ۱۰ آبان برگزار شد عبارت بودند از:

- بازسازی رویه‌ها: نیلوفر ذاکری
- مترویدها: الهام روشن‌بین
- رمزنگاری بصری و ترکیبیات: مهرداد سلماسی
- استراتژی مناقشه (به بهانه اهدای جایزه نوبل ۲۰۰۵ به نظریه بازی‌ها): رامین جوادی
- از ارسطو تا لطفی‌زاده: سلمانی
- استقرا روی پیوستار: آذین گلپهاران
- ریاضیات و موسیقی: پیام سراجی و امیرحسین دامادی
- مجموعه‌های احاطه‌گر و کاربردهای آن‌ها: دکتر محمودیان.

بعد از ارایه سخنرانی‌ها، حسن خطام این مراسم عبارت بود از: اهدای لوح تقدیر به دانشجویان تیم دانشکده در مسابقات ریاضی جهانی ۲۰۰۵ (IMC)، و دانشجویان برتر شرکت‌کننده در مسابقات ریاضی «هم‌زمان» آن دانشکده با مسابقات ریاضی کشوری.

بهناز عمومی

دانشگاه صنعتی اصفهان

گزارش همایش دهه ریاضیات دانشگاه فردوسی مشهد

به دلیل اهمیت ریاضیات و کاربرد آن در سایر علوم و توجه روزافزون به اهل علم و فن در عصر حاضر به ریاضیات، اول تا دهم آبان به نام دهه ریاضیات نامیده شده است. گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد به مناسبت دهه ریاضیات و در راستای هدف عمومی‌سازی ریاضیات و جلوه‌های آن همایشی یک روزه در تاریخ ۸۴/۸/۵ در تالار دکتر بزرگ‌نیا در دانشکده علوم ریاضی با همکاری آموزش متوسطه ناحیه ۴ آموزش و پرورش برگزار نمود.

در این همایش ۱۵۰ نفر از اساتید، دبیران، دانشجویان و دانش‌آموزان شرکت داشتند. سه سخنرانی تخصصی توسط آقایان دکتر محمد صال مصلحیان، بهروز مشایخی‌فرد و مجید میرزاویری اساتید گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و دو سخنرانی نیز توسط آقایان عابدی و غلام‌پور از آموزش و پرورش ارایه گردید. به علاوه دانش‌آموز خانم نیکا حق‌طلب برنده مدال طلای جشنواره خوارزمی نیز سخنرانی در رابطه با مقاله‌شان ارایه نمودند. علاوه بر همایش فوق یک مسابقه علمی نیز در این دهه برگزار شد که از برندگان آن مسابقه در همایش تجلیل به عمل آمد.

فاطمه قانع

مدیر گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد

دهه ریاضیات در دانشگاه صنعتی شاهرود

به منظور بزرگداشت دهه ریاضیات و آشنایی بیشتر دانشجویان با شاخه‌های مختلف ریاضی فعالیت‌هایی به شرح زیر در دانشگاه صنعتی شاهرود صورت گرفته است:

- ۱- تهیه گزارش علمی در زمینه کاربردهای ریاضی، مطالب عمومی ریاضی، نکات آموزشی جهت درج در تابلو اعلانات در سطح دانشگاه.
- ۲- تهیه مطالب در زمینه سرگرمی‌های ریاضی (شامل معماهای منطقی، شطرنج و...) جهت درج تابلوهای در سطح دانشگاه.
- ۳- طرح سؤالات ریاضی و برگزاری مسابقه بین دانشجویان در سطح دانشگاه صنعتی شاهرود، دانشگاه آزاد، مراکز آموزشی فرزندان شاهرود (دخترانه و پسرانه).
- ۴- تهیه مطالب علمی به‌طور روزانه (هر روز ۵ تا ۶ صفحه) و درخواست مشارکت افراد در حل مسائل از طریق تابلو اعلانات و هم‌چنین سایت دانشگاه.
- ۵- برگزاری جلسه بزرگداشت دهه ریاضیات با حضور اعضای هیات علمی و دانشجویان علاقه‌مند.
- ۶- ارایه سخنرانی علمی توسط آقایان دکتر: رحیمی، موسوی، فروهنده از اعضا هیات علمی دانشکده ریاضی.
- ۷- اهداء جوایز به دانشجویان برتر شرکت‌کننده در مسابقات علمی که اسامی آن‌ها به شرح ذیل می‌باشد.
حسن آخوندی، محمد امیرخان، علی جمالیان، بهمن رجبی، طاهره سیار، اکبر غلام‌نژاد، ابوذر محمدی و مهدی محکول.

در پایان لازم است از اعضا هیات علمی دانشکده، به‌خصوص آقای سیدرضا موسوی که در بزرگداشت این دهه فعالیت بسزایی داشته‌اند تشکر نمایم.

سیدعلی میرحسینی

نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی شاهرود

گزارش دهه ریاضیات در استان فارس

به‌منظور تکریم جایگاه ریاضیات در دانش بشری و بزرگداشت دهه ریاضیات فعالیت‌ها و طرح‌های ذیل در استان فارس و به‌طور ویژه در شیراز انجام شد.

- ۱- برگزاری (محفل ریاضی) و دعوت از همه علاقه‌مندان به ریاضیات جهت شرکت در این همایش در تاریخ سه‌شنبه ۱۰/۸/۸۴ با همکاری ناحیه ۲ آموزش و پرورش در سالن اجتماعات این ناحیه. محتوای برنامه عبارت است از: سخنرانی درباره همگانی کرن ریاضی، طنز، شعر و موسیقی سنتی، تکریم پیشکسوتان، مسابقه حضوری، اهدا جوایز، ایجاد زمینه استفاده بهینه از تفکر ریاضی.
- ۲- برگزاری مرحله مقدماتی المپیاد ریاضی در چند آموزشگاه به‌طور نمونه با برنامه‌ریزی قبلی این آزمون با شرکت ۱۱۱ تن دانش‌آموز علاقه‌مند در تاریخ ۸/۸/۸۴ در دبیرستان و

پیش‌دانشگاهی سپاه فارس برگزار گردید و نفرات برتر جهت آمادگی بیشتر تعیین شدند.

- ۳- سخنرانی در مراسم صبحگاهی: در سه مرکز علمی و آموزشی، نگارنده در مورد «ریاضیات برای همه مفید است» سخنرانی داشتند و اشعار سروده خود را درباره روز ریاضی مطرح و مقرر شد تا پایان آبان نتیجه را برای انجمن معلمان ریاضی استان فارس ارسال کنند.
- ۴- در نظر گرفتن ستون خاصی از یک روزنامه محلی جهت درج گزارش‌های تازه‌های ریاضی و کاربرد ریاضی در جامعه توسط نگارنده.

حسین سلطانی مقدم

آموزش و پرورش شیراز

دهه ریاضیات در دبیرستان حضرت مریم - کرمانشاه

به مناسبت دهه ریاضیات که از اول تا دهم آبان‌ماه هر سال برگزار می‌شود، دانش‌آموزان این آموزشگاه استقبال خوبی انجام دادند. دانش‌آموزان سال سوم تجربی به مناسبت روز آمار که اولین روز از این دهه می‌باشد، روزنامه‌دیواری‌هایی تحت عنوان «آمار» با مباحث ذیل طراحی کردند:

- ۱- آزمون‌هایی که در بعدازظهر برگزار می‌شوند نتیجه بهتری از آزمون‌هایی که در صبح برگزار می‌شوند، دارند.
- ۲- زمانی را که کودکان در گروه‌های سنی مختلف صرف تماشا کردن تلویزیون می‌کنند.
- ۳- دانش‌آموزانی که نمره ریاضی بالاتر از ۱۸ دارند، نمره ادبیات بالای ۱۸ کسب می‌کنند.
- ۴- گوش دادن به موسیقی کلاسیک، یادگیری را افزایش می‌دهد.
- ۵- در دسترس بودن پارک‌های بازی کودکان اطراف محل زندگی. در هر یک از موضوعات فوق، نمونه‌های تصادفی را برای آمارگیری انتخاب و درصدهایی را پیدا کردند. هم‌چنین دانش‌آموزان اول دبیرستان نیز فعالیت‌هایی انجام دادند. از جمله:

- ۱- تحقیق درباره سرگذشت ریاضی‌دانان ایرانی و خارجی که عکس هر یک از این ریاضی‌دانان را در داخل آن نصب کرده‌اند.
 - ۲- طرح معماهایی از مجلات همراه ریاضی، همراه با حل و آرایه آن به دانش‌آموزان.
 - ۳- طراحی با سیاه‌قلم از ریاضی‌دانان مشهور.
 - ۴- طراحی کاریکاتورهایی با عنوان ریاضی.
 - ۵- نوشتن لطیفه‌های ریاضی.
 - ۶- مصاحبه با دبیران ریاضی: درباره درس ریاضی و این‌که چرا به ریاضی علاقه دارند.
- دانش‌آموزان سوم انسانی نیز در این ده ما را با طراحی روزنامه‌دیواری‌های خود یاری کردند. هم‌چنین به دانش‌آموزان درباره این دهه و چرا به نام «دهه ریاضیات» نام‌گذاری شده توضیحاتی ارایه شد.

مهرنوش سلیمی

دبیر ریاضی دبیرستان حضرت مریم

آیین نامه‌ها

در زیر آیین نامه جایزه محسن هشترودی به استحضار می‌رسد. آیین نامه‌های جوایز تقی فاطمی و مهدی بهزاد در شماره‌های بعدی خبرنامه درج خواهد شد.

آیین نامه جایزه محسن هشترودی

پیشگفتار:

به پاس خدمات ارزنده و تأثیرگذار عمیق پروفیسور محسن هشترودی استاد ممتاز دانشگاه تهران و چهره برجسته در هندسه و صاحب تصنیفات اصیل در خارج و داخل کشور و نفوذ ایشان در علاقه‌مندی‌های چندین نسل از جوانان کشور به ریاضیات و همچنین به دلیل جهان‌بینی علمی وسیع استاد گرانقدر، شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران در نشست مورخ ۸۳/۱۱/۶ ایجاد جایزه‌ای به نام "جایزه محسن هشترودی" را تصویب کرد.

ماده ۱: اهداف

به منظور تجلیل از مقام شامخ استاد فقید دکتر محسن هشترودی و تقدیر از پویندگان راه ایشان در پهنه گسترده ریاضیات، به‌ویژه توجه به هندسه و تشویق جوانان و ایجاد علاقه در آنان به ریاضی دانانی که بهترین مقاله را در سمینار هندسه و توپولوژی ارائه نمایند "جایزه محسن هشترودی" و لوح تقدیر همراه با حمایت‌ها اهداء می‌شود.

ماده ۲: هیأت امنا

۱-۲ شورای اجرایی یک نفر از اعضای خود را به‌عنوان عضو و دبیر هیأت امنای جایزه انتخاب می‌کند تا از بین ریاضی‌دانان صاحب نظر چهار نفر را به‌عنوان عضو هیأت امنا جهت تصویب به شورای اجرایی پیشنهاد می‌کند. مسؤلیت هیأت پس از صدور حکم انتصاب اعضا توسط رئیس انجمن آغاز می‌شود. عضویت در هیأت امنا افتخاری است.

۲-۲ دوره فعالیت هیأت امنا از تاریخ انتصاب سه سال است و تجدید انتخاب آنان مانعی ندارد.

تبصره: شروع به کار اولین دوره هیأت امنا از زمان انتصاب اعضا است و تا پایان سال اول شورای اجرایی دوره بعد ادامه می‌یابد و برای بقیه دوره‌ها از آغاز سال دوم فعالیت شورای اجرایی، به مدت سه سال خواهد بود.

ماده ۳: وظایف هیأت امنا

۱-۳ انتخاب یک نفر از بین اعضا به‌عنوان رئیس هیأت امنا.

۲-۳ تدوین، تغییر و تصویب دستورالعمل مربوط به روش کار هیأت.

۳-۳ تلاش برای تأمین هزینه‌ها، تقویت بنیه مالی جایزه از طریق ارتباط با اشخاص حقیقی و حقوقی و ترغیب آنان برای کمک به تداوم اعطای جایزه و تعالی آن.

۴-۳ تعیین معیارها و امتیازبندی‌های لازم جهت انتخاب افراد شایسته برای دریافت جایزه.

۳-۵ تعیین نوع، زمان و نحوه اعطای جایزه.

۳-۶ تدوین و تصویب فرم‌های لازم.

۳-۷ برآورد هزینه‌ها و آرایه آن به شورای اجرایی جهت صدور دستور پرداخت.

۳-۸ انجام هر اقدام لازم دیگر با توجه به مفاد اساسنامه انجمن و این آیین نامه.

ماده ۴: روش انتخاب واجدین شرایط

۴-۱ پس از برگزاری سمینار هندسه و توپولوژی از کمیته علمی سمینار درخواست می‌نماید که سه مقاله برتر ارائه شده در سمینار را بر اساس معیارهای تعیین شده توسط هیأت امناء معرفی و متن کامل مقالات را به دبیرخانه انجمن ارسال کنند.

۴-۲ هیأت امناء پس از بررسی مقالات ارسال شده و در صورت لزوم با استفاده از نظر داوران، برندگان جایزه و میزان آن را تعیین و نتیجه را به شورای اجرایی اعلام می‌کند که پس از تأیید شورای اجرایی در جلسه افتتاحیه کنفرانس بعدی سالانه انجمن ریاضی ایران جایزه تعیین شده و لوح تقدیری که توسط رئیس انجمن و رئیس هیأت امناء جایزه امضا می‌شود و مهور به مهر انجمن می‌باشد همراه با حمایت‌ها لیاقت به برندگان اهدا می‌شود.

ماده ۵: امور مالی

۵-۱ حساب کوتاه‌مدت شماره ۲۹۶۲۲۵۷۳۸ نزد بانک تجارت شعبه کریمخان زند غربی با کد ۰۳۷ به نام انجمن ریاضی ایران افتتاح شده است که به جایزه محسن هشترودی تعلق دارد. وجوهی که اشخاص حقیقی و حقوقی جهت اهدای این جایزه اختصاص می‌دهند، در این حساب ذخیره می‌شوند.

۵-۲ انجمن موظف است جهت استفاده بهینه، دست‌کم سالی یک‌بار موجودی مازاد به نیاز در حساب کوتاه مدت مذکور در بند ۵-۱ را در همان بانک به صورت سپرده بلندمدت قابل تمدید سرمایه‌گذاری کند. حساب بلندمدت نیز به نام انجمن افتتاح می‌شود و مختص این جایزه است.

۵-۳ برداشت از کلیه حساب‌های مخصوص جایزه، اعم از کوتاه‌مدت و بلندمدت صرفاً بر اساس مفاد این آیین نامه مجاز است.

۵-۴ مجموع هزینه‌هایی که به منظور اعطای جایزه، در هر دو سال صرف می‌شود نباید از دو سوم سود حاصل در همین فاصله زمانی تجاوز کند.

۵-۵ در ترازنامه مالی که در هر سال به امضای خزانه‌دار و بازرس انجمن می‌رسد و به مجمع عمومی آرایه می‌شود، لازم است که دخل و خرج و موجودی حساب‌های خاص این جایزه به تفکیک ذکر شوند.

ماده ۶: متفرقه

۶-۱ هر گونه تغییر در مفاد این آیین نامه با پیشنهاد هیأت امنا و تصویب شورای اجرایی انجمن صورت می‌گیرد.

این آیین نامه که با یک پیش‌گفتار و ۶ ماده و ۱۸ بند و یک تبصره تدوین شده است در جلسه مورخ ۸۴/۴/۲ شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجراست.

زیرنظر محمد جلوداری ممقانی

حساب دیفرانسیل و انتگرال یک متغیره

نویسندگان: دهقان، سعادت‌مندی، قلندرزاده

ریاضی عمومی ۱ با استفاده از Mathematica Maple،
ویرایش اول،

ناشر: دانشگاه صنعتی امیرکبیر واحد تفرش و مؤسسه فناوران
اطلاعات امروز

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

حساب دیفرانسیل و انتگرال یک متغیره

نویسندگان: یداله اردوخانی، مهدی رمضانی، رضا

معماریاشی، سهرابعلی یوسفی، ریاضی عمومی ۲ با استفاده از
Mathematica Maple،

ویرایش اول

ناشر: دانشگاه صنعتی امیرکبیر واحد تفرش و مؤسسه فناوران
اطلاعات امروز

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

زبان تخصصی برای دانشجویان ریاضی

نویسنده: مهرداد احمدزاده راجی

نوبت چاپ: چاپ اول مؤسسه انتشاراتی خسروی، تهران

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

محاسبات عددی با استفاده از Matlab

نویسنده: دهقان، رمضانی، رشیدی‌نیا، یوسفی

نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه صنعتی امیرکبیر واحد تفرش و مؤسسه فناوران
اطلاعات امروز

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۳.

حساب دیفرانسیل و انتگرال یک متغیره

نویسنده: حمیدرضا ظهوری زنگنه و امیر نادری، نوبت

چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه صنعتی اصفهان، اصفهان

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، پائیز ۱۳۸۳.

نوشتن کتاب برای دانشجویانی که بلافاصله پس از پذیرفته شدن در کنکور و ثبت نام در دانشگاه باید از آن برای درس ریاضی ۱ استفاده نمایند، کاری است که تخصص، علاقه و پشتکار لازم دارد. با توجه به فصل مشترک این درس با درس حساب دیفرانسیل و انتگرال پیش دانشگاهی، آرایه‌های هوایی تازه که احساس دانشجویان را نسبت به محیط تازه تقویت نماید و موجب یاس و سرخوردگی نشود وظیفه بسیار سنگینی است که مؤلف به هیچ وجه نباید از آن غفلت نماید. به همین دلیل است که گاه برخی مدرسین، تدریس درس

به‌ویژه نقطه ”. از انتهای بندهای (۱) این تعریف حذف و به ”،” تبدیل شود.

• مراعات کوتاه نویسی: در تعریف ۲ (۸) عبارت ”در مجموعه غیر تهی S ،” زاید است.

صفحه ۹ بعد از تعریف اصل کمال ”به طور مثال اگر مجموعه $A = \{x : x^2 \leq 2, x \geq 0\}$ را در نظر بگیریم، این مجموعه در اعداد حقیقی دارای کوچکترین کران بالایی $\sqrt{2}$ است. ” را می‌توان نوشت ”به طور مثال مجموعه $A = \{x : x^2 \leq 2, x \geq 0\}$ در اعداد حقیقی دارای کوچکترین کران بالایی $\sqrt{2}$ است.” جمله بالای تعریف ۴ در صفحه ۱۹ زاید است. در صفحه ۲۴ جمله بالای قضیه ۱۳ زاید است.

در صفحه ۲۷ پس از خواندن جمله ”بدون هیچ تردیدی مهمترین مفهوم در ریاضیات، مفهوم تابع است” این سوال پیش می‌آید که (مثلاً) درجه اهمیت ”مفهوم مجموعه” که تعریف تابع مبتنی بر آن است کدام است؟

• تصحیح برخی اشتباهات: در صفحه ۱۲ و در مساله ۶ آخرین ”>” به ”<” تبدیل شود. در ادامه در مساله ۷ مجموعه (الف) تهی است و در کتاب تعریف کران بالایی یا پائینی برای مجموعه تهی نیامده است. در مساله ۱۲ در جمله سوالی، c در مخرج باید به d تبدیل شود. در مساله ۱۸ در رابطه $\epsilon < a - b < \epsilon$ نابرابری دوم باید به \leq تبدیل شود. در صفحه ۱۵ در تعریف قدر مطلق کلمه ”مثبت” به نامنفی تغییر یابد. فرمول سطر آخر صفحه ۱۸ کامل نیست.

• استفاده از یک کلمه بخصوص در کلمات مترادف. کلمات ”عصر” و ”عضو”، و نیز عبارتهای ”درجه چند جمله‌ای” و ”مرتبه چند جمله‌ای” به صورت مترادف به کار برده شده‌اند

• تعدیل حجم عظیم مسائل و تنظیم پاسخ برای مسائل با شماره فرد: در کتاب تعداد ۱۲۱۰ مساله گنجانده شده است که از این تعداد ۱۸۹ مساله به مسابقات پاتنام تعلق دارد و بقیه مربوط به متن درس است. با در نظر گرفتن ۱۱۰ روز برای یک ترم ملاحظه می‌کنیم که دانشجو برای یک درس ۴ واحدی هر روز باید بیشتر از ۱۰ مساله حل کند.

روزی که صداها را دیدم

نویسنده: مجید میرزاویری

نوبت چاپ: چاپ اول،

ناشر: انتشارات سخن گستر، مشهد،

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

این کتاب دومین کتاب از کتاب‌های داستانی مجید میرزاویری است که در این ستون معرفی می‌شود. محتوای کتاب روایتی رمزآلود و مخملین از زندگی مادر روشندل آقای میرزاویری است با عروسش خانم کیمیا نارنجانی. داستان جذابی که علاوه بر بیان مقدمات نظریه رمزنگاری حاوی نظریات فلسفی نویسنده در خصوص مفاهیمی چون دیدن، نگاه، بینایی، نابینایی، تناقض، زندگی و مرگ و بسیاری مفاهیم دیگر است. با دیدن عنوان کتاب

ریاضی ۱ را با تدریس بخش اعداد مختلط آغاز می‌نمایند تا به دانشجو دست‌کم در اول ورود به دانشگاه احساس تکراری بودن مطالب و بنابراین احساس بی‌انگیزگی و یاس مستولی نشود.

در این راستاست که مؤلفین کتاب ”حساب دیفرانسیل و انتگرال یک متغیره” مطالب ساده شده‌ای از مباحث سیستم‌های دینامیکی، آنالیز عددی، معادلات دیفرانسیل، آنالیز ریاضی و آمار همراه با مطالبی از تاریخ ریاضیات را در کتاب خود گنجانده‌اند. این کار موجب شده‌است:

(۱) حجم کتاب و در نتیجه هزینه تولید و سرانجام قیمت آن افزایش یابد.

(۲) مفاهیم و مطالبی در کتاب عرضه شوند که پیش از این در کتاب‌های حساب دیفرانسیل و انتگرال مطرح نمی‌شدند. روش نیوتن در صفحه مختلط، مجموعه‌های فراکتالی، حوزه جاذبه، مجموعه مندلبرات، انتگرال بالایی و انتگرال پایینی، شرط داربو برای انتگرال پذیری، رشد لجستیک، معادله بسل از جمله این مفاهیم‌اند.

(۳) تمرین‌هایی ارایه شوند که حل آن‌ها به وقت بیشتر از معمول درس ریاضی ۱ نیاز دارد.

با این که تأثیرات مثبت یا منفی آوردن مفاهیم و مطالب بالاتر از سطح واقعی یک درس دانشگاهی و ارایه تمرین‌های پیشرفته در پیشرفت علمی دانشجویان در کشور ما مورد مطالعه قرار نگرفته است، اما می‌توان گفت که از این کار دانشجویانی استقبال می‌کنند که در کنکور، رشته ریاضی را جزو چند رشته اول خود انتخاب نموده‌اند.

مسلماً استفاده از نرم‌افزار Maple در محاسبات و ترسیم شکل‌ها تولید کتاب را آسانتر و متن آن را دقیقتر و جذاب‌تر نموده است، و بنابراین تدریس آن با استفاده از این نرم‌افزار مفیدتر خواهد بود.

کتاب ”حساب دیفرانسیل و انتگرال یک متغیره” با داشتن بیش از ۳۹۰ مثال حل شده یک درس ریاضی ۱ چهار واحدی را کاملاً می‌پوشاند. بنابراین کوشش در بهتر شدن چاپ‌های بعدی آن می‌تواند در ماندگار شدن کتاب بسیار مؤثر باشد. برای نیل به این منظور چند پیشنهاد ارایه می‌شود.

• ویرایش ادبی:

• جمله‌هایی مانند ”عدم وجود قرینه (وارون) برای مجموعه‌ی اعداد طبیعی (صحیح) را با تعریف اعداد صحیح (گویا) کاملتر می‌کنیم. (ص ۷)” نادرستند. عدم وجود را کاملتر (کامل) کردن به چه معنی است؟

در جمله ”این شکاف‌ها را کمیت‌هایی پر می‌کنند که با اعداد گویا قابل اندازه‌گیری نیستند و آن‌ها را اعداد گنگ یا اصم می‌نامند. (ص ۸)”

معنی عبارت ”با اعداد گویا قابل اندازه‌گیری نیستند” چیست؟ بند آخر صفحه ۷ آشفته است. به‌ویژه جمله مربوط به $\sqrt{2}$ در انتهای صفحه و جای آن باید تغییر کند.

• مراعات نقطه گذاری و سایر قواعد ویرایشی: مثلاً دو قسمت قضیه ۵ (ص ۱۱) باید در دو بند جدا از هم بیان شوند و

این کتاب اولین کتاب از سری انتشارات دانشگاه نوپای تربیت معلم آذربایجان است. یکی از مترجمان، کتاب را به صورت زیر توصیف می‌نماید: این کتاب در مورد کاربردهای روش‌های فوریه در پزشکی، زیست‌شناسی، اقتصاد، هواشناسی، آب‌شناسی، لرزه‌شناسی، فیزیک و شیمی بحث می‌کند. هم‌چنانکه مؤلف پیش‌بینی نموده است این موضوعات هر کدام می‌توانند سوژه مناسبی برای تحقیقات علمی و کاربردی دانشجویان ارشد و دکتری رشته‌های علوم و مهندسی باشد که این، انگیزه اصلی مترجمان برای ترجمه کتاب بوده است.

دستگاه‌های معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی، جلد اول

نویسنده: لاورنس پرکو

ترجمه: محمد جهانشاهی و سید احمد موسوی

نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه تربیت مدرس، تهران

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۱.

دستگاه‌های معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی، جلد دوم

نویسنده: لاورنس پرکو

ترجمه: محمد جهانشاهی و سید احمد موسوی

نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه تربیت مدرس، تهران

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۱.

اصول فراگیری و آموزش ریاضیات دبیرستانی و پیش‌دانشگاهی

نویسنده: محمد جهانشاهی

نوبت چاپ: چاپ دوم

ناشر: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات

مدرسه، تهران

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه، پاییز ۱۳۸۰.

نتایج باورنکردنی در ریاضیات

نویسنده: امیدعلی شهنی کرمزاده، ویرایش دوم

ناشر: دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۰.

آنالیز ریاضی مقدماتی

نویسنده: کالین کلارک

ترجمه: عبدالجبار بدیع‌الزمان نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۷۹.

آنالیز مقدماتی

نویسنده: فریبرز آذرپناه، نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۷۸.

بی‌اختیار یاد مقاله "آیا می‌توان شکل طبل را شنید؟" از مارک کانتس افتادم. جادارد کتاب به خط بریل در دسترس نابینایان قرار داده شود تا زمینه‌های امید به زندگی در آنان توسعه یابد.

توپولوژی عمومی

نویسنده: اسداله نیک‌نام و

محمد صالح مصلحیان

نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه فردوسی مشهد

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۴.

فضاهای متریک با طعم

توپولوژی

نویسنده: مجید میرزا وزیری

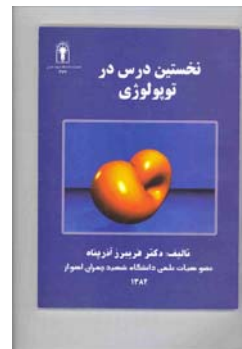
نوبت چاپ: چاپ اول،

ناشر: دانشگاه فردوسی مشهد،

مشهد

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، پائیز

۱۳۸۴.

نخستین درس در توپولوژی

نویسنده: فریبرز آذرپناه

نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه شهید چمران

اهواز، اهواز

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۲.

شناخت و آموزش خلاقیت در مدارس

نویسنده: نسترن اسدی

نوبت چاپ: چاپ سوم

ناشر: انتشارات عابد، تهران

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه، زمستان ۱۳۸۲.

روش‌های فوریه برای مهندسان و محققان

نویسنده: مارک کارترایت

ترجمه: محمد جهانشاهی و حمیدرضا خاتمی

نوبت چاپ: چاپ اول

ناشر: دانشگاه تربیت معلم آذربایجان، تبریز

تیراژ: ۲۵۰۰ نسخه، بهار ۱۳۸۲.

مصوبات شورای اجرایی انجمن

اهم گزارش‌ها و تصمیمات بیست و سومین نشست (۱۳۸۴/۸/۲۶):

- رئیس انجمن گزارشی از افتتاح رسمی ساختمان جدید انجمن در پارک ورشو در تاریخ ۹ آبان ارائه کرد.
- در پاسخ نامه دبیر هفدهمین سمینار جبر مبنی بر درخواست معرفی نمایندگان شورای اجرایی انجمن در کمیته علمی این سمینار، آقایان دکتر حمید موسوی، رشید زارع نهندی و داریوش کیانی تعیین شدند.
- پیشنهاد مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان در معرفی دکتر سعادت ورسائی به عنوان نماینده انجمن در آن مرکز و پیشنهاد دانشگاه زنجان در معرفی دکتر مرگان امامی به عنوان نماینده انجمن در آن دانشگاه و دانشگاه آزاد آشتیان در معرفی آقای حمیدرضا صاحبی به عنوان نماینده انجمن در آن دانشگاه مورد تأیید قرار گرفت.
- مقرر شد اطلاعات فارغ‌التحصیلان ریاضی دانشگاه‌های کشور از سال ۸۲ تا ۸۴ گردآوری و تکمیل شود. افرادی برای گردآوری اطلاعات در دانشگاه‌های مختلف تعیین شدند.
- پیشنهاد کمیته انتخابات انجمن در رابطه با انجام مصاحبه کتبی با چند نفر از اعضای انجمن در مورد انتظاری که از اعضای شورای اجرایی آینده دارند و سپس چاپ آن در خبرنامه یا گزارش انجمن مطرح شد و مقرر شد توصیه شود در صفحه وب انجمن از همه اعضا به صورت اینترنتی نظرخواهی شود و به موازات آن از تعدادی از افراد به انتخاب کمیته انتخابات به صورت فردی نظرخواهی شود.
- با پیشنهاد دکتر محمودیان مبنی بر گرفتن خط اینترنتی با پهنای باند زیاد و استفاده از آن در برگزاری کنفرانس‌های ویدئویی در دبیرخانه انجمن و همچنین سازماندهی یک بانک اطلاعاتی اینترنتی از ریاضیات ایران توسط انجمن موافقت شد و قرار شد برای تهیه یک باند با پهنای زیاد تلاش‌هایی انجام بگیرد.
- مقرر شد دکتر شادمان در مورد نحوه ساماندهی کتابخانه انجمن اطلاعات کاملی کسب کنند تا در صورت لزوم یک نفر کتابدار به صورت پاره‌وقت در دبیرخانه انجمن مشغول به کار شود. در جلسه بعدی شورای اجرایی با توجه به گزارش دکتر شادمان در این مورد تصمیم‌گیری خواهد شد.
- مقرر شد در انتخاب نمایندگان انجمن در مؤسسات جدید دقت شود و حتی الامکان پس از این که حداقل ۱۰ نفر عضو در آن مؤسسه جمع شد حکم نمایندگی فرد مورد نظر صادر شود. تصویب نمایندگی کماکان بر عهده شورای اجرایی خواهد بود.
- دکتر محسنی مقدم اعلام کرد دانشگاه کرمان تمایل دارد چهارمین سمینار آنالیز عددی را در ۱۳۸۵ برگزار کند. شورا به طور اصولی با این تقاضا موافقت کرد. موافقت رسمی پس از دریافت نامه رئیس دانشگاه کرمان به عمل خواهد آمد.
- در ادامه جلسه دکتر ممقانی نماینده انجمن در کمیته علمی سی و هفتمین کنفرانس ریاضی حاضر شدند و به اتفاق دکتر تومانیان، دیگر نماینده انجمن، گزارشی از پیشرفت کارهای انجام شده برای اجرای این کنفرانس ارائه شد. دکتر تومانیان اعلام کرد پس از بازدید و صحبت‌های مختلف با مسؤولان دانشگاه تربیت معلم آذربایجان به نتیجه رسیده‌اند که خوشبختانه نگرانی وجود ندارد و با برنامه‌ریزی انجام شده، امور کنفرانس به خوبی پیش خواهد رفت.
- دکتر ممقانی اعلام کرد که در چهار جلسه‌ای که کمیته علمی کنفرانس تشکیل داده است، مسؤولین شاخه‌های ریاضی در کمیته علمی تعیین شده‌اند. ایشان نیز گفتند که امکانات تکنیکی دانشگاه برای برگزاری کنفرانس بسیار خوب است.

اهم گزارش‌ها و تصمیمات بیست و دومین نشست (۱۳۸۴/۶/۱۸):

- اعضای کمیته عمومی کردن ریاضیات به شرح زیر تعیین شدند: (در صورت پذیرش از طرف ایشان)
آقایان دکتر: علی ایرانمنش (مسئول کمیته)، حمید پرشک، محمد جلوداری ممقانی، کیهان محمدخانی و خانم‌ها دکتر زهرا گویا و نسترن اسدی.
- این افراد فعالیت‌های دهه ریاضیات و روز ریاضیات را در شهر تهران هماهنگ و اجرا خواهند کرد و امور مربوطه در شهرستان‌ها را نیز هدایت و حمایت می‌کنند.
- نامه دانشگاه آزاد اسلامی مبنی بر تقاضا از انجمن برای قبول این که هر واحد آن دانشگاه بتواند یک تیم دانشجویی برای مسابقه ریاضی دانشجویی کشور معرفی کند، مطرح و مقرر شد یک سال به صورت آزمایشی این پیشنهاد پذیرفته شود. این مورد می‌تواند برای واحدهای مختلف دانشگاه پیام نور نیز اجرا شود. ضمناً مبلغ ثبت نام مناسبی از تیم‌ها گرفته خواهد شد به طوری که علاوه بر پوشش مخارج مسابقه، کمکی مالی نیز به انجمن داشته باشد.
- نامه دکتر دهقان مسؤول کمیته همایش‌های ماهانه انجمن مبنی بر معرفی سخنرانان از تاریخ ۸۴/۸/۳۰ تا ۸۵/۴/۱۹ مطرح و مورد تأیید قرار گرفت. قرار شد این برنامه در خبرنامه آینده چاپ شود.
- نمایندگان انجمن ریاضی ایران در مجمع عمومی اتحادیه بین‌المللی ریاضی (IMU) که در سال ۲۰۰۶ در اسپانیا برگزار خواهد شد، آقایان دکتر محمودیان و ایرانمنش تعیین شدند.
- با توجه به نظرات گروه‌های ریاضی دانشگاه‌های کشور، انجمن ریاضی ایران اعلام می‌نماید که مجلات فهرست شده در لیست ISI (مربوط به رشته ریاضی و علوم کامپیوتر) نمی‌تواند تنها فهرست مورد استناد برای ارزیابی مقالات چاپ شده توسط اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی باشد. مجلاتی که در فهرست ISI هستند عمده‌تاً از اعتبار بالایی برخوردارند اما مجلات موجود در فهرست‌های ISI Zentralblatt و Mathematical Reviews (MR) Math (Zbl) نیز می‌توانند مورد توجه قرار گیرند. اهمیت MR از آنجاست که نه تنها همانند ISI، مقالات دارای Citation می‌باشند بلکه هم‌چون Zbl و برخلاف ISI، نقد (و گاه مرور) مقالات (و کتب ریاضی) را در برمی‌گیرد. ضمناً MR و Zbl هم‌چون ISI هر سال فهرست مجلات مورد بررسی را طبق ضوابط خود به روز می‌نمایند.
- تبصره. اخیراً مجلات الکترونیکی معتبری روی وب ظاهر شده‌اند که ضمن دارا بودن هیأت تحریریه و بعد از داوری به سبک سنتی به انتشار سریع‌تر و با کیفیت‌تر مقالات (همراه با امکانات پیشرفته جستجو) همت گماشته‌اند. MR و Zbl نیز هر دو به نقد مقالات در مجلات الکترونیکی می‌پردازند. انجمن ریاضی توصیه می‌کند که مقالات در این مجلات نیز به صورت موردی ارزیابی شوند.
- پیشنهاد شد در کنفرانس‌های ریاضی سالانه کتابچه خلاصه مبسوط مقالات هر کدام در حدود ۳ تا ۴ صفحه چاپ شود و پوسترها نیز تنها عنوانشان در این کتابچه ذکر شود و از ارائه‌دهندگان مقالات درخواست شود مقالات خود را جهت چاپ در شماره ویژه بولتن انجمن که با روند داوری عادی بولتن بررسی خواهند شد ارسال کنند.

حامیان و اعضای حقوقی انجمن ریاضی ایران

مؤسسات و نهادهای زیر با کمک‌ها و پشتیبانی‌های خود از فعالیت‌های انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران از این حمایت‌های ارزشمند صمیمانه سپاسگزار است.

• شهرداری منطقه ۶ تهران

شهرداری منطقه ۶ تهران ساختمان واقع در پارک ورشو تهران را به دبیرخانه انجمن تخصیص داده است.

• کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

این کمیسیون هر ساله مبلغی را به‌عنوان کمک بلاعوض به هر کدام از انجمن‌های علمی تحت پوشش خود تخصیص می‌دهد.

• اعضای حقوقی

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مراکز فرهنگی، آموزشی و پژوهشی زیر در دوره ذکر شده با پرداخت حق عضویت حقوقی، از انجمن ریاضی ایران حمایت کرده‌اند. از رؤسا، مسؤلان و نمایندگان انجمن در این مؤسسه‌ها قدردانی می‌شود.

دوره مهرماه ۱۳۸۴ تا مهرماه ۱۳۸۵	دوره مهرماه ۱۳۸۳ تا مهرماه ۱۳۸۴
فرم عضویت اعضای حقوقی زیر تا تاریخ ۸۴/۱۰/۲۰ دریافت شده است:	دانشکده صداوسیما
دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد	دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحدهای:
دانشگاه تبریز	استهبان - اسلامشهر - بابل
دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی	بناب - تهران جنوب - خرم‌آباد
دانشگاه رازی	خوراسگان - زاهدان - شبستر
دانشگاه زنجان	شهرکرد - گرگان - مشهد - نور - همدان
دانشگاه سمنان	دانشگاه اراک - دانشگاه ایلام
دانشگاه صنعتی شاهرود	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی
دانشگاه صنعتی شیراز	دانشگاه تربیت مدرس - دانشگاه رازی
	دانشگاه زنجان - دانشگاه سمنان
	دانشگاه شهید باهنر کرمان
	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
	دانشگاه صنعتی سهند - دانشگاه صنعتی شاهرود
	دانشگاه صنعتی شیراز - علامه طباطبائی
	دانشگاه قم - دانشگاه لرستان
	دانشگاه ولی عصر رفسنجان (عج)
	مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان
	مرکز تربیت معلم فاطمه‌الزهرا (س) بندرعباس
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

Newsletter of Iranian Mathematical Society

Vol. 27, No. 4, Winter 2006

تقویم همایش‌های انجمن ریاضی ایران

هفدهمین سمینار جبر

۱۷ تا ۱۸ اسفند ۱۳۸۴، دانشگاه سیستان و بلوچستان

شانزدهمین سمینار آنالیز ریاضی

۱۳۸۵، دانشگاه فوسی مشهد

سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران

۱۱ تا ۱۴ شهریور ۱۳۸۵، دانشگاه تربیت معلم آذربایجان

دومین کارگاه تاریخ ریاضیات

۱۳۸۵، دانشگاه تربیت معلم تهران

چهارمین سمینار هندسه و توپولوژی

۱۳۸۵، دانشگاه ارومیه

سی و نهمین کنفرانس ریاضی ایران

۸ تا ۱۱ شهریور ۱۳۸۷، دانشگاه شهید باهنر کرمان

چهلمین کنفرانس ریاضی ایران

۸ تا ۱۱ شهریور ۱۳۸۸، دانشگاه صنعتی شریف

جوایز و مسابقات انجمن ریاضی ایران

جایزه عباس ریاضی کرمانی (۱۳۶۷ - ۱۳۸۶)

مقالات برتر ارایه شده در کنفرانس‌های سالانه ریاضی کشور

جایزه غلامحسین مصاحب (۱۳۵۸ - ۱۳۸۹)

نویسندگان آثار برجسته ریاضی به فارسی

جایزه منوچهر وصال (۱۲۹۰ -)

مقالات برتر ارایه شده در سمینارهای سالانه آنالیز ریاضی

جایزه ابوالقاسم قربانی (۱۳۸۰ - ۱۲۹۰)

مقالات برتر در زمینه تاریخ ریاضیات

جایزه مهدی بهزاد

برترین مدیریت در ریاضیات کشور

جایزه محسن هشترودی

مقالات برتر ارایه شده در سمینارهای دوسالانه هندسه و توپولوژی

جایزه تقی فاطمی

بهترین مدرس ریاضی

مسابقات ریاضی دانشجویی کشور

هر سال در یکی از دانشگاه‌ها برگزار می‌شود

مسابقه مقاله نویسی انجمن ریاضی ایران

برای ریاضی پژوهان جوان

همایش‌های ماهانه انجمن ریاضی ایران

آخرین دوشنبه هر ماه:

دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشکده ریاضی و

علوم کامپیوتر، اطاق ۲۰۵، از ساعت ۱۶ الی ۱۷

نشریات ادواری انجمن ریاضی ایران

۱ - خبرنامه (فصل‌نامه، ۴ شماره در سال)

۲ - گزارش (گاهنامه)

۳ - فرهنگ و اندیشه ریاضی (دو فصل‌نامه، ۲ شماره در سال)

۴ - بولتن (به زبان انگلیسی، دو فصل‌نامه، ۲ شماره در سال)

کتاب و نشریات غیرادواری انجمن ریاضی ایران

۱ - راهنمای اعضا (دوره‌ای)

۲ - گزارش همایش ماهانه (جلد ۱، فارسی)

۳ - گزارش همایش ماهانه (جلد ۲، انگلیسی)

۴ - واژه‌نامه ریاضی و آمار

۵ - گزیده‌ای از مقالات ریاضی

۶ - انفجار ریاضیات (انتشار الکترونیکی: CD و web site)

مزایای عضویت در انجمن ریاضی ایران

۱ - در پیشرفت ریاضی و عمومی کردن ریاضیات سهم می‌شوید.

۲ - از رویدادهای مهم ریاضیات در ایران و جهان با خبر می‌شوید.

۳ - نشریات ادواری انجمن را دریافت می‌کنید.

۴ - با دریافت دفترچه راهنمای اعضای انجمن، با تخصص و محل خدمت اعضا، اعم از حقیقی یا حقوقی، و اطلاعات مفید دیگر آشنا می‌شوید.

۵ - از تخفیف ثبت‌نام در تمام همایش‌های انجمن برخوردار می‌شوید.

۶ - کارت عضویت دریافت می‌کنید و به‌عنوان عضو مبادله‌ای با برخی از انجمن‌های ریاضی جهان و انجمن‌های علمی دیگر ایران حق عضویت کمتری می‌پردازید.